

ZAVOD ZA TURIZEM MARIBOR

**POSLOVNO POROČILO
IN
ZAKLJUČNI RAČUN
ZA LETO 2008**

Februar 2009

SPLOŠNI DEL

ZAVOD ZA TURIZEM MARIBOR

**POSLOVNO POROČILO
ZA LETO 2008**

Februar 2009

SPLOŠNI DEL

1. Predstavitev zavoda, pravne podlage in delovanje

Javni gospodarski zavod za turizem Maribor oz. krajše **Zavod za turizem Maribor**, je javni gospodarski zavod, ki jo je ustanovila Mestna občina Maribor, z Odlokom o ustanovitvi Javnega gospodarskega zavoda za turizem Maribor, na 15. seji Mestnega sveta Mestne občine Maribor, dne 28.02.2000 (MUV, št.:5-9.3.2000).

Zavod deluje kot lokalna turistična organizacija za izvajanje javne službe pospeševanja turizma, oblikovanja celovite turistične ponudbe, spodbujanja razvoja turistične infrastrukture, promocije celovite turistične ponudbe in informiranja obiskovalcev. Zaradi smotrnosti turističnega razvoja širšega območja se povezuje s turističnim gospodarstvom in tudi drugimi lokalnimi skupnostmi.

Zakonske in ostale strokovne podlage potrebne za delovanje zavoda in razvoj turizma

Delovanje in obstoj zavoda, kakor tudi nadaljnji razvoj turizma na območju temelji na predpostavkah, izsledkih in strateških usmeritvah, ki so bile izvedene ob različnih aktivnostih in nivojih v obdobju od leta 2000 do 2008, tako na turističnem območju, kot na nivoju države. Iz teh izvedenih aktivnosti je razvidno, da je delovanje zavoda vezano na nadaljevanje začrtanih in tudi zakonsko utemeljenih poti razvoja turizma v državi (RNUST), na območju mesta in širše destinacije Maribor-Pohorje.

Dokumenti, ki opredeljujejo delovanje in razvoj so:

- Odlok o ustanovitvi Javnega gospodarskega zavoda za turizem Maribor (Mestni svet Mestne občine Maribor, 2000)
- Pridobljen status turističnega območja za Mestno občino Maribor (Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem RS, 2000)
- Lokalna agenda 21, program varstva okolja na področju turizma (Mestni svet Mestne občine Maribor, 2001)
- Vizija in scenarij dolgoročnega razvoja turizma na območju Maribora 2002-2010 (Mestni svet Mestne občine Maribor, 2002)
- Strategija slovenskega turizma 2002-2006 (Ministrstvo za gospodarstvo RS, 2002)
- Podeljen status Zavodu za turizem Maribor, kot pravni osebi, ki deluje v javnem interesu spodbujanja razvoja turizma za turistično območje občine Maribor (Ministrstvo za gospodarstvo RS, 2004)
- Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma 2007-2011 (Vlada Republike Slovenije, 2006)
- Podpis pisma o nameri o usklajevanju celovitega razvoja in trženja regionalne destinacije (22 občin Zgornjega Podravja, 2008)
- Podelitev pooblastila Zavodu za turizem Maribor za opravljanje funkcije DMO (vodenje aktivnosti turistične destinacije) do leta 2013 (Svet Podravske regije 2008)

2. Predstavitev vodstva in pomembnejših organov

Vodstvo zavoda:

Direktor: Milan Razdevšek

Višja sodelavka za razvoj in izvedbo projektov; Višji svetovalec področja I: Majda Slokan

Višja sodelavka za tržno komuniciranje; Višji svetovalec področja I: mag. Vesna Male

Višja sodelavka za informiranje in pos. prodaje; Višji področni svetovalec I: Simona Pinterič

Strokovni sodelavci:

Strokovni sodelavec za področje prireditve; Višji področni referent I: Vasja Samec,

Str.sod.za podro. izvedbe turističnih projektov ; Višji svetovalec področja III: Karmen Razlag,

Str. sod. za podro. kongresne dejavnosti in statistike; Višji področni referent I: Bernarda Karo

Str. sod. za področje turističnega informiranja; Področni svetovalec I: Karmen Majerič,

Turistični informatorji; Turistični informator II: Nataša Jančar, Tina Črepinko, Mojca Petek

Poslovna sekretarka; Strokovni sodelavec VI: Branka Urbanič,

Str. sod. za področje javnih naročil in taj. poslov; Strokovni sodelavec VI: Darja Jemeršič,

Organizator elektronskega komuniciranja, tehnični delavec; Turistični informator II: Mirko Vrtnjak (program javnih del)

Informatorji, Turistični informator II Hiša Stare trte, TIC Maribor: Nataša Lakoše, Maja Medved, Matjaž Krajnc, Tadej Zajmi, (program javnih del)

Informatorica Bolfenk; turistični informator II: Nina Bunc (pogodbeno)

Organi zavoda

Upravni odbor:

Predsednik: mag. Jože Protner

člani: mag. Valter Drozg, Marjan Vidovič, Rok Peče, Sašo Ribič, Darja Lampret, Simona Pinterič, Stanislav Kozar, Alenka Iskra, Drago Rataj

Strokovni svet:

Predsednik: Marko Kac

Člani: Bojan Gerič, Darja Slivnjak, Andrej Borko, Majda Slokan, Aleksandra Podgornik, Nevenka Kavčič

3. Objekti v upravljanju

- Center naravne in kulturne dediščine Bolfenk na Pohorju,

- Hiša Stare trte

- TIC Maribor

4. Financiranje zavoda

Zavod svojo dejavnost in obstoj ter izvajanje programov financira iz:

- proračunskih sredstev ustanovitelja (namenska in nenamenska sredstva)
- sredstev članarin
- prostovoljnih finančnih prispevkov in donacij
- lastnih prihodkov od prodaje blaga in storitev
- sredstev Slovenske turistične organizacije za pospeševanje razvoja turizma
- sredstev proračuna Republike Slovenije, pridobljenih na podlagi javnih razpisov za pospeševanje razvoja turizma
- sredstev Evropske skupnosti, pridobljenih na podlagi javnih razpisov za pospeševanje razvoja turizma

2. POSEBNI DEL

ZAVOD ZA TURIZEM MARIBOR

POROČILO O DELU ZA POSLOVNO LETO 2008

Februar 2009

KAZALO

UVOD

I. DELOVANJE ZAVODA

II. TRŽNO KOMUNICIRANJE

- 1. ODNOSI Z JAVNOSTMI**
- 2. OGLAŠEVANJE**
- 3. PRODUKCIJA INFO. - PROM. MATERIALOV**
- 4. POSPEŠEVANJE PRODAJE IN OSEBNA PRODAJA**
- 5. INFORMACIJSKI SISTEM IN ELEKTRONSKO POSLOVANJE**
- 6. SPLOŠNA OCENA TRŽNEGA KOMUNICIRANJA 2008**

III. PRIREDITVE

- 1. VINSKE PRIREDITVE**
- 2. MESTNE PRIREDITVE – GRAJSKI MOJSTRI**
- 3. BOLFENK NA POHORJU**
- 4. FESTIVAL STARE TRTE**
- 5. PISANI DECEMBER**
- 6. OSTALO**

IV. RAZVOJNI PROJEKTI - PROJEKTI EU

- 1. NOVE STRATEŠKE USMERITVE**
- 2. RAZVOJ NOVIH PRODUKTOV**
- 3. EU PROJEKTI**
- 4. OSTALO**

V. INFORMATIVNA DEJAVNOST IN SERVISIRANJE GOSTOV

- 1. TIC MARIBOR**
- 2. TIC BOLFENK**
- 3. HIŠA STARE TRTE**

VI. MEDNARODNO SODELOVANJE

VII. TURISTIČNO DRUŠTVENA DEJAVNOST

VIII. PROJEKTI ZA OŽIVLJANJE MESTNEGA JEDRA

X. TURISTIČNI PROMET IN STATISTIKA 2008

- 1. TURISTIČNI PROMET**
- 2. STATISTIKA**

ZAKLJUČEK

UVOD

V poslovnem letu 2008 smo uspešno realizirali večino zadanih nalog, ki smo jih predvideli v letnem planu.

Uspešno smo dokončali mednarodni projekt iz programa Interreg III A Slovenija-Madžarska-Hrvaška **Via Urbium** preko katerega smo se povezali z regionalnima prestolnicama: hrvaškim Varaždinom in madžarskim Szombathely-jem. Projekt nam je poleg večje prepoznavnosti v regiji omogočil sofinanciranje postavitve turistične neprometne signalizacije po mestu, ureditev okolja TIC-a Maribor in nabavo ter zagon aktivnosti za brezplačno izposajo koles obiskovalcem mesta. Trilateralni projekt je bil zelo dobro sprejet pri strokovni javnosti v obeh sosednjih državah in tudi v krogih vladne službe odgovorne za regionalni razvoj.

Na podlagi kakovostne prijave na javni razpis, smo v okviru **predsedovanja Slovenije EU**, pridobili celotno organizacijo **izvedbe kongresa Evropskega socialnega sklada ESS**. Vse planirane aktivnosti smo odlično izvedli o čemer pričajo tudi zahvale organizatorjev, t.j. Vladne službe SVLR.

Na področju **tržnega komuniciranja** smo nadaljevali s prenovo spletne strani www.maribor-pohorje.si v treh jezikih. S sodobno elektronsko komunikacijsko podporo in zakupom ključnih besed na iskalnikih smo dosegli **izjemno rast spletnega obiska; 1.131.525 ogledanih strani, 250.730 obiskovalcev oz. 687 na dan, kar pomeni 46% rast.**

Izvedli smo **29 načrtovanih nastopov na sejmi, borzah in delavnicah** doma in v tujini, realizirali **25 študijskih tur za tuje novinarje ter touroperaterje** in organizirali dodatno turistično informacijsko službo na **12 mednarodnih srečanjih.**

Oblikovali ter natisnili smo preko **200.000 izvodov različnih promocijsko informativnih gradiv** v osmih jezikih. Novost na tem področju je Turistična karta za gibalno ovirane, kot prva takšna edicija v Sloveniji. Z novimi motivi in vsebinami smo novelirali obstoječa gradiva, kot so prospekt mesta, kolesarska karta po mestu in okolici, nočitve in restavracije ipd. Iz projekta Via Urbium. smo pripravili vrsto novih publikacij za kakovostno informiranje in animiranje gostov ter pospeševanje obiska med mesti.. Splošne informacije so namenjene posameznikom, poglobljene pa turističnim agentom.

Na področju **razvoja turističnih prireditev** smo uspešno izvedli že **8.Festival Stare trte**, ki s svojimi svežimi in atraktivnimi vsebinami postaja eden največjih jesenskih eventov na področju vina, kulinarike ter vinske kulture v državi. Nadgradili in izvedli pa smo tudi nov sklop decembrskih prireditev, t.j. Festival **Pisani december**. Festival smo podaljšali in dodali kakovosten otroški program, **Otroški Pisani december** v ogrevani dvorani na Trgu Svobode. Vseh prireditev v organizaciji zavoda, med katere sodijo tudi še Vinske prireditve (Martinovanje in Rez stare trte), Grajski mojstri, prireditve na Bolfenku ter ostale, se je po naših ocenah udeležilo preko **180.000 obiskovalcev**. Od tega kar velik del iz tujine. V celoti smo izvedli preko **270 prireditev** oz. dogodkov, na katerih je sodelovalo preko **2.650 izvajalcev**, to pomeni več kot 30% rast v primerjavi z letom poprej.

Objekte, ki jih imamo v upravljanju, je obiskalo skupaj **65.116 gostov**, od tega TIC Maribor 20.967, Hišo Stare trte 30.440 in Bolfenk na Pohorju 13.609 gostov. Na Bolfenku beležimo večji del slovenske publiko, **Hišo Stare trte** pa je obiskalo skoraj **18.000 tujcev**.

Na področju **turistično društvene dejavnosti** smo tesneje sodelovali z obema zvezama in posameznimi društvi pri organizaciji večjih turističnih prireditev. Boljša povezava in sodelovanje že prinaša nove obogatene vsebine v vseh pomembnih turističnih dogodkih preko celega leta.

V skladu s celotno grafično podobo tržne znamke turističnega območja Maribor-Pohorje in Hiše Stare trte smo uspešno razvili ter uveljavili **tržno znamko lastnih spominkov**.

Ne glede na zastoje pri sprejemu regionalne zakonodaje oz. regionalni razdelitvi države smo na našem območju pospešili »turistično združevanje« občin v širšo **turistično destinacijo Štajerska** (Zg. Podravje). Pismo o nameri o sodelovanju na področju razvoja ter trženja skupne turistične ponudbe je podpisalo vseh 22 občin. Svet Podravske regije je Zavodu za turizem Maribor podelil pooblastilo za vodenje destinacije (DMO) do leta 2013. V skladu s temi pooblastili smo pripravili dokumentacijo za prijavo na javni razpis za pospeševanje trženja širših turističnih destinacij in opravljanje DMO. Razpis je bil žal tik pred rokom za oddajo razveljavljen.

V novembru smo pričeli s postopki za izdelavo in oblikovanje **Strategije razvoja turizma Maribora in širšega turističnega območja (TD Štajerska)**, ki je bil tudi predmet sofinanciranja v javnem razpisu. Oblikovanje strategije bomo nadaljevali in skupno financirali v letu 2009.

Rezultati turističnega prometa so, kljub nekaterim izrazito neugodnim vremenskim razmeram še vedno **zelo dobri** in ponovno **precej presegajo povprečje rasti v Sloveniji**. **Nočitve** so bile na celotnem območju realizirane z indeksom **105,1**; **gostje** pa z indeksom **105,9**, kar je absolutno nad pričakovanji. Povprečna doba bivanja pri nas je bila 2,6 dneva. **Turistična potrošnja** na našem območju je v letu 2008 znašala okoli **50,00 mio Evrov**.

I. DELOVANJE ZAVODA

Delovanje zavoda je opredeljeno v posameznih vsebinskih sklopih, ki so: tržno komuniciranje, organizacija turističnih prireditev, vodenje razvoja in EU projekti, informativna dejavnost in servisiranje gostov, mednarodno sodelovanje, turistična društvena dejavnost ter izvajanje projektov za oživljanje mestnega jedra.

Zavod redno opravlja dela v treh TIC-ih (turistično informacijski centri) in to: TIC Maribor, Center naravne in kulturne dediščine Bolfenk in Hiša Stare trte, s katerimi poslujemo za obiskovalce praktično vse dni v tednu. Do aprila 2008 pa smo dodatno vodili informacijske in rezervacijske aktivnosti tudi na Mariborskem letališču.

V letu 2008 smo naloge izvajali s 17 redno zaposlenimi delavci, od tega jih je bilo deset (10) zaposlenih za nedoločen čas, trije (3) delavci za določen čas, ena (1) pogodbeno in trije (3) delavci preko programov javnih del. Celodnevno tedensko delo, visoke sezone, dežurstva, bolniške odsotnosti ter dopuste smo krpali s pomočjo študentk in študentov višjih in visokih strokovnih šol za turizem ter fakultet Univerze v Mariboru. S pomočjo proračuna zagotavljamo financiranje 13 redno zaposlenih in sofinanciranje treh sodelavcev iz programa javnih del. Ostale zaposlitve financiramo iz EU projektov in lastne dejavnosti.

Izobrazbena struktura zaposlenih je bila sledeča: 1 sodelavka VIII. stopnja, 3 sodelavke VII. stopnja - visoka univerzitetna, 1 sodelavka VII. stopnja - visoka strokovna, 1 sodelavec VI. stopnja - višja univerzitetna, 1 sodelavka VI. stopnja - višja strokovna, 11 delavcev V. stopnja – srednja izobrazba. Večina zaposlenih aktivno govori najmanj dva tuja svetovna jezika.

Opravila na zavodu so visoko specializirana in delovno intenzivna, še posebej iz razloga, ker je naše delo vezano na praktično neprekinjen delovni čas, na kratke roke za pripravo kandidatur in strokovnih poročil za EU projekte, na permanentno neposredno komuniciranje s strankami v domačem in tujih jezikih in na podaljšana dela ob prireditvah, praznikih ter sezonah. Delo je bilo v skladu s sprejetim programom v celoti zadovoljivo realizirano. Permanentna aktivnost, ki zahteva dodatne napore in posebna znanja delavcev zavoda, je vezana na izvedbo EU projektov in tržno komuniciranje. Ob tem ugotavljamo veliko pomanjkanje delavcev, predvsem iz struktur z visokim strokovnim znanjem in poznavanjem tematike ter tehnologije podajanja informacij.

II. TRŽNO KOMUNICIRANJE

Z aktivnostmi tržnega komuniciranja smo v letu 2008 sledili ključnim ciljem:

- **povečati prepoznavnost turistične destinacije (TD) Maribor-Pohorje na primarnih ciljnih trgih**
- **graditi ciljni image TD**
- **povečati število turistov in nočitev**
- **povečati povpraševanje po informacijah**
- **povečati prodajo storitev zavoda** (vodstva, spominki, rez. nočitev, oglaševanje ipd.)
- **odpirati nove trge.**

Med ključne dosežke v letu 2008 sodijo:

- Permanentna uporaba celostne grafične podobe in gradnja znamke TD Maribor-Pohorje,
- velika rast obiska spletne strani TD www.maribor-pohorje.si,
- nadaljnja rast števila povpraševanj,
- nadaljnja rast števila realiziranih nočitev preko rezervacijskega sistema,
- velik porast povpraševanj in objav, predvsem tujih novinarjev,
- intenzivna uporaba sodobnih elektronskih orodij trženja,
- lansiranje novih tiskanih promocijskih materialov,
- uspešna tržno-komunikacijska podpora Festivalu Stare trte,
- uspešna tržno komunikacijska podpora Festivalu Pisani december,
- razširitev sodelovanja in krepitev partnerstva s turističnimi ponudniki in drugimi,
- tesno partnersko sodelovanje z STO.

1. ODNOSI Z JAVNOSTMI

Aktivnosti tržnega komuniciranja smo izvajali z različno intenzivnostjo skladno z budgetom, sezonskostjo ipd. za vse relevantne ciljne javnosti:

medije, turistične ponudnike, agencije in druga s turizmom povezana podjetja destinacije, turistične organizacije v Mariboru, Sloveniji in tujini, partnerska mesta, druge organizacije in zavode, občinske službe, izobraževalne ustanove, ciljne in potencialne turiste in turistične agente ter lokalno skupnost in druge pomembne segmente javnosti.

1.1 KOMUNICIRANJE Z MEDIJI

- **Redna tipska sporočila za medije in individualne informacije**

Tipska sporočila pošiljamo redno medijem po elektronski pošti, najpogosteje slovenskim medijem, pomembnejše informacije tudi tujim medijem. Slednje predvsem v sodelovanju z STO in njegovimi predstavništvi v tujini (Avstrija, Italija, Nemčija, Benelux). Na medije naslavljamo tudi elektronske turistične novice.

Izjemno je poraslo direktno povpraševanje posameznih zainteresiranih medijev iz Slovenije in še posebej iz tujine, tako po tekstualnem kot fotografskem materialu. Po želji posredujemo materiale po elektronski pošti, preko ftp strežnika, po klasični pošti ali telefonsko.

V slovenskih medijih smo realizirali objave v časopisih in tematskih revijah: Večer, Delo, Delo – Trip, Total tedna, Dnevnik, Mariborčan, Finance, Gospodarski vestnik, Gospodarski izzivi, Žurnal, Citymagazine, Dobro jutro, Turistične novice, VINO, H.O.M.E. - priloga Flair, Indirekt, Mariborski utrip...

Velik je tudi odziv radijskih postaj, v največji meri štajerskih: Radio Maribor, Radio City, Radio center, Radio 1, Radio Si, Radio Slovenija, Radio Štajerski val, Radio Slovenske gorice, Radio ognjišče...

Z Radiem Si smo izvedli tudi projekt dveh javljanj s terena v času Festivala Lent (»Na lepše-Stranske poti«) na teme Vrhunci Festivala Lent, Paket Festival Lent, Tematsko vodenje po mestu, Hiša Stare trte, Vinagova vinska klet, Kulinarika v mestu in kavarniški vrtovi, Pohorska kulinarika – Pohorski pisker, Za otroke, Z gondolo na Pohorje in aktivnosti na Pohorju, Wellness na Pohorju in v Mariboru).

Sodelovali smo s TV hišami RTS (oddaja Živa...), TV Slovenija (oddaje Dobro jutro, Alpe Donava Jadran idr.), Pop TV (24 ur), TV pika (oddaja s temo Maribor-Pohorje)...

Vzpostavljamo tudi sodelovanja z novimi mediji Mediabus za posredovanje informativnih vsebin na monitorjih v avtobusih.

Dobro sodelujemo z STA. Tesno sodelujemo tudi s časnikom namenjenim tujcem, The Slovenia Times.

Z zelenimi informacijami smo oskrbovali številne tuje medije: Ausflugszieleführer »Augenschmaus« Steirisches Thermenland (Avstrija), VIINI/Image Kustannus Oy (Finska), Blick Redaktion Groebming (Avstrija), Michaeler & Partner Hotel & Tourism Consulting (Avstrija), Ausschreibung »Oldtimerfahrt« (Avstrija), Madžarsko veleposlaništvo, Kleine Zeitung (Avstrija), ACE Lenkrad (Avstrija), Večernji list – Putovanja (Hrvaška), Radio Agora, (Avstrija), Times London (Anglija)...

- **Redne novinarske konference**

Izvedli smo novinarske konference ob vseh pomembnejših dogodkih in razvojnih mejnikih: Rez Stare trte, Predstavitev EU projektov, Poletne prireditve, Festival Stare trte, Postavitev klopota, Martinovanje, 1. turistični forum, Pisani december.

- **Študijske ture ter individualna in skupinska formalna in neformalna srečanja z novinarji**

Študijske ture smo izvajali v sodelovanju z STO oz. predstavništvu v tujini, kakor tudi samostojno oz. v povezavi z ostalimi posredniki.

Izvedli in servisirali smo **14 študijskih tur** za tuje novinarje.

- 12. januar	slovenski in tuji novinarji z Zlate lisice; sprejem v Hiši Stare trte
- 18. januar	bavarski novinarji; TD Maribor-Pohorje, predsedovanje EU, partnerstvo na sejmu CBR München; STO München
- 15. februar	TV Pika; TV oddaja, TD Maribor-Pohorje: Hiša Stare trte, Vinag, Pohorje
- 2. maj	Kester Eddy, Financial Times – Weekend, Anglija
- 10. maj	TV Eurosport; svetovno prvenstvo mountinbike na Pohorju; Hiša Stare trte
- 19. maj	bavarski novinarji; camping; STO München
- 26. maj	Radio Nederland; Hiša Stare trte
- 3. junij	italijanski novinar; STO Milano
- 7. junij	novinar; Glasbeni september; Narodni dom,
- 10. junij	Jun Li, novinarka turističnega vodnika Let's Go Publications
- 27. avgust	TV Slovenija, oddaja Alpe Donava Jadran
- 6.-9. september	nemški novinarji; Glasbeni september; Narodni dom
- 22. september	Liva Karklina, TV Latvia, Travel Time, Latvia
- 25.-27. oktober	nemška novinarja tiskanih vodičev: Reise Know How Slowenien, Polyglott Tour Slowenien, Dumont Reisetascenbuch Slowenien

Cilj študijskih obiskov so pozitivne objave prispevkov o destinaciji. Zaradi omejitev budgeta učinkovitosti ne moremo samostojno spremljati s plačljivo storitvijo press-clippinga. Objave v medijih smo tako spremljali kvantitativno in kvalitativno v skladu z možnostmi samostojno in ob pomoči STO.

- **Rubrika za novinarje na spletni strani www.maribor-pohorje.si**
Sporočila, ki jih posredujemo medijem po e-pošti, objavljamo tudi na spletni strani, da so ves čas na voljo medijem. S tem jih hkrati vzpodbujamo k ogledu drugih na spletu dosegljivih informacij o TD, ki naj jih vzpodbudijo k dodatnim medijskim objavam.
- **Sporočila Turistični tiskovni agenciji**, ki deluje v okviru STO z namenom enostavne dosegljivosti informacij novinarjem preko spleta.

1.2 KOMUNICIRANJE S TURISTIČNIMI PONUDNIKI

Kontinuirano smo komunicirali s turističnimi ponudniki od prenočišč, gostincev, organizatorjev prireditev do drugih zainteresiranih turističnih ponudnikov. Komuniciramo tako z dvema največjima kot tudi manjšimi ponudniki destinacije Maribor-Pohorje, prioriteto občine Maribor. Komuniciramo preko elektronskih in drugih medijev ter osebnih srečanj.

1.3 KOMUNICIRANJE Z DRUGIMI POMEMBNIH CILJNIMI JAVNOSTMI IN PARTNERSKO IZVAJANJE AKTIVNOSTI

Komunicirali smo tudi z drugimi pomembnimi ciljnim javnostmi. Z nekaterimi izmed njih smo izvajali aktivnosti v partnerskem sodelovanju.

- **Slovenska turistična organizacija**
Tesno sodelujemo s Slovensko turistično organizacijo in njenimi predstavništvi v tujini na vseh področjih tržnega komuniciranja. S svojimi izkušnjami smo aktivno sodelovali pri razvoju slovenskega centralnega rezervacijskega sistema. Spremljali smo razpise STO, nadaljevali sodelovanje v projektu Na lepše - Next exit, pri ažuriranju in gradnji informacijskega sistema STIP. S predstavitvami in posredovanjem materialov smo sodelovali na novinarskih konferencah in predstavitev STOja. Sodelovali smo tudi v ocenjevalni komisiji pri javnem natečaju za izbor izvajalca grafične prenove uradnega slovenskega turističnega portala.
- **Turistične agencije in drugi posredniki**
Številnim slovenskim in tujim turističnim agencijam smo posredovali predstavitevna besedila in fotografije iz fotografske baze ter jih redno nagovarjali z elektronskimi turističnimi novicami. Gradili smo adremo slovenskih incoming in tujih turističnih agencij. Vabili smo jih tudi na predstavitevne delavnice projekta Via Urbium, z zainteresiranimi pa tudi posamično sodelovali in proučevali možnosti tesnejšega sodelovanja.
- **MOM**
Komunikacijske aktivnosti smo usklajevali z zaposlenimi na vseh relevantnih oddelkih na Mestni občini Maribor.
- **Druge destinacije v Sloveniji in tujini**
Z drugimi lokalnimi turističnimi organizacijami v Sloveniji in nosilci drugih destinacij v tujini (Julijske Alpe, Ljubljana, Celje, Gradec, Varaždin, Szombathely...) smo izmenjevali izkušnje in primere dobre prakse na področju razvoja komunikacijskih aktivnosti.
- **Štajerska in Občinska turistična zveza ter turistična društva**
Z zainteresiranimi prostovoljnimi iniciativami z območja TD Maribor-Pohorje sodelujemo in iščemo možna področja sodelovanja in sinergije.
- **Izobraževalne institucije**
Sodelovali smo z izobraževalnimi institucijami v okviru predstavitev in strokovnih srečanj.

- **Informacijska tehnologije**

Na področju informacijske tehnologije in e-trženja smo razvijali kontakte s sorodnimi nacionalnimi in regionalnimi inštitucijami ter ponudniki informacijskih storitev (mednarodna konferenca ENTER, ponudniki spletnih domen, oddelek za e-poslovanje in strateške projekte STO, MOM idr.).

1.4 ODNOSI Z JAVNOSTMI - PODPORA VSEM TRŽENJSKIM AKTIVNOSTIM

Orodja odnosov z javnostmi smo aktivno uporabljali kot komunikacijsko podporo vsem prireditvam, projektom in aktivnostim Zavoda.

Komunikacijsko podpro smo nudili projektoma v pripravi:

- HIKING & BIKING: Rekreacija v naravi – pohodništvo in kolesarjenje brez meja
- VINO-KULTURA-KULINARIKA – Doživeti vinske ceste.

Komunikacijsko smo podpirali pomembne turistične dogodke vseh organizatorjev prireditev v TD Maribor-Pohorje in trženjske aktivnosti vseh zainteresiranih turističnih ponudnikov. Zainteresiranim turističnim ponudnikom in partnerjem smo ponudili podporo tudi pri organizaciji novinarskih konferenc.

Primer komunikacijske podpore prireditvi.

8. festival Stare trte

Maribor, 19. - 28. september 2008

vegetarijanske dobrote in Raziskovalci
petek, 26. september 2008

Kotličji, kraljice, vino in orkestri
sobota, 27. september 2008

22. Svečana trgatex Stare trte
nedelja, 28. september 2008

Primer komunikacijske podpore prireditvi.

SKLEP

Da smo lahko aktivnosti odnosov z javnostmi sploh kakovostno izvajali smo redno ažurirali podatkovne baze vseh relevantnih ciljnih javnosti (medijev, ponudnikov...) in razvijali sistem **CRM**.

Kontinuirano pridobivamo nove **promocijske fotografije** ter nadgrajujemo splošna in tematska **predstavitvena besedila** o destinaciji. Na področju aktivne širitve baze fotografij bo nujno v prihodnje še intenzivnejši pristop.

Z rastjo prepoznavnosti destinacije Maribor-Pohorje raste tudi interes in povpraševanje domačih in predvsem tujih **medijev**, s čimer se je obseg del zelo povečal. Odnosi z javnostmi, posebej z mediji, sicer niso finančno so pa zato delovno izredno intenzivna dejavnost, ki zahteva individualen pristop in hitro odzivnost.

Načrti so usmerjeni v nadaljnje povečanje **proaktivne komunikacije do vseh ciljnih javnosti**. Zavod si bo prizadeval tudi za povečevanje ugleda Zavoda kot strokovne institucije in organizacije za management turistične destinacije Maribor-Pohorje.

2. OGLAŠEVANJE

Oglaševanje Zavoda je bilo v skladu s skromnostjo budgeta zelo omejeno pa vendar intenzivno in dovolj ciljno usmerjeno.

2.1 AKTIVNOSTI OGLAŠEVANJA

V danih okvirih smo oglaševali v tiskanih medijih in na radiu ter v elektronskih medijih, na televiziji pa v zelo omejenih količinah. Vse aktivnosti oglaševanja smo usklajevali z oglaševanjem ključnih turističnih ponudnikov v Mariboru in se dogovarjali za sofinanciranje.

Izjemno je porasel **interes medijev za oglaševanje TD Maribor-Pohorje**, kar se je kazalo s številnimi telefonskimi klici in po e-pošti posredovanimi ponodbami za oglaševanje.

Cilj oglaševanja je bilo predvsem povečanje prepoznavnosti, ustvarjanje zelenega image-a destinacije in pospeševanje obiska v destinaciji, v veliki meri pa tudi promocija prireditve v organizaciji Zavoda (Festival Stare trte, Pisani december).

Posebno pozornost smo posvetili **oglaševanju turistične ponudbe v posameznih mednarodnih katalogih** (ADAC, Travel it., zima, poletje, prireditve, pohodništvo, kolesarjenje ipd) in oglaševanju z zakupom ključnih besed na **spletnih iskalnikih** (google, najdi.si).

VRSTA OGLAŠEVANJA	MEDIJ / IZVAJALEC
TISKANI OGLASI	
MARISKOP, celostranski oglas, 4 krat	ANIMATA
ADAC AUTO ATLAS 2008/2009 in www.hotel-autoatlas.de	ATLANTEN VERLAG- EU Nemčija
MARIBORSKI UTRIP – PISANI DECEMBER	OTIP D.O.O.
8. FESTIVAL STARE TRTE (3x)	VEČER
PISANI DECEMBER (5x)	VEČER
PIREDITVENI VODNIKI, dnevna objava logotipa z aktualnimi prireditvami in kontakti	VEČER
SUMMER GUIDE (2 strani) slovenski medij namenjen tujim javnostim	SLOVENIA TIMES
WINTER GUIDE (2 strani) slovenski medij namenjen tujim javnostim	SLOVENIA TIMES
INDIREKT, vsako soboto od septembra naprej	INDIREKT
NEXT EXIT, karta (2x)	STO
Projekt Via Urbium (1 stran) Svet in ljudje	TERA PET, d.o.o.
Otroški vodnik po Mariboru (3x)	
VIA URBIUM	ŽURNAL, DELO, DOBRO JUTRO
Cercle Diplomatique et Economique International	CERCLE DIPLOMATIQUE, AVSTRIJA
TRAVEL ITINERARI revija (8 strani, PR)	TRAVEL ITINERARI, ITALIJA
ZEMLJEVID CLIP, gratis	SREDIŠČE d.o.o.
KATALOG POHODNIŠTVO V SLO	GIZ BLED
IN YOUR POCKET, turistični vodnik - brošura, gratis	IN YOUR POCKET
FESTIVAL LENT - kupon v vodniku, predstavitev na letaku	NARODNI DOM
FESTIVAL MARIBOR	NARODNI DOM
KATALOG KOLESARJENJE PO SLO	STO
LETAK ŠPORT NA POHORJU	MOPA
IZBOR ŠTAJERSKE GAZELE	DNEVNIK
LETALSKI MITING	LETALSKI CENTER MARIBOR
VABILO NA NOGOMETNO TEKMO SLO-HR	ŽURNAL MEDIA
POZDRAV UNIVERZIADI	VEČER
TRANSPARENTI	
LEDNA DVORANA	HOKEJSKI KLUB MB
ŠPAS FEST 2008	GIZ STARI MARIBOR
SREČANJE GORSKIH KOLESARJEV	MOPA
SVETOVNI POKAL V GORSKEM KOLESARJENJU	ŠC POHORJE
TEK PO MARIBORU - NES	ZDRAVA ZABAVA
RADIJSKI OGLASI	
OGLAŠEVANJE PRIREDITEV: FESTIVAL STARE TRTE, PISANI DECEMBER, POZDRAV UNIVERZIADI	RADIO CITY
OGLAŠEVANJE PRIREDITEV: FESTIVAL STARE TRTE IN PISANI DECEMBER	RADIO CENTER
OGLAŠEVANJE PRIREDITEV: FESTIVAL STARE TRTE	RADIO MARIBOR
TV OGLASI	
OGLAŠEVANJE PRIREDITEV: FESTIVAL STARE TRTE IN PISANI DECEMBER	RTS
PRENOS UNIVERZIAD - BRUSELJ	RTS
FESTIVAL STARE TRTE	TELE M
E- OGLAŠEVANJE. Natančen opis e-oglaševanja je v poglavju 3.	
ZAKUP KLJUČNIH BESED	GOOGLE, NAJDI.SI
SPLETNA PASICA	STO, MOM, TURISTIČNI PONUDNIKI

2.2 OGLAŠEVANJE NA BRITANSKEM TRGU V PODPORO LETALSKI LINIJI RYANAIR

Vse do ukinitve linije smo izvajali aktivnosti oglaševanja v podporo Ryanairovi letalski liniji s elektronskim vodnikom po Mariboru »Fastcheck« v pdf obliki, ki je bil brezplačno dosegljiv na spleti strani www.ryanair.com.

3.PRODUKCIJA INFORMATIVNO – PROMOCIJSKIH MATERIALOV

Sodobni in kakovostni informacijski materiali so prepotrebni za kakovostno neposredno animacijo potencialnih gostov oz. poslovnih partnerje (B&B), pa tudi za zadovoljevanje potreb po informacijah vse večjega števila obiskovalcev TIC-ev v mestu. V okviru letnih kvot, ki so zajele preko 200.000 izvodov različnih gradiv v osmih tujih jezikih, smo natisnili nova gradiva v okviru projekta Via Urbium, turistično karto za gibalno ovirane osebe, nove transparente ter ozadja za Univerzijado, Festival Stare trte in za spletne strani destinacije ter vrsto posebej oblikovanih spominkov, nosilnih vrečk in ostalega drobnega materiala. Novelirali in izboljšali smo tudi izdaje standardnih brošur, ki jih potrebujemo za permanentno delo na sejnih, borzah in TIC-ih. Natisnili in izdelali smo sledeče materiale:

- Prospekt Maribor v objemu doživetij (60.000 kom)
- Blok zemljevid mestno jedro (30.000 kom)
- Via Urbium- Tri mesta na mah za Tur. agente (5.000 kom)
- Via Urbium Stopite na pot VU (30.000 kom)
- Brošura Festival Stare trte (7.000 kom)
- Brošura Pisani december (10.000 kom)
- Festival Lent zloženka (10.000 kom)
- Mestna karta za gibalno ovirane (500 kom)
- Razglednice (2.000 kom)
- Božično žito, poslovno darilo Zavoda (300 kom)
- Ovratni trak Maribor-Pohorje (2.000 kom)
- Servirni sladkor Univerziada, EPK (100.000 kom)
- Koledar z motivi TD Maribor-Pohorje 2009
- Vrečke za info gradiva www (20.000 kom)
- Vrečke Lent - Maribor (1.200 kom)
- Vrečke za steklenice Stara trta (3.000 kom)
- Plakati Grajski mojstri, Festival Stare trte, Pisani december
- Spominki: majice, kape, odpiralci, kozarci, obeski za ključke, šali ipd.

4. POSPEŠEVANJE PRODAJE IN OSEBNA PRODAJA

4.1. SKUPNI NASTOPI NA SEJMIH DOMA IN V TUJINI

Izvedli smo **29 načrtovanih nastopov na sejnih, borzah in delavnicah** doma in v tujini ter **servisirali 23 študijskih tur ter mednarodnih konferenc**. V letu 2008 smo sodelovali na vseh pomembnih sejnih, organiziranih na naših ciljnih trgih. Zavod se je pojavljal v vlogi nosilca pobud za sodelovanje in kot soorganizator skupinskih predstavitev. Na vseh tržnih dogodkih je zavod tudi strokovno pokrival neposredno izvajanje stikov s potencialnimi kupci oz. obiskovalci.

Predstavitve mariborske turistične ponudbe smo izvedli kot:

- samostojne skupne predstavitve,
- predstavitve na skupni slovenski stojnici STO,
- predstavitve z drugimi organizatorji.

Vsako predstavitev načrtujemo skupaj s turističnim gospodarstvom, običajno se sejma tudi oboji udeležimo. Na večini sejmov smo sodelovali z STO, tako da smo na skupnem predstavitevni prostoru Slovenskega turizma zakupili del, kjer smo predstavili turistično ponudbo mesta in okolice.

Na sejmi v Sloveniji in v Avstriji predstavitev izvajamo tudi samostojno, saj so to za nas pomembni trgi, od koder prihaja veliko gostov.

Na sejmi poskrbimo za celovito predstavitev turistične ponudbe naše destinacije, ponujamo aktualne in ugodne pakete, beležimo pa tudi povratne informacije in povpraševanja, ki jih po zaključku sejma posredujemo turističnim ponudnikom.

Na sejmi so aktivno sodelovali glavni nosilci turistične dejavnosti: Terme Maribor, Športni center Pohorje, Garni hotel Tabor, Casino Maribor, Vinag Maribor, turistične agencije, Obrtna zbornica Maribor (gostinci, domača in umetnostna obrt), zasebni lastniki nočitvenih kapacitet, pohorske koče, turistične kmetije, MO Maribor, GZS OE Maribor in drugi.

Udeležba na sejmi in borzah:

NAZIV SEJMA/BORZE	KRAJ	NAČIN PREDSTAVITVE
FERIEN MESSE 17.-20.01.	DUNAJ	Prisotni na sejmu-poslovni dan
TIP 24.-27.01.	LJUBLJANA	Predstavitve v sodelovanju z STO – NEXT EXIT
FERIEN 25.-27.01.	GRADEČ	Prisotni na sejmu-poslovni dan
ACTB - WS 27.-29.01.	DUNAJ	Udeležba na borzi
CBR 14.-18.02.	MÜNCHEN	V sodelovanju z STO, udeležba na turističnem sejmu
BIT 21.-24.02.	MILANO	V sodelovanju z STO, udeležba na borzi
UTAZAS 28.02.-02.03.	BUDIMPEŠTA	V sodelovanju z STO, udeležba na borzi
ITB BERLIN 05.-09.03.	BERLIN	V sodelovanju z STO, udeležba na borzi
MITT 19.-22.03.	MOSKVA	V sodelovanju z STO, udeležba na borzi
SLOVENSKI DNEVI TURIZMA 14.-15.05.	ZAGREB	Predstavitve v sodelovanju z STO
SIW - SLOVENIJA 07.06.	ČATEŽ	Samostojna predstavitev
CITY BREAK 09.-11.06.	BEOGRAD	Udeležba na borzi
SLOVENSKI DNEVI TURIZMA 20.-21.10.	SPLIT	Predstavitve v sodelovanju z STO
WTM 10.-13.11.	LONDON	V sodelovanju z STO, udeležba na borzi

4.2. DELAVNICE, PREDSTAVITVE S TISKOVNIMI KONFERENCAMI

Delavnice in predstavitve turistične ponudbe so bile organizirane na geografska območjih, ki spadajo v našo prvo prioriteto potencialnih turističnih trgov.

Na delavnicah, ki so v glavnem v organizaciji STO in tudi na ostalih, udeležencem posredujemo in predstavljamo celovito turistično ponudbo mesta. Na dogodke so vabljeni novinarji, turistični agenti, tour operaterji in tudi ostali gosti, ki

povprašujejo oz. potrebujejo informacije o naši aktualni ponudbi. Predstavitev smo izvedli na sledečih delavnicah:

Predstavitev/delavnica		Način predstavitve
Dunaj	28.01.	Predstavitev (SLO večer) v sodelovanju z STO
Budimpešta	13.03.	Delavnica - STO
Linz	08.04.	Delavnica - STO
Graz	09.04.	Delavnica - STO
Zagreb	14.05.	Delavnica - STO
Beograd	16.10.	Delavnica - STO
Sarajevo	18.12.	Delavnica - STO
Split	20.10.	Delavnica - STO
Bad Gleichenberg (A)	08.05.	ALPE-DONAU-ADRIA; predstavitev na prireditvi (Urška Orešič)
Oderzo (I)	10.-11.07.	Predstavitev na gospodarski zbornici, operna predstava
Graz-Seiersberg (A)	19.-20.09.	Predstavitev MB turistične ponudbe v nakupovalnem centru
Udine (I)	20.09.	Udeležba na prireditvi Friuli doc
Ljubljana (TIP)	24. – 27.01.	Predstavitev na sejmu v sklopu turističnih društev
Varaždin	16.04.	Predstavitev v sklopu projekta Via Urbium
Ljubljana	13.11.	Tiskovna konferenca VIA URBIUM
Skozi vso leto		Predstavitev delovanja ZZT in TICa učencem mariborskih osnovnih in srednjih šol

Izvajali smo predstavitve in info aktivnosti tudi v sklopu različnih kongresov, konferenc, športnih prireditev in ostalih dogodkov, ki so se odvijale v Mariboru ali v tujini in pa okviru študijskih tur za različne strokovne javnosti (novinarji, tur. agenti, prevozniki ipd).

Sodelovali smo pri izvedbi sledečih večjih mednarodnih dogodkov:

- 11. januar Zlata lisica, INFO pult v hotelu Habakuk – press center, sprejem HST
- 30. januar Neformalno srečanje atašejev, INFO pult v hotelu Habakuk, vodenje
- 05. marec Zasedanje mladinskega parlamenta k alpski konvenciji, INFO pult
- 05. april Regijsko srečanje mladih raziskovalcev, sodelovanje – ocenjevanje
- 16. april Srečanje ASEM SOMTI, INFO pult, vodenje po mestu
- 22. april Simpozij Literatura nemške etnične skupine; vodenje, sprejem v HST
- 27. april Društvo študentov Evrope-AEGEE MB; INFO pult, posoja koles
- 16. maj Letna konferenca CIRCOM Regional – Združenje EU TV postaj;
- 9.-11.junij Konferenca ESS, INFO pult - Letališče J. Pučnika, Hotel Habakuk
- 12. junij Združenje delodajalcev; INFO pult v hotelu Habakuk
- 19. junij Konferenca Javnih zavodov za zaposl.; INFO pult, sprejem v HST
- 04.oktober Rotary srečanje v MB, Trgatev HST,

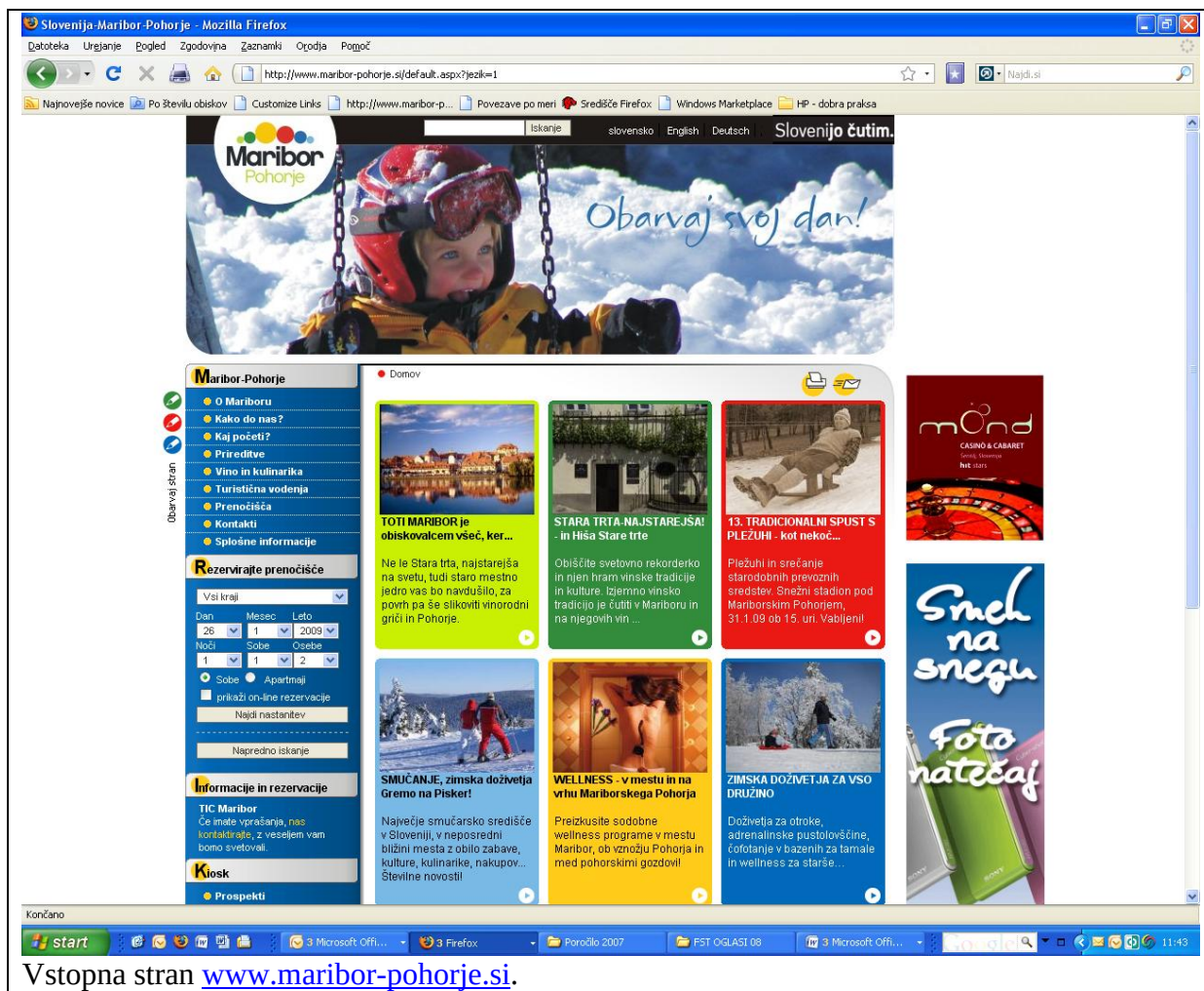
Študijske ture:

Združenje avstrijskih avtobuserjev	02.04.	Sprejem, vodenje; STO Dunaj
Španski agenti in TO	17.05.	Sprejem v HST, vodenje
Posvet skupnosti TIC Slovenije	21.-22.05.	Soorganizatorji, vodenje, sprejem v HST
Obisk turističnih delavcev iz Lipnice	15.07.	Sprejem v HST, vodenje
Obisk delavcev Terra reisen	16.10.	Sprejem v HST, vodenje, pogostitev
TA, TO, novinarji (STO-zdravilišča)	24.10.	Sprejem v HST, vodenje
OEVT zborovanje (Jan Ciglencečki)	24.10.	Sprejem v HST, vodenje
TA, TO (STO Dunaj)	06.11.	Sprejem v HST, vodenje
Srbske agencije, novinarji	21.11.	Sprejem v HST, vodenje
Japonski novinarji (STO-LJ)	04.12.	Predstavitev MB turistične ponudbe
Informatorji STO	28.11.	Sprejem v HST, vodenje

5. INFORMACIJSKI SISTEM IN ELEKTRONSKO POSLOVANJE

5.1 SPLETNA STRAN

V letu 2007 lansirane nove spletne strani smo v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku v letu **2008 redno ažurirali, dopolnjevali z drobnimi nadgradnjami** in pripravljali organizacijsko-izvedbeni načrt za večje nadgradnje predvidene za prihodnje leto.

Vstopna stran www.maribor-pohorje.si.

Obiskanost spletne strani www.maribor-pohorje.si še naprej intenzivno raste.

Kot kaže analitično orodje Google Analytics, na katerega uporabo smo prešli, je bilo v letu 2008 evidentiranih **1.131.525 ogledov** spletnih strani, ki jih je obiskalo **250.730 obiskovalcev**, torej povprečno **687 na dan**.

Ker uporabljamo Google Analytics šele od uvedbe novih spletnih strani junija 2007, lahko naredimo merodajno primerjavo leta 2008 z letom poprej le za drugo polletje. V drugem polletju leta 2008 smo v primerjavi z drugim polletjem leta 2007 zabeležili **31% več ogledov spletnih strani**, ki jih je obiskalo **46% več obiskovalcev**.

Obiskovalec je pogledal ob enem obisku v povprečju 4.51 strani in porabil na straneh dobre tri minute. 69% obiskovalcev je novih.

Zaradi omejitev budgeta smo obisk spletnih strani pospeševali z manjšim obsegom promocijskih aktivnosti kot leto poprej:

- s kakovostjo vsebine spletnih strani,
- z izvajanjem PPC-oglaševalskih akcij,
- z izvajanjem optimizacije spletnih strani za iskalnike,
- z izvajanjem oglaševalskih akcij s spletnimi pasicami,
- aktivnim upravljanjem domen idr.

Statistika obiska spletnih strani kaže pozitiven trend, hkrati pa se zavedamo, da bo v prihodnje nujna še intenzivnejša promocija spletnih strani, da bi lahko postali na turističnem trgu prepoznavni in hkrati izkoristili možnosti, ki jih sodobna informacijska tehnologija nudi in trg turistov zahteva v današnjem času. Hkrati se zavedamo nujnosti sledenja trendu, ki kaže na pomen vključevanja vsebin, ki jih ustvarjajo sami turisti in lokalna skupnost, na uradne spletne strani destinacije, kakor tudi aktivno vlogo Zavoda na splošnih in turističnih portalih, ki so postali ključni za informiranje, ustvarjanje mnenja in odločanja turistov o izboru turističnih destinacij (TripAdvisor, FaceBook ipd.)

- Področja s posebno pozornostjo

- **Rubrika Priporočamo** na vstopni strani za izpostavitve ključnih znamenitosti/zanimivosti destinacije in najprivlačnejših produktov, prireditev, ponudb dneva, tedna, meseca (pomen prvega vtisa!).
- **Poudarek vizualni predstavitvi** destinacije v skladu s trendi v turizmu; velike kakovost in velikost fotografij, prenovljen video film Maribor-Pohorje (lansiran preko popularnega spletnega video portala **Youtube**, ki zagotavlja večji dostop).
- **Intenziviranje notranjih povezav** vsebine spletnih strani, za večjo preglednost in optimizacijo za spletne iskalnike.
- **Obiskovalcem prijazna besedila**. Prilagojenost pravilom spletnega pisanja, celostni grafični podobi in ciljnemu imageu destinacije.
- **Rubrika O Zavodu za turizem Maribor** in informacije javnega značaja
- **Kakovostna ažurna predstavitev ponudnikov in produktov**.
V informacijski sitem spletne strani smo dodajali relevantne nove turistične ponudnike. Število ponudnikov prenočišč v rezervacijski sistem se je povečalo na 44 (lani 35). Spletno stran je ob koncu leta sestavljajo 2.308 vnosov v treh jezikovnih (lani 2247).
- Prehajanje **iz splošnih predstavitev v programsko-paketne predstavitve** in iz zgolj informativno-promocijske usmeritev v prodajno usmeritev
K razvoju specifičnih produktov/paketov in posredovanjem le-teh za objavo na spletni strani Maribor-Pohorje smo vzpodbujali turistične ponudnike.

Hkrati smo razvijali bodočo vlogo Zavoda kot ustvarjalca in prodajalca produktov in paketov namenjenih posameznim ciljnim skupinam. Pripravili smo testni paket Festival Lent.

- **Področja potencialne/načrtovane nadgradnje**
 - **Sistem prireditev sraka in zemljevid** sta, kot kažejo rezultati analiziranja obiska spletnih strani, po eni strani zelo obiskana, po drugi pa problematična in potrebna celovite prenove; v teku je bila analiza in načrt izvedbe.
 - **Igraj in spoznaj Slovenijo**
Nadaljevali smo z uporabo interaktivne aplikacije TD Maribor-Pohorje v multimedijiški klepetalnici Chat in Play v sodelovanju z STO in proučevali možnosti še učinkovitejšega nagovarjanja ciljne skupine mladih.
- **Analiza in načrtovanje uvedbe orodij Web 2**
Proučevali smo koristi in možnosti vključevanja **vsebin, ki jih ustvarjajo sami turisti in lokalna skupnost** (angl. social media, user generated content...), na uradne spletne strani destinacije. Pripravljali smo se tudi na vzpostavitev aktivnejše vloge Zavoda na splošnih in turističnih portalih, ki so postali ključni za informiranje, ustvarjanje mnenja in odločanja turistov o izboru turističnih destinacij (TripAdvisor, FaceBook ipd.). Proučevali smo ponudbo **aplikacij za mobilne naprave** (bluetooth...).
- Za kakovost je nujno **tesno sodelovanje s turističnimi ponudniki**, podjetji, institucijami.
 - Turistične ponudnike vzpodbujamo k tesnemu, partnerskemu sodelovanju za nadaljnji razvoj E-trženja destinacije. Učinkovita rabe interneta za informiranje, trženje in prodajo zahteva namreč tesno vsebinsko, pa tudi finančno sodelovanje upravitelja spletnih strani, t.j. Zavoda za turizem Maribor, s turističnimi ponudniki, organizatorji prireditev in drugimi, ki sooblikujejo turistično ponudbo TD.
 - Ponudnike vzpodbujamo k samoiniciativnemu posredovanju informacij o spremembah in novostih v njihovi ponudbi in izmenjavi spletnih povezav.
 - Organizatorje prireditev vzpodbujamo in usposabljammo za samostojno vnašanje podatkov v sistem prireditev Sraka, ki je integriran v spletno stran www.maribor-pohorje.si.
 - Glede objave vsebin na spletni strani www.maribor-pohorje.si se dogovarjamo o poslovnem sodelovanju z drugimi interesenti.
- **Promocija spletne domene** www.maribor-pohorje.si skozi vse izvajane komunikacijske aktivnosti.
Lansirana domena se je izkazala za učinkovito, vzporedno pa smo selektivno promovirali tudi domeno .travel. V skladu s trendi smo domeno navajali v vseh informativno-promocijskih materialih.
Z zakupljenimi domenami (.maribor-pohorje.si, .maribor-tourism.si, .travel, pohorje.si in drugimi produktnimi domenami) smo aktivno upravljali in zagotavljali enostavno, dobro dostopnost spletnih strani.

5.2 CENTRALNI REZERVACIJSKI SISTEM (CRS)

Obstoječi rezervacijski sistem destinacije Maribor-Pohorje je sestavni del vseslovenskega centralni rezervacijski sistem (CRS). Število rezervacij ustvarjenih preko CRS sistema v letu 2008 sicer ni poraslo, je pa je **poraslo celotno število preko CRS realiziranih**

nočitev in s tem ustvarjen prihodek. Hkrati je **za 38% poraslo število vseh** (preko CRS in vaučer sistema) **v TICu ustvarjenih rezervacij**.

Uporabljamo rezervacijski sistem destinacije Maribor-Pohorje, katerega smo lansirali leta 2005, od leta 2007 pa je sestavni del vseslovenskega sistema istega izvajalca Feratel Media Technologies AG.

Na področju CRS tesno sodelujemo s STO in upravljalcem sistema, TGT 56 Odisej d.o.o. Redno se seznanjamo z že vpeljanimi in potencialnimi nadgradnjami sistema ter izmenjujemo izkušnje in primere dobre prakse, tako z upravljalcem kot drugimi skrbniki sistema.

Obstoječe člane rezervacijskega sistema (prenočišča) vzpodbujamo k intenzivnejši uporabi CRS, druge pa k vključitvi. Vsebinsko CRS smo tokom leta izpopolnjevali, aplikacije CRS za hitro iskanje prenočišč »Quick finder« idr.

V letu 2008 smo izvedli v sodelovanju z upraviteljem CRS akcijo oglaševanja s spletno pasico na spletni strani STO www.slovenia.info na temo festival Lent in poletna doživetja v Mariboru z možnostjo izvedbe rezervacije preko CRS.

Število v sistem vključenih prenočišč destinacije Maribor-Pohorje ter nočitev realiziranih preko CRS narašča. Konec leta 2008 je bilo v sistem vključenih 44 prenočišč (lani 35), od tega jih 10 ažurira spremenljive podatke z geslom preko Hotel Clienta CRS samostojno, za ostale pa vse podatke vnašamo in ažuriramo na Zavodu.

Naraslo je tudi število posrednih rezervacij, število on-line rezervacij narejenih na spletnih straneh maribor-pohorje.si in slovenia.info pa nekoliko upadlo. V letu 2008 smo preko CRS realizirali 88 rezervacij (sicer 14% manj kot lani) za 212 turistov (podobno kot lani) in njihovih 469 nočitev (t.j. 17% več kot lani, kar je ključnega pomena). Od tega je bilo 31 on-line rezervacij¹ (lani 50), 68% le-teh narejenih preko www.maribor-pohorje.si (3% več kot lani), ostale preko www.slovenia.info. 57 rezervacij (lani 52) je bilo narejene v CRS posredno, 37% le-teh je bilo posredovanih s strani STO (lani 45%), ostale pa so nastale, ko so turisti direktno kontaktirali TIC Maribor.

Poudariti je potrebno, da je v TIC hkrati zelo poraslo število rezervacij narejenih preko vaučer sistema². V letu 2008 je bilo realiziranih 256 rezervacij (73% več kot leto poprej) za 717 nočitev (51% več kot leto poprej) 571 turistov (87% več kot leto poprej).

Statistika rezervacij prenočišč preko CRS	2007	2008
Število vseh rezervacij	102	88
- Število on-line rezervacij	50	31
- www.maribor-pohorje.si	32	21
- www.slovenia.info	18	10
- Število posrednih rezervacij	52	57
- www.maribor-pohorje.si	29	36
- www.slovenia.info	23	21

Statistika rezervacij prenočišč preko voucherjev	2007	2008
število rezervacij	148	256
število gostov	306	571
število nočitev	475	717

¹ On-line rezervacije so tiste, ki jih naredi obiskovalec spletne strani na spletni strani od začetka do konca samostojno.

Posredne rezervacije so tiste, ko turist povprašuje in želi rezervacijo preko e-pošte ali telefona, samo rezervacijo v CRS pa zanj izvede TIC.

² Vaučer sistem uporabljamo vzporedno s CRS sistemom; rezervacij narejenih preko vaučer sistema ne vpisujemo v CRS.

CRS je za uspešnost spletnih strani in trženja TD ključnega pomena. Delež ljudi, ki se odločajo za rezervacije preko spleta v turizmu strmo narašča. Mnogo potencialnih turistov na spletu zgolj pregleda ponudbe in podatke o razpoložljivosti izbranih prenočišč v zelenih terminih (pomembna podpora v procesu odločanja!), nato pa izvede nakup z uporabo e-pošte ali telefona. Število tistih, ki izvedejo rezervacijo/nakup on-line tako v svetu kot v Sloveniji strmo narašča, posebej na področju turizma.

5.3 BAZE PODATKOV IN CRM

- **Nadgrajevali smo bazo kontaktov in sistem CRM.**

V bazi podatkov zbiramo kontakte turističnih ponudnikov, turistično informacijskih centrov, strokovnih institucij, medijev, turističnih strokovnjakov, naročnikov E-novic, povpraševalci po informacijah in rezervacijah v TIC idr.

Razvijamo sistem CRM (customer relationship management). Za potrebe elektronskega komuniciranja v turistično informacijskem centru - posredovanje brošur, ponudb, pa tudi izvajanje rezervacij – in gradnjo podatkovne baze smo uporabljali program Deskline podjetja Feratel Media Technologies AG.

- **Nadgrajevali smo bazo fotografij.**

Z razpisi smo pridobivali nove fotografije in celotno bazo s sodobnimi orodji sistematično uredili.

Fotografska baza zahteva kontinuirano polnjenje in aktivno delo s fotografiji, saj je pogosto že leto stara fotografije za medije in druge javnosti nezanimiva. Zato bo na področju širitve baze fotografij v prihodnje nujen še intenzivnejši pristop s pozivanjem fotografov, k posredovanju na izbrano temo vezanih fotografij za odkup.

Proučili smo možnosti uvedbe geografskega lociranja fotografij (angl. geomapping)

Tehnično težavo nam še vedno predstavlja nepovezanost med upravo Zavoda in TICi, nedostopnost do skupne baze, za kar je potrebno najti rešitev.

5.4 E-AKTIVNOSTI ZA POVEČANJE OBISKA SPLETNIH STRANI

Za doseganje čim večje prepoznavnosti in obiska spletnih strani med ciljnim skupinami je nujno aktivno komunicirati, opozarjati nase ter privabljati in ohranяти obiskovalce. Kontinuirano smo komunikacijsko podpirali spletne strani www.maribor-pohorje.si in spodbujali k obisku z različnimi komunikacijskimi orodji. Potem ko smo prvič v letu 2006 in nato intenzivno v letu 2007 uporabljali tudi nekatera sodobna plačljiva E-orodja, ki so se izkazala za zelo uspešna, smo jih v letu 2008 uporabili zaradi omejitev budgeta v manjšem obsegu.

- **Elektronske novice in E-mailingi**

Nadaljevali smo z aktivnostmi elektronskimi mailingi s poudarkom na sodobni grafiki in jasno ciljanem nagovoru. Ti priložnostni mailingi (razposlani predvsem ob prireditvah) so se izkazali za izredno učinkovite, saj je ob njihovi distribuciji obisk spletne strani še posebej intenzivno porasel.

Novice in mailinge smo razpošiljali fleksibilno v skladu z aktualnim dogajanjem in ponudbami **v treh jezikih na okrog 6.400 E-naslovov stalno rastočega števila naročnikov iz Slovenije (cca 5.000) in tujine.**

- **Izvajali smo oglaševanje s spletnimi pasicami**

- **Pasica na mariborskem portalu www.maribor.si.**

Portal ima dobro pozicijo na iskalnikih, hkrati pa ne nudi informacij v tujih jezikih, zato je nujno z njega speljati turiste na ustrezno turistično stran. Splošna spletna

pasica Maribor-Pohorje se je izkazala za učinkovito. Učinkovito je bilo tudi oglaševanje s tematskimi spletnimi pasicami ob posebnih dogodkih/projektih Zavoda (Festival Lent).

Službo MOM za informatiko, s katero smo v stalnih stikih, smo opozarjali na nujnost ažuriranja in celovite prenove turističnih informacij na občinskem portalu, saj so številni podatki pomanjkljivi, zastareli, nepravilni (prenova je v teku).

- **Pasica na slovenskem turističnem portalu www.slovenia.info.**
Spletna pasica na vstopni strani najbolj obiskanega slovenskega turističnega portala se je izkazala za učinkovito; tako splošna za destinacijo Maribor-Pohorje kot tudi tematske ob posebnih dogodkih/projektih Zavoda. Izkušnje in trendi kažejo, da bo v prihodnje smiselno uporabljati več različic tematskih, posameznim ciljnim in produktom skupinam prilagojenih spletnih pasic in jih sproti prilagajati odzivom.
- **Nadaljevali smo z optimizacijo spletnih strani za iskalnike** (angl. search engine optimization)
Urejali smo ključne elemente, ki vplivajo na vrstni red prikazov na spletnih iskalnikih: (pod)naslov, url, meta podatki, vsebina strani, notranje in zunanje spletne povezave, optimizacija grafičnih elementov... Urejanje ključnih faktorjev v vseh treh jezikovnih verzijah spletnih strani, redno spremljanje pozicije na spletnih iskalnikih in stalno prilagajanje faktorjev je delovno zelo intenzivno in v letu 2008 ni bilo izvedeno v predvidenem želenem obsegu zaradi kadrovskih omejitev. V prihodnje bo potrebno za doseganje vidnosti na spletu še več angažiranja.
- **Urejanje relevantnih elementov optimizacije v vmesniku**
V skladu s trendi smo prenavljali (pod)naslove, urlje, meta naslove, besede, opise, besedila, grafične elemente in ostale ključne faktorje optimizacije.
- **Kontaktirali smo turistične ponudnike** z namenom postavitve njihovih promocijskih spletnih pasic na spletno stran Maribor-Pohorje.
Spletne pasice so pomembno orodje za predstavitev konkretnih aktualnih prodajnih ponudb.
- **Vzpostavljali smo dogovore za zunanje povezave spletne strani** Maribor-Pohorje s spletnimi stranmi turističnih ponudnikov.
Tovrstne povezave vodijo v večji doseg strani Maribor-Pohorje, hkrati pa predstavljajo organsko metodo optimizacije spletnih strani.
- **Rezultat: Dosegali smo dobre pozicije na spletnih iskalnikih.**
Z iskalnimi besedami »Maribor«, »Maribor-Pohorje« in »Pohorje« smo dosegli visoke pozicije na globalnih iskalnikih Google, Yahoo, MSN. Najvišje prav na Googlu, ki je najbolj uporabljan globalni spletni iskalnik. Predvsem na Yahooju se na sam vrh uvrščajo strani, katerih vsebino generirajo (tudi) uporabniki (web 2.0). Na iskalniku najdi.si dosegamo s ključno besedo Maribor pozicijo šele na drugi strani (za slovenski spletni iskalnik je to tudi razumljivo), vendar pa že z uporabo relevantne tematske besedne zveze »Maribor turizem« dosežemo vodilno pozicijo. Tudi na iskalniku yahoo.com dosegamo z besedno zvezo »Maribor turizem« občutno ugodnejšo pozicijo.

Pozicija spletnih strani www.maribor-pohorje.si				
	Google.com	Yahoo.com	MSN.com	Najdi.si
»Maribor«	2. mesto	8. mesto	11. mesto	2. stran
»Maribor-Pohorje«	1. mesto	1. mesto	2. mesto	1. mesto
»Pohorje«	2. mesto	5. stran (na 1. mesto www.pohorje.si)	3. stran	2. mesto

Z orodji za analizo obiska spletnih strani ugotavljamo, da **kar 75% obiskovalcev (lani 79%) spletne strani Maribor-Pohorje pride nanjo preko enega od spletnih iskalnikov**. Izjemno izstopa delež obiskovalcev preko google.com, velik je porast obiskovalcev preko najdi.si in Gogle image iskalnika fotografij. Delež obiskovalcev generiranih s PPC-oglaševanjem na google.com (Gogole Adwords) pa se je manjši letni investiciji ustrezno zmanjšal.

18% obiskovalcev (lani 15%) prihaja preko povezav z drugih spletnih strani (velik porast obiskovalcev preko slovenia.info). 7% (lani 6%) obiskovalcev direktno vpiše url.

Ker si ne moremo privoščiti intenzivnega klasičnega oglaševanja spletne domene, je za TD Maribor-Pohorje optimizacija spletne strani za iskalnike še toliko pomembnejša. Svetovni spletni trendi pa kažejo, da 83% uporabnikov iskalnikov pregleda le 1. stran zadetkov.

- Izvedli smo **PPC-oglaševalske akcije (angl. Gogole Adwords)** na največjem globalnem spletnem **iskalniku google.com**. Zakupili smo ključne besede in z oglasi ciljno promovirali izbrano tematiko Maribor na splošno, prenočišča v Mariboru, Pohorje, Maribor in Slovenija.
- Izvedli smo **PPC-oglaševalske akcije** na ključnem **slovenskem spletnem iskalniku najdi.si**. Zakupili smo ključne besede in z oglasi ciljno promovirali izbrano, Slovincem privlačno tematiko.
Oglaševanje se je izkazalo za uspešno, saj je generiralo veliko klikov na spleti strani. Vendar smo v letu 2008 investirali v tovrstno promocijo občutno manj sredstev, kar se kaže tudi v rezultatih. Izkušnje in trendi pa kažejo, da bodo v prihodnje potrebne intenzivnejše PPC akcije, z orodjem Google Analytics pa bo potrebno pripravljati PPC oglase še bolj ciljno tako kar zadeva ciljne skupine kot produkte. A tovrsten pristop je še bolj delovno intenziven. V letu 2008 smo pri oglaševanju preko Googla sodelovali s podjetjem Webconomy iz Gradca, hkrati pa navezovali kontakte s tovrstnimi strokovnjaki v Sloveniji.
- **Obisk spletnih strani spremljamo in analiziramo po najrazličnejših kriterijih.**
Statistiko obiska smo spremljali z orodjem Google Analytics, vendar bi bilo potrebno še intenzivnejše spremljanje in ustrezno sprotno prilagajanje vsebinskih različic PPC oglasov in faktorjev optimizacije spletnih strani za iskalnike.
Za specifične analize uporabljamo občasno tudi druga na spletu brezplačno dosegljiva orodja.

5.5 SPLETNA STRAN POHORJE WWW.POHORJE.SI

Spletno stran za širšo turistično destinacijo Pohorje s centrom v Mariboru (območja Maribor-Pohorje, Koroška in Rogla) www.pohorje.si smo redno ažurirali.

V skladu z obstoječimi strateškimi izhodišči, kar zadeva vzpostavljanje novih turističnih destinacij v Sloveniji ter finančnimi in kadrovskimi omejitvami Zavoda smo prišli do odločitve, da spletno stran postopno ukinemo oz. postavimo v mirovanje. Tako bomo začasno uvedli preusmeritev z domene www.pohorje.si na www.maribor-pohorje.si.

V skladu z odločitvijo o postopnem umiku teh spletnih strani smo zanje tudi prenehali izvajati aktivnosti promocije, pospeševanja obiska.

5.6 SPLETNA STRAN SLOVENIJA WWW.SLOVENIA.INFO

Spletne strani, ki se nanašajo turistično destinacijo Maribor-Pohorje smo redno ažurirali tudi na vseslovenskem spletnem portalu STO www.slovenia.info.

Pri nadgradnjah in načrtovanju razvoja slovenskih strani z oddelkom za e-poslovanje in strateške projekte kontinuirano sodelujemo. Prejeli smo nagrado za kvalitetno ažuriranje podatkov, ki zadevajo destinacijo Maribor-Pohorje na slovenski spletni strani.

5.7 DRUGE RELEVANTNE SPLETNE STRANI

V skladu s pooblastili smo skrbeli za kakovostno predstavitev TD Maribor-Pohorje tudi na drugih s turizmom povezanih spletnih straneh, v največji meri na spletni strani www.maribor.si, ki predstavlja pomembno vstopno točko na spletno stran TD Maribor-Pohorje tako za lokalno prebivalstvo kot turiste. Z mnenji in predlogi smo sodelovali tudi pri prenovi občinske spletne strani in dajali pobude za tesnejše sodelovanje.

Edinstvenost in privlačnost TD Maribor-Pohorje v okviru turistične predstavitve Slovenije smo se trudili izpostaviti tudi na drugih relevantnih spletnih straneh (www.slovenija.si...).

5.8 SPLETNA STRAN SLOVENIJA WWW.RAST-SLOVENIA.COM

Za potrebe kakovostne predstavitve TD Maribor-Pohorje na spletni strani www.rast-slovenia.com, smo skrbniku te spletne strani, g.i.z. RAST, vse do ukinitve Ryanairove letalske linije redno posredovali ažurna besedila in fotografije.

Kakovostno predstavitev na www.rast-slovenia.com smo ocenili kot strateško pomembno, saj je vodila na to spletno stran direktna povezava z www.ryanair.com, t.j. s portala izjemno obiskanega letalskega prevoznika z redno linijo London-Maribor.

5.9 IZOBRAŽEVANJA, DELAVNICE, STROKOVNA SREČANJA, PREDSTAVITVE

Udeležili smo se različnih strokovnih dogodkov s področja tržnega komuniciranja, saj lahko le z neprestanim izobraževanjem, spremljanjem razvojnih trendov in konkurentov na trgu zagotovimo kakovostno analiziranje, načrtovanje, organiziranje, izvajanje in vrednotenje aktivnosti tržnega komuniciranja Zavoda.

Hkrati tudi sami izobražujemo zainteresirane turistične ponudnike za samostojno delo z določenimi dele spletnih strani www.maribor-pohorje.si (CRS, Sraka...)

- Slovenski turistični forum, Slovenska turistična organizacija, Portorož, december.
- E-trženje: uporaba vmesnika, optimizacija spletnih strani; Kainoto.
- Delavnice Centralni rezervacijski sistem Feratel in Odisej, 2008.
- STIP – Rimske toplice: novosti na slovenia.info in web 2.0 in , november 2008.
- Javni natečaj za izbor izvajalca grafične preнове uradnega slovenskega turističnega portala www.slovenia.info - članstvo v ocenjevalni komisiji, november 2008.

- Predstavitev e-trženja TD Maribor-Pohorje na srečanju STICS v hotelu Betnava v Mariboru, Elektronsko trženje: »Never Ending Story«
- Predstavitev e-trženja TD Maribor-Pohorje MBA študentom iz Glasgowa na EPF
- Redna izobraževanja za taksiste; spletne strani kot vir informacij.

6. SPLOŠNA OCENA TRŽNEGA KOMUNICIRANJA 2008

Celovito gledano **lahko ocenimo** delovno področje **tržnega komuniciranja** Zavoda v **letu 2008 kot uspešno**. Veliki razvojni koraki na področju elektronskega trženja, še naprej hitro rastoči obisk spletnih strani in preko rezervacijskega sistema realizirane nočitve, velik porast interesa, predvsem tujih novinarjev po informacijah TD Maribor-Pohorje pa prikazujejo leto 2008 celo kot zelo uspešno.

Tržno komuniciranje, še posebej odnosi z javnostmi, so delovno izredno intenzivna dejavnost, ki zahteva individualen pristop in hitro odzivnost. Z rastjo prepoznavnosti destinacije Maribor-Pohorje raste tudi interes in povpraševanje domačih in predvsem tujih medijev in drugih segmentov javnosti po informacijah, s čimer se je obseg del zelo povečal. Ta trend lahko pričakujemo tudi v prihodnje. Delo z mediji za nas sicer ni finančno, je pa zato delovno zelo intenzivno.

Resen in edini učinkoviti **pristop k spletnemu in celotnemu elektronskemu** trženju je prav tako delovno izredno intenziven. Statistika obiska spletnih strani še vedno kaže zelo pozitiven trend, pa vendar je očitno, da bo potrebno - za ohranitev obstoječe pozicije - vložiti še več dela in sredstev v promocijo in celovito upravljanje spletnih strani. Le tako bomo lahko postali na turističnem trgu bolj prepoznavni ter izkoristili možnosti, ki jih v današnjem času sodobna informacijska tehnologija nudi, trg turistov pa hkrati zahteva.

Zavedati se je treba, da se informacijska tehnologija razvija izjemno hitro in zahteva neprestano strokovno spremljanje novosti in sledenje trendom (informacijske tehnologije, optimizacije spletnih strani za iskalnike ipd). **Zahteva redno finančno vlaganje in intenzivno delo ter usposobljen kader**. Upravljanje spletnih strani celovite destinacije je izredno zahtevno delo, saj že samo ažuriranje podatkov terja ogromno časa. Nujna je optimizacija spletnih strani za iskalnike, prav tako pa tudi načrtovano vključevanje in upravljanje vsebin, ki jih na spletno stran destinacije vnašajo turisti in drugi. Aktivna vloga Zavoda na turističnih in splošnih portalih, ki so postali ključni za informiranje, ustvarjanje mnenja in odločanja turistov o izboru turističnih destinacij (Tripadvisor idr.) je bistvenega pomena za bodoče kakovostno informiranje.

Ob intenzivnem komuniciranju, predvsem s tujimi mediji, tako **ostaja spletno, elektronsko trženje** po pomenu ključen **trženjski projekt** Zavoda za turizem Maribor tudi v letu 2009. Spletne strani pa zahtevajo stalno nadgradnjo in komunikacijsko podporo, da jih lahko ciljne skupine sploh najdejo. Brez dodatnih kadrovske in finančne vloge ne bo želenega učinka tega sodobnega komunikacijsko-prodajnega kanala, ki predstavlja v vseh razvitih TD pomemben in vse večji delež v prodajnem kolaču.

III. PRIREDITVE

Prireditvena dejavnost je ena od mnogih aktivnosti, ki jih za potrebe pospeševanja turizma in ustvarjanja pristnih doživetij v mestu izvaja zavod. Ravno temu segmentu posvečamo veliko pozornosti. Prireditve, ki jih načrtuje, organizira in izvaja zavod so poleg domačinom namenjene predvsem obiskovalcem mesta. Oblikovane so namreč z namenom poudarjanja bogate naravne in kulturne dediščine, naše tradicije in naših posebnosti. Vse to v očeh

potencialnih obiskovalcev predstavlja pomembno konkurenčno in prepoznavno prednost na mednarodnem turističnem trgu. Skozi vse leto organiziramo vrsto malih dogodkov, ki zapolnjujejo živahen utrip v mestnem jedru, posebej pa smo ponosni na dva velika sklopa oz. festivala, ki prepoznavno poživljata mesto. Prvi je **Festival Stare trte**, ki se s svojimi pristnimi vsebinami na področju vinske tradicije in kulture, kulinarike ter sadja razvija v enega najpomembnejših mednarodnih dogodkov v državi. Drugi pa je nadgrajen festival **Pisani december**, s katerim smo že drugič zapored uspešno organizirali praznično vzdušje v mestu ob iztekajočem se letu. V preteklem letu smo prvemu dodali mednarodno ocenjevanje vin **Vinoforum Maribor 2008**, drugemu pa **Otroški Pisani december**. Obisk vseh dogodkov je bil izjemen.

Mnogi kulturni, etnografski, prodajno razstavnici in družabni dogodki so pospešili rast števila obiskovalcev mestnega jedra.

Prepričani smo, da bo mestno jedro po opredelitvi vseh vsebin in ob smotni rabi prostora zaživel v svoji pravi luči, še bolj privlačno in živahno. Dober odlok o rabi prostora v mestnem jedru je v interesu vseh, tako organizatorjev in izvajalcev, kot tudi udeležencev prireditelj. V vsej tej vnemi pa se nam ne sme dogoditi, da dogodki in prireditve v mestnem jedru prerasejo naše sonaravno življenje oz. v svoji nekontrolirani intenzivnosti uidejo iz nadzora. To bi lahko imelo zelo pogubne posledice za ves nadaljnji urbani razvoj mesta.

Prireditve smo organizirali v sledečih sklopih:

1. VINSKE PRIREDITVE
2. MESTNE PRIREDITVE – GRAJSKI MOJSTRI
3. BOLFENK NA POHORJU
4. FESTIVAL STARE TRTE
5. PISANI DECEMBER
6. OSTALO

1. VINSKE PRIREDITVE

Maribor je s svojo »**Najstarejšo trto na svetu**« že stoletja središče štajerske vinarske kulture. Tej bogati dediščini smo v preteklem letu posvetili nekaj izjemnih dogodkov. Njihova odmevnost je botrovala h pozitivnejšemu odnosu, tako prebivalcev, kot tudi obiskovalcev do vinske kulture in tradicije našega mesta.

Stare trta je nedvomno svetovno znana etnografska znamenitost, ki ni samo ponos Maribora in Slovenije, nanjo so zelo ponosni tudi imetniki hčera Stare trte povsod, kjer le ta raste. Prepoznavnost pa se je še povečala z odprtjem Hiše stare trte, ki s svojimi obogatnimi vsebinami ustvarja visoko prepoznavnost vinorodne regije in nakazuje na enkratni odnos meščanov do te neprecenljive naravne in kulturne dediščine. Stara trta postaja prepoznavna tržna znamka našega turizma.

1.1 REZ STARE TRTE

Tradicionalna 29. rez Stare trte je bila v petek 14. marca pred Hišo Stare trte v Mariboru.

Ob tem pomembnem vinogradniškem opravilu in mariborskem protokolarnem dogodku je potekal priložnostni kulturni program, ki so ga oblikovali in izvajali: glasbeniki Štajerske pihalne godbe in Akademski folklorni skupini Študent iz Maribora s kratkimi plesnimi predstavami slovenskih območij, od koder so bili prejemniki cepičev. Sodelovali sta še nova Slovenska vinska kraljica Svetlana Širec in Mariborska vinska kraljica Majda Dreisiebner.

Po rezu trte sta skupaj s kraljicama cepiče uradno podelila gospodar Stare trte, mariborski župan Franc Kangler ter mestni viničar, Tone Zafošnik.

Prireditev je pred 1.000 obiskovalci vodil Stanislav Kocutar, ob neposrednem javljanju v program Radia Maribor.

Cepiče so prejeli:

Mesto Mali Lošinj – Republika Hrvaška,

Mesto Varaždin – Republika Hrvaška,

Občina Radovljica,

Občina Slovenske Konjice,

Občina Mežica,

Občina Sežana,

Društvo vinogradnikov Strehovci Občine Dobrovnik

1.2 POSTAVITEV MESTNEGA KLOPOTCA

Postavljanje mestnega klopotca je bilo že dvanajsto po vrsti. Klopotec je bil postavljen na Mestnem vrhu nad Mestnim parkom, med Piramido in Kalvarijo. Za vinograde, kjer postavljamo klopotec, skrbijo vodstvo in dijaki Biotehniške šole Maribor.

S Trga svobode, kjer je bil nastop Neuvirtovih Štajercev, je za vse, ki so se tam zbirali, poskrbel Vinag s prigrizki in napitki. Na Mestni hrib se je odpravilo okoli 300 obiskovalcev, kjer so nastopili Neuvirtovi Štajerci. Obiskovalce so nagovorili: podžupan Mestne občine Maribor, Andrej Verlič, ravnatelj Biotehniške šole, Ivan Krajnc in Mariborska vinska kraljica, Majda Dreisiebner. Podžupan Andrej Verlič se je povzpel tudi na klopotec, ga odklenil in simbolno zagnal. Iz predvojnega stanovskega in humorističnega časopisa Klopotec nam je nekaj kratkih iskric prebral dramski igralec Vladimir Jurc.

1.3 MARTINOVANJE

V Mariboru je Martinovanje že vrsto let največja javna prireditev v Sloveniji. Namenjena je predstavitvi vinogradnikov ter njihovih mladih vin, pridelovalcev domačih štajerskih jedi in vsem, ki trudijo pri ohranjanju starih navad najdragocenejšega jesenskega dogodka za vinogradnike, štajerskega praznika, ko se mošt spremeni v vino.

Za obiskovalce smo postavili 34 stojnic, na katerih je sodelovalo 27 ponudnikov iz vseh treh vinskih cest, ki tvorijo Mariborski vinorodni okoliš in sicer: Mariborska vinsko turistična cesta, Pod Pohorska vinsko turistična cesta in Gornje Slovenjgoriška vinsko turistična cesta in tudi nekaj gostincev.

Sodelovali so:

Vinag d.d. Maribor, Protnerjeva hiša Joannes, Vinotoč in vinogradništvo Dušan Jaunik, Vinotoč in vinogradništvo Rojs Sebastjan, Vinotoč in vinogradništvo Peter Jamšek, Vinotoč in vinogradništvo Janko Bogatič, Vinotoč Dugonik, Vinotoč Mak A., Vinotoč Valentan, Vinotoč Mak V., Vinotoč Savič, Izletniška kmetija Kovačič, Izletniška kmetija Leber, Izletniška kmetija Mikuž, Izletniška kmetija Gorjup, Zveza zadrug z.o.o., Boris Rožman, Vinska klet Za Kalvarijo, Ptujška klet, vina Pullus, Kmečki turizem Brunček, MjB, Tomaž Plevnik s.p., Kavarna Zala, Rozalija Pirš, Kava bar Kalvarija, Mestna kavarna Maribor, Gostinstvo in turizem Marina, Gostilna pri Matevžu, Gledališka kavarna, Nika s.p., Milja d.o.o., Restavracija Toti Rotovž

V programu, ki je trajal od 11.00 ure pa tja do 20.00 ure so sodelovali Mala godba »Neuvirtovi Štajerci« in Ansambel Štajerskih 7.

Krst mošta pa so opravili:

Gospodar Stare trte, župan Franc Kangler, predstavnik Slovenskega reda Vitezov vina, Majda Dreisiebner, predstavnik Evropskega reda Vitezov vina, Alojz Gaube, Pretor častivrednega Vinskega konventa „Svetega Urbana“, Jože Protner, Vinska kraljica Mariborskega vinorodnega območja, Anja Jamšek, mestni viničar, Tone Zafošnik, Krst mošta je vodil obrednik Stane Kocutar.

Na Trgu svobode se je zbralo preko 10.000 obiskovalcev.

2. MESTNE PRIREDITVE

2.1. GRAJSKI MOJSTRI

Projekt Grajski mojstri, ki v različnih oblikah potekajo že vrsto let, je bil tudi to pot dodatna turistična obogatitev in popestritev mestnega jedra. V projekt so vključeni tržnica domače in umetne obrti, s predstavitvijo in demonstracijami posameznih obrti, mladi likovniki in zbiralci starin. Večji del dogajanja, razen sejmov starin, se je odvijalo od maja do septembra, vzporedno pa smo organizirali še koncerte na prostem, ki so bili tudi zelo obiskani. Vseh navedenih mestnih dogodkov se je udeležilo 355 izvajalcev in preko 35.000 obiskovalcev, med njimi izjemno veliko število tujih gostov Maribora.

Grajski mojstri – Grajski slikarji

Vsako prvo soboto v mesecu od maja do septembra, so na Grajskem trgu ustvarjali mladi, še ne uveljavljeni likovni umetniki, ki so svoja dela tudi razstavljali.

Pod vodstvom mentorjev so vzporedno potekale likovne delavnice, namenjene mladim in starejšim obiskovalcem.

Grajski mojstri – Mala grajska tržnica

Od maja do septembra so se vsako drugo soboto v mestnem središču srečevali obrtniki - mojstri domače in umetne obrti iz vse Slovenije. Nastopali so mojstri, ki imajo certifikat kakovosti Obrtne zbornice Slovenije.

Mojstri starih obrti so prikazovali postopke izdelave, obiskovalci pa so se preizkušali v rokovanju z materiali in tudi sami naredili preprost izdelek.

Predstavili smo štiri tematske sklope:

10. maja: lončarstvo, keramika, mozaik

14. junija: pletenje košar, slamnikarstvo, suha roba

09. avgusta: klekljanje, tkanje, vezenje

13. septembra: lečarstvo, svečarstvo, izdelavo panjskih končnic

Grajski mojstri – sejem starin

Vsako tretjo in četrto soboto v mesecu, od marca do decembra, pa smo na Grajskem trgu in Trgu Svobode organizirali nastope zbiralcev starin, ki so zbujali izjemno pozornost med zbiratelji in naključnimi obiskovalci, še posebej pa med tujci. Sodelovalo je 24 zbirateljev iz vse Slovenije:

Zbiratelji: Klemenčič Alojz, Zdravković Dragiša, Pavlović Dragomir, Ciglar Jakob, Novak Marjan, Potočar Srečko, Toplak Alojz, Kocmut Mirko, Krk Mirč, Modrinjak Dragiša, Hromin Ivo, Stokić Ilija, Hojnik Stanko, Kopše Jožef, Društvo Ciproš, Pungračič Franc, Kolar Kristina, Kalin Aleksandra, Selinšek Drago, Stričević Jadranka, Majhenič Jožef, Kostanjevec Ernest, Jurjevič Jože, Kajnc Franc, Irgolič Igor.

Grajski mojstri – koncerti

Vzporedno z navedenimi mojstri smo organizirali tudi koncerte na prostem. Sodelovali so:

24. maj: Pihalni orkester Svoboda Maribor,

31. maj: Dan Ezl Eka,

07. junij: Pihalni orkester Občine Duplek,

14. junij: Pihalni orkester KUD Pošta Maribor,

21. junij: Godba veteranov Štajerske, KUD Pošta Maribor,

16. avgust: Mala pihalna godba Neuvirtovi Štajerci,

23. avgust: Štajerska godba,
30. avgust: Pihalni orkester KUD Pošta,
06. september: Pihalni orkester občine Duplek,
13. september: Pihalni orkester Svoboda Maribor.

2.2. DNEVI CVETJA

Dnevi cvetja smo poimenovali mestno akcijo za polepšanje Maribora, ki jo na našem zavodu organiziramo skupaj s Komunalno direkcijo Mestne občine Maribor. Dneve cvetja smo organizirali dva krat in sicer od 8. do 10. maja in od 5. do 7. junija. Prodajne razstave cvetja, okrasnih grmovnic in dreves so bile na Trgu svobode in delno na Grajskem trgu. V šestih dneh so za lepši videz mesta poskrbela vrtnarstva in vrtnarije Maribora in okolice. Ker so razstavljalcem in prodajalcem omogočena prodajna mesta, prostor in stojnice brezplačno, vrtnarije poklanjajo cvetje in okrasni dendrološki material mestu za okrasitev mestnih zelenic. Sejme je obiskalo več kot 6.000 obiskovalcev.

Sodelovali so: Florina d.d. Maribor, Biotehniška šola Maribor, Fakulteta za kmetijstvo, Botanični vrt Univerze v Mariboru, Vrtnarstvo Jernej Mrak, Vrtnarstvo Kante Boris s.p., Vrtnarstvo Murska Sobota, Cvetličarna Triangel d.o.o., Vrtnarstvo Eros Rosa, Vrtnarstvo Marjetica, Studio Bonsai Maribor.

3. BOLFENK NA POHORJU

Center naravne in kulturne dediščine Bolfenk na Pohorju je že vse od prenove osrednji informacijski in kulturno prireditveni objekt na Mariborskem Pohorju. Obiskuje ga vsako leto več obiskovalcev, izletnikov in hotelskih gostov, ki bivajo na Pohorju. Kar nekaj obiskovalcev iz vseh koncev sveta, največ pa Slovencev, se je udeležilo koncertov ali razstav. Obiskovalci so z videzom in vsebinami Bolfenka zelo zadovoljni, zato se mnogi redno vračajo. Bolfenk je v tem trenutku v denacionalizacijskem postopku, zato nismo prenavljali ali na novo postavljali razstav.

Stalne razstave:

Pohorje nekoč - Pokrajinski arhiv Maribor,
Bolfenk nekoč in danes – Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor,
Zlata lisica-zgodovina smučarskega športa na Pohorju – Muzej NO,
Mariborski mestni park – Muzej NO,
Minerali in kamnine Pohorja in Kobanskega- Zmago Žorž in Vili Podgoršek,
Zdravilna zelišča na Pohorju avtorja Boruta Cerkmveniča,

Občasne razstave:

Unikatne čipke in sveče, avtorice Kornelije Brecl, obnovljena razstava,
Minerali in fosili slovenskega porečja, avtorja Vilija Podgorška in združenja zbiralcev,
Leseni portreti , ki so jih predstavili člani Kulturnega društva Studenci,
Razstava o splavarjenju na Dravi, Srednje lesarske šole Maribor.

Koncerti na Bolfenku v letu 2008:

18. maj: Pihalni orkester Glasbene šole Slovenska Bistrica,
25. maj: Tamburaški orkester Majšperk,
01. junij: Marko Grobler, vokal in Simon Šimat, kitara
08. junij: Vokalna skupina Cantemus,
15. junij: Vokalni kvartet Zven,

22. junij: Mariborski oktet,
29. junij: Ptujski nonet,
06. julij: Urška Orešič, klavir- sopran,
13. julij: Slovenski citrarski kvartet,
20. julij: Jože Grobler, tenor in Irena Zdolšek, citre,
27. julij: Duet Balalajka,
03. avgust: Mojca Benedik, sopran in Janja Brlec, citre,
10. avgust: Savinjski oktet,
17. avgust: Ženski kvintet Emanuel,
24. avgust: dejan Podbregar, tenor in Primož Mavrič, klavir
31. avgust: Trio Fuoco,
07. september: Neli in Karmen Zidar, citre,
14. september: Vokalna skupina Srake.

Božič na Bolfenku

V sredo 24. decembra je bil tradicionalni božični koncert na Bolfenku na Pohorju. Koncert je bil ob 18.00 uri. Nastopali so pevke in pevci **Komornega zbora Musica** iz Ptuja. Prostor v prezbitariji in na dvorišču, je bil pretesen za številne obiskovalce. Na predbožični večer je bil Bolfenk obdan z baklami in svečami, kar je ustvarjalo še posebej topel in čaroben ambient. Obiskovalci, ki so imeli brezplačen prevoz z vzpenjačo, so bili v Bolfenku postreženi tudi s toplim čajem.

4. FESTIVAL STARE TRTE

Maribor je bil v dneh, letos že 8. festivala, zakladnica vina in kulinarike, sadja, buč in bučnega olja ter medu, bil je gostitelj vinskih kraljic Slovenije in mednarodnih vinskih strokovnjakov. Med mnogimi ostalimi dogodki smo razglasili in okronali novo Mariborsko vinsko kraljico in organizirali mednarodno ocenjevanje vin Vinoforum Maribor 2008. Na Festivalu so se zvrstili še: Mednarodni praznik ekoloških kmetij, Dan vegetarijanske kuhinje-Vege Maribor, Vinsko-kulinarične poti sosednjih držav, Slovenska kuhinjska v kotličih, Praznik na Dravi in 24. Splavarski krst, Noč raziskovalcev, Dan Ptuja in okolice, predstavitev posebnih blagovnih vinskih znamk, Humanitarni pohod in 22. svečana trgatev Stare trte.

Otvoritev festivala, Trg svobode, 20. september

Ob 10.00 uri smo festival odprli na Trgu svobode, s humanitarnim pohodom »**Koraki za korake**«, ki ga je skupaj z zavodom organiziralo Slovenko mednarodno združenje žensk SILA in Atletski klub ŠŠ Gazela. Pohoda se je udeležilo nekaj sto občanek in občanov. Udeležil se ga je tudi mariborski župan s sodelavci.

Isti dan je bil tudi »**Dan medu**«, ki so ga izvedli Čebelarstva zveza društev Maribor, Čebelarstva zveza Slovenije in Čebelarstvo svetovalna služba. V Mariborskem gradu so se odvijala predavanja in strokovna srečanja.

Na Trgu svobode smo organizirali degustacijo in prodajo medu iz vseh območij Slovenije, kuhanje jedi z dodatkom medu, pokušnjo in prodajo naravnih jabolčnih sokov ter napitkov iz medu in vin.

Sodelovali so: Čebelarstvo Branko Pohole s.p., Čebelarstvo Cesar, Čebelarstvo Čanč, Čebelarstvo Pislak, Čebelarstvo Jana Pokrivač Pušnik s.p., Čebelarstvo Lovrec Marjana,

Čebelarstvo Šauperl, Čebelarska zveza društev Maribor, Čebelarska zveza Slovenije, Čebelarska svetovalna služba Slovenije, Grafem d.o.o., Proizvodnja in prodaja embalaže, Jurana d.o.o., Podjetje za agrarna proučevanja, Izabela in Anton Chylo Slovaška.

V kulturno zabavnem programu so sodelovali: Etno godba Daj š'no litro, folklorni skupini AFS Študent Maribor in KD Franc Ilec Loka Rošnja.

Prodajna razstava sadja

Sodelovale so kmetije in zavodi, ki se ukvarjajo s sadjarstvom. Predstavljali in prodajali so različne sorte jabolk. Sadjarski center Gačnik Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor je na svoji stojnici predstavljala različne sorte jabolk in pripravljala tudi pokušino. Posebnost projekta je bil tudi **demonstracijski sadovnjak mladih sadik jabolk**, je bil ob strokovni pomoči Sadjarskega centra postavljen na Trgu Svobode. Sadjarji so se ves čas festivala predstavljali na Trgu svobode in Grajskem trgu.

Sodelovali so: Sadjarski center Gačnik, Pesnica, Erna Skok, Rošpoh, Kmetija Marko Metava, Kmetija Škerbot, Metava, Fakulteta za kmetijstvo, Maribor, Kmetija Liponik, Jarenina.

Dnevi bučnega olja, edinstvene štajerske gastronomske posebnosti

Buče so bile v zadnjih letih deležne velikega zanimanja, še posebej zato, ker imajo tudi zdravilne učinke. Na našem festivalu imajo obiskovalci priložnost videti mnogo proizvajalcev na enem mestu, zato je bil obisk, nakup in pokušnja olja ter izdelkov z bučnim oljem izjemno velika.

Predstavljali so se: Agroprom Ormož d.o.o. Središče ob Dravi, Oljarna Petovar Lenart, Oljarna Štumberger Karel Rošnja, Oljarna Fram d.o.o., Fram, Oljarna Slovenska Bistrica.

Festivalske sladice in sladoledi

Ob sadju in medu so se predstavljali in prodajali tudi slaščičarji, ki so ponujali sladice in sladolede iz jabolk, grozdja, buč ipd..

Sodelovali so: Izobraževalni center Piramida Maribor, Slaščičarna Ilich Maribor, Hiša dobrot Maribor.

4. Praznik na Dravi in 24. tradicionalni Splavarski krst

V nedeljo 21. septembra je v okviru festivala organiziran celodnevni program na Dravi in njenem nabrežju. Ob dogajanjih na Dravi so se predstavljala različna plovila, dogajanja pa so bili v tesni povezavi s tradicionalnim splavarjenjem. Izvajalci programa so bili Štajerska in Občinska turistična zveza ter Turistično društvo Maribor.

Program:

Predstavitev turističnih društev in dobrot na stojnicah,

Splavarske vožnje za občane in multimedijška predstavitev splavarjenja nekoč,

Otroške ustvarjalne delavnice: sestavljanje majhnih lesnih splavov in figuric iz lesa,

Lutkovna predstava: »Mihec želi postati splavar« in mini kviz o Dravi (nagrade – vožnja s splavom),

Predstavitev nagrajenega projekta »Več znanja za več turizma« in »Flosarska rezina«; Izobraževalni center Piramida,

Vožnje z rafti in vodnimi skuterji; Rafting klub Maribor, Jet klub Maribor,

Prikaz splavarske nesreče in reševanje splavarjev iz Drave; Potapljaško društvo Maribor in Gasilsko društvo Maribor,

24. tradicionalni Splavarski krst:

Boter mladega krščenca je bil Dominik Černjak, predsednik Turistične zveze Slovenije,

Ves dan so obiskovalce zabavali ansambla Show Band Klobuk in Idila Internacional ter folklorne skupine z ljudskimi pevci.

Dogajanja ob Dravi in pred Hišo Stare trte je spremljalo okoli 2.000 obiskovalcev.

Hiša Stare trte

V prenovljenem objektu so se v času festivala zvrstile strokovno vodene predstavitvene vinarjev in vin in hiši primerne ostale festivalske prireditve.

Šampioni vin mariborskega vinorodnega okoliša

Predstavljala in pokušala so se najboljša vina, ki so bila nagrajena na lanskem ocenjevanju Društva Vinogradnikov Maribor v Mariborskem vinorodnem okolišu. Prireditev je vodil Andrej Horvat, predsednik Društva vinogradnikov Maribor.

Nagrjeni vzorci in pridelovalci so bili:

Danilo Mikuž za Modri pinot, Ivan Dreisiebner za Chardonnay, Mirko Valdhuber za Sivi pinot, Franc Movrin za Renski rizling, Roman Mulec za Sauvignon, Vinko Šerbinek za Traminec, Franc Movrin za Rumeni Muškat, Maksimiljan Jarc za Sivi pinot izbor, Milan Šiker za Cuve izbor, Anton Kaloh za Sauvignon suhi jagodni izbor, Roman Mulec za Renski rizling suhi jagodni izbor.

Predstavitve in pokušnja vin blagovne znamke Galantes

Predstavitve je bila v sredo, 24. 9. Kmetijsko gozdarski zavod Slovenije – enota Maribor in Zveza zadrug z.o.o. so predstavili novo blagovno znamko in njihova vina iz lastne kleti.

Vinoforum Maribor 2008

Mednarodno ocenjevanje vina VINOFORUM Maribor 2008 smo organizirali kot samostojno prireditev v okviru Festivala Stare trte. Za ocenjevanje je organizatorjem uspelo pridobiti 308 vzorcev vina iz 9 držav (Češka, Slovaška, Avstrija Hrvaška, Madžarska, Nemčija, Španija, Brazilija in Slovenija). Ocenjevanje je potekalo v Hotelu Piramida v štirih mednarodnih komisijah, v katerih so bili priznani in uveljavljeni vinarski strokovnjaki iz 8 držav.

Rezultati ocenjevanj:

Srebrne medalje:

Valihrach Josef Češka, Cuvee,
Bodegas Martin Španija, Martin Codax Albarino,
Steyer vina Slovenija, Dišeči Traminec,
Vino Matyšak, Češka, Tramin Červený,
Valihrach Josef Češka, Ryzling Rynsky,
Dveri Pax Slovenija, Sivi Pinot,
Vino Matyšak Češka, Sauvignon,
Vino Mrva & Stanko Slovaška, Chardonnay,
Ptujška klet Slovenija, Cuvee,

Zlate medalje:

Klet Bistrica Slovenija, Laški Rizling,
Kmetijska zadruga Metlika Slovenija, Laški rizling,
Vino Brežice Slovenija, Laški Rizling, ledeno vino,
Trs Hrvaška, Traminec suhi jagodni izbor,
Vladimir Kupljen Slovenija, Laški Rizling,
Bodren Hrvaška, Chardonnay,
Plut Anton Slovenija, Rumeni Muškat,
Steyer vina Slovenija, Dišeči Traminec,
Vinag Maribor Slovenija, Laški Rizling,

J. & J. Ostrožovič Slovaška, Tokaj Cuvee,
VVD Karpaty Slovaška, Rizling Vlašsky,
Bodren Hrvaška, Sivi Pinot,
Kmečka zadruga Krško Slovenija, Laški Rizling izbor,
Vino Emil Trop Slovenija, Chardonnay izbor,
Leber Vračko Slovenija, Sivi Pinot,
Plut Anton Slovenija, Sivi Pinot,
Vinogradništvo in klet Očkerl Slovenija, Laški Rizling,
SOŠV a Souz Valtice Češka, Chardonnay,
Znovin Znojmo Češka, Rulandske Šede,
Matjaž Jenšterle Slovenija, Chardonnay,
Kutjevo Hrvaška, Traminec,
Bodegas Arzuaga Navarro Španija, Arzuaga Crianza,
Santomas Slovenija, Cabernet Sauvignon,
Vino Mrva & Stanko Slovaška, Cabernet Sauvignon,
Valihrach Joseff Češka, Merlot,
Vinicola Miola Brazilija, Rar,
Vinakras Slovenija Teranov liker.

Šampioni:

Mavin Slovaška, Devin, suha bela vina,
Klet Bistrica Slovenija, Laški Rizling, bela vina,
Bodegas Arzuaga Navarro Španija, Arzuaga Crianza, rdeča vina,
Ptujška klet Slovenija, Penina Pullus, peneča vina

Vinsko kulinarčna ponudba sosednjih držav

V okviru evropskega projekta čezmejnega sodelovanja so se v sredo 24. 9. z vinom, kulinariko in kulture, predstavili predstavniki Hrvaške, Madžarske in Slovenije. Prireditvev je bila na Glavnem trgu.

Dobrote s Ptuja in okolice

V četrtek, 25. 9. je bila na Glavnem trgu predstavitev kulinarčne, turistične, vinske in kulturne ponudbe ter predstavitev domače in umetne obrti Ptuja in sosednjih občin. Posebno pozornost so namenili tudi predstavitvi nove blagovne znamke ptujskih vin Pullus.

Mednarodni praznik ekoloških kmetij

19. in 20. septembra se je na Glavnem trgu predstavilo 32 pridelovalcev ekoloških izdelkov iz Slovenije in Avstrije. Ta način pridelave hrane je z leta v leto popularnejši, saj je zdrav način prehranjevanja zelo pomembno. Obisk tega dogajanja, ki lahko ob dobrem komuniciranju predstavlja tudi konkurenčno prednost območja, je z leta v leto večji.

Člani Združenja za ekološko kmetovanje SV Slovenije:

Ekološka kmetija Marija Cojhter, Ekološka kmetija Ljudmila Koren, Ekološka kmetija Olga Klepec, Ekološka kmetija Ivan Bračko, Ekološka kmetija Janez, Martina Turinek, Ekološka kmetija Jože Lipej, Ekološka kmetija Nataša Križman, Ekološka kmetija Anton Kvas, Ekološka kmetija Alojzija Unger, Ekološka kmetija Metz in Zupanič, Ekološka kmetija Štefanija Premzl, Ekološka kmetija Danica Radikon, Ekološka kmetija Marko, Varja Stergar, Ekološka kmetija Sonja Visočnik, Ekološka kmetija Albina Živko, Ekološka kmetija Olga Jurše, Ekološka kmetija Vida Dimitrijevič, Ekološka kmetija Sergio, Turistična ekološka kmetija Kobalej, Člani združenja pridelovalcev in predelovalcev »Deteljica«, Ekološka kmetija Jože Ledinek, Ekološka kmetija Leopold Felicijan, Člani združenja za ekološko

kmetovanje Dolenjske, Posavja in Bele Krajine, Ekološka kmetija Zvone Černelič, Član društva iz Avstrije »Bio ERNTE«, Ekološka kmetija Mirko Hudl, Član za ekološko kmetovanje severne Primorske, Ekološka kmetija Ana Ferjančič, Društvo Ajda Koroška, Amarant, ekološka semenska pridelava Fanči Perdih Kresnice, Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu Maribor, IKC, Inštitut za kontrolo in certifikacijo Univerze v Mariboru.

Predstavitev vinarjev in pokušnja vin

Mariborski vinorodni okoliš je zelo velik in zajema kar tri vinske ceste. Na tem območju je veliko število izjemnih vinogradnikov, ki posegajo po najvišjih ocenah za svoja vina. Kar 19 se jih je predstavljalo na Glavnem trgu, v ličnem paviljonu, kjer so ponujali svoja izbrana vina. K takšnemu načinu ponujanja vin, ki je izključno degustacijski, sodijo stekleni vinski kozarci, kar je bilo s strani poznavalcev in obiskovalcev zelo dobro sprejeto.

Vina so predstavljali: Vinogradi Horvat Počehova, Vinogradništvo Dreisiebner Špičnik, Protnerjeva hiša Joannes Vodole, Biotehniška šola Maribor, Fakulteta za kmetijstvo Maribor, Vinogradništvo Divjak Zg. Kungota, Vinag d.d., Maribor, Vinogradništvo Franc Vrezner Zg. Kungota, Vinogradništvo Mulec Jakobski dol, Vinogradništvo Ramšak Počehova, Turistična kmetija Bračko Frida in Anton Vodole, Vinogradništvo Bračko Jožica in Emil Vodole, Vinogradniško in turistična kmetija Mak Majda in Vlado Vodole, Družinska kmetija Protner Dragučova, Vinogradništvo Valentan Vodole, Vinogradništvo Trojner Jakobski dol, Vinogradništvo Očkerl Šentilj, Vinogradništvo Jožica in Boris Rožman Pesnica, Zveza zadrug z.o.o. Maribor.

Dnevi kulinarike

Kulinarika turističnega območja Maribor - Pohorje je v povezavi s pridelovalci ekoloških pridelkov velika priložnost za pospeševanje razvoja turizma v prihodnosti. Iz istega razloga smo dneve kulinarike posvetili prav predstavitvi različnih jedi iz naših krajev. Glede na velik interes je bil ponovljen tudi dan vegetarijanstva. V soboto pa so se celovitim dogajanjem pridružile še ekipe kuharjev sestavljene iz ljubiteljskih oz. poklicnih kuharjev. Sodelovali so predstavniki medijev, gostinci, turistične kmetije, planinske koč, dijaki in študenti ter drugi. Prireditve si je ogledala in pokušala velika množica obiskovalcev od vsepovsod. Bilo je tudi veliko obiskovalcev iz tujine.

Vege Maribor – vegetarijanski dan

V petek, 26. 09. So se zvrstila številna predavanja in strokovna srečanja, organizirane so bile tudi otroške delavnice, prireditve za otroke in koncerti.

Sodelovali so:

Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor, Srednja šola za gostinstvo in turizem Maribor, Izobraževalni center Piramida Maribor, Mariborske osnovne šole Martina Konšaka in Miklavž, Društvo joga v vsakdanjem življenju Maribor, Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice Ponikva, Skupnost za zavest Krišne Ljubljana, Mitja Bitenc v Govindas, Zelišča za prehrano in zdravje Borut Cerkvenič Maribor, Biološko dinamično vinogradništvo Urbajs Šentjur, Vinogradništvo Zorjan Tinjska gora, Čebelarstvo Cesar Maribor, Harmonija narave Maribor, Plamenec Malečnik, Naravna pot Fram, Združenje za razvoj miroljubnega kmetijstva Ponikva, Atelje sadja Irene Celje, Kulinarika Ivo Krebs in Mateja Tea Dereani Rogaška Slatina, Ekološka kmetija Lipej Šmarje pri Jelšah, Vi-da studio Ljubljana, Indijska restavracija Srečni slon Maribor, Restavracija Namaste Maribor, Restavracija Toti Rotovž, Maribor, Penzion Pohorje Pohorje, Prodajalna Norma Maribor, Prodajalna Biovan Maribor, Electrolux MBI d.o.o. Maribor, Društvo Mars Maribor.

Mojstri priprave jedi v kotličih

Sodelovalo je 19 mojstrov, med njimi tudi predstavniki kraške kuhinje iz Pliskavice, prekmurske kuhinje iz Lendave in prleške kuhinje iz Ljutomera. Kuhali so tudi mnogi predstavniki medijev, turističnih kmetij, gostincev in gostinskih šol.

Kuhali so:

Srednja šola za gostinstvo in turizem Maribor, Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Maribor, Restavracija Toti Rotovž, Ruška koča, Turistična kmetija Kobalej, Penzion Pohorc, Gostišče Veronika, KT Brunček, RTV Center Maribor Radio SI, Pikado klub Mica, Družina Svizec, ČZP Večer, Radio City, Radio Center, RTV Center Maribor izpostava Lendava, Koča pod Bellevuem, Gostilna Trnek Ljutomer, Mladinski hotel Pliskavica Dutovlje, Bratstvo velike žlice Maribor.

Prireditve in predavanja

Foto projekcija: Kulinarika sveta,

Slastna vegetarijanska kulinarika,

Vege kuharske demonstracije,

Vege ustvarjalnice za vse generacije,

Vina stare tradicionalne metode, Božidar Zorjan, Vinogradništvo Zorjan

Biološko dinamično vinogradništvo: tradicionalna pijača – vin, Aci Urbajs, Biološko dinamično vinogradništvo Urbajs.

Glasba in vino

Eden od viškov Festivala Stare trte sta bila petek in sobota na Glavnem trgu, ko se je najboljšim vinom in okusni hrani pridružila še vrhunska glasba, harmonija vseh okusov, torej. V petek 26. septembra so na velikem odru v dopoldanskem času nastopali:

Ansambel La'Vers',

V soboto 27. 9. pa so se predstavili veliki orkestri:

Big Band glasbene šole Gornja Radgona,

Pihalni orkester občine Duplek,

Pihalni orkester Svoboda Maribor,

Mala godba Neuvirtovi Štajerci.

22. Svečana trgategv Stare trte

Na trgatvi Stare trte, ki je bila v lepem sončnem vremenu v nedeljo, 28. septembra, se je zbralo največ obiskovalcev doslej, preko 3.000. Med gosti je bilo mnogo imetnikov cepičev Stare trte, vinarjev, vinogradnikov, uglednih gostov iz tujine in države ter občanov Maribora ter bližnje in daljne okolice pa tudi aktualne vinske kraljice iz vse Slovenije.

Trgatev najstarejše žlahtne vinske trte na svetu so popestrili: razglasitev šampionov nagrajenih vin Vinoforum Maribor 2008 in imenovanje nove Mariborske vinske kraljice Anje Jamšek iz Svečine

V programu so sodelovali tudi člani Slovenskega in Evropskega reda vitezov vina, člani Vinskega konventa Sv. Urbana iz vse Slovenije, skrbniki potomk Stare trte, Slovenska vinska kraljica Maja Benčina, Mariborska vinska kraljica Majda Dreisiebner, gospodar Stare trte, župan Franc Kangler, skrbnik Star trte, Anton Zafošnik, Malečniški brači in drugi.

Dobrote so ponujale turistične in vinogradniške kmetije, turistična društva Štajerske in Občinske turistične zveze Maribor, vinarji in vinogradniki Društva vinogradnikov Maribor, gostujoča turistična društva in predstavniki Društva za priznanje praženega krompirja.

Kulturni program pa so izvedli: Štajerska godba, Moški pevski zbor France Marolt iz Malečnika, Otroška folklorna skupina Krog, Prifarski muzikanti, kot zmagovalci narečne popevke 2008, tenorist Tim Ribič in sopranistka Nataša Trobentar.

Na vseh prireditvah Festivala Stare trte, ki jih je obiskalo približno 50.000 gostov je v 70 dogodkih strokovno, organizacijsko in vsebinsko sodelovalo skoraj 700 ponudnikov, strokovnih institucij, različnih zavodov in nastopajočih.

5. PISANI DECEMBER

To je največji sklop prireditev, ki jih izvaja zavod. Prireditve, ki so v prvem delu namenjene predvsem oblikovanju prazničnega decembrskega vzdušja za otroke, dobijo v drugem delu, po Božiču, še svojo koncertno vzdušje na prostem. V letu 2008 smo festivalu dodali nove vsebine, ki so bistveno obogatile praznična dogajanja. To sta bile postavitev ogrevane montažne dvorane in otroški program Otroški pisani december, na Trgu Svobode in praznični sejem Art bazar, ki pa je še potreben temeljite obdelave.

Ob bogati vsebini zelo dobro obiskanih dogodkov smo zelo ponosni tudi na visoko kakovost vse ostale infrastrukture, potrebne za izvajanje programa, kakor tudi na praznično razsvetlitev okolice prizorišč. Oder s sodobnimi svetlobnimi efekti, okrasna razsvetlitev Trga Svobode, celovita video projekcija dogajanja na odru in video ozadja odra so bili izvedeni z visoko kakovostnimi materiali in standardi in kot taki brez konkurence v državi.

110 različnih prireditev, koncertov, predstav, otroških animacij, ustvarjalnic, sejmov in velikih glasbenih spektaklov je bilo organiziranih v okviru festivala. Različne prireditve je izvedlo 1.000 izvajalcev, ocena obiska pa je okoli 60.000 obiskovalcev.

5.1 PRIŽIG PRAZNIČNE RAZSVETLJAVE

V petek 5. 12., ki je bil simbolni začetek festivala »Pisani december«, je na Maistrovem trgu prižgal lampijone in mestno praznično okrasitev mariborski podžupan Andrej Verlič.

Program so oblikovali pevke in pevci osnovne šole Bratov Polančičev iz Maribora, ognjeni plesalci v ritmu bobnov Društva ZULK in Združenje ustvarjalnih ljudi na področju kulture.

5.2 PRAZNIČNI SEJMI

Miklavžev sejem smo organizirali 5. in 6. decembra. Izvajalci so bili Štajerska in občinska turistična zveza Maribor s svojimi društvi. Na 11 stojnicah so ponujali izdelke in sladice, ki so najprimernejše za Miklavžev čas. Sodelovali so: TD Razvanje, TD Brestrnica- Gaj, TD Lovrenc na Pohorju, TD Selnica ob Dravi, TD Kidričevo, TD Kamnica, Društvo kmečkih žena in deklet Sv. Trojica, Čebelarstvo Šauperl, Čebelarstvo Vogrinec Novak, vrtec Ivana Glinška, TD Kebelj, TD Sv. Ana, Medičarstvo Kolarič Beno s.p.

Art bazar

Art bazar je bil na prostoru med Grajskim trgom in Trgom svobode v 12 lepo urejenih in okrašenih hišicah, kjer so ustvarjalci ponujali avtorske umetniške okraske in izdelke za praznične dni. Bazar je trajal od 12. pa do 30. decembra.

Sodelovali so: Ema Trade, Ema Radovič s.p., nakit, Alenka Dogša, izdelki iz keramike, Jelena Djordjev, društvo FiN, slike, Maja Ljubič, spominki, Lončarski atelje Lorna in Črtomir, Atelje Anderson, izdelki iz stekla, Tomaž Tomljanovič, za Društvo Fin, Zoran Rožič, KD koroški likovniki, Irena Vodišek Babaja, nakit, pletenine, modni dodatki, Lana Erlač, nakit Jasmina Cugmas, okraski, voščilnice, Ana Fabjan, okraski, nakit.

Sejem bo potrebno še nadgraditi in povečati tudi z domačo in umetno obrtjo.

5.3 PRIREDITVE IN KONCERTI

Otroški Pisani december

V lepo okrašeni, ogrevani in osvetljeni montažni dvorani na Trgu svobode so bile ves december otroške ustvarjalne delavnice, animacijski nastopi lutkarjev, pevskih skupin, plesalcev, akrobatov in majhnih glasbenih skupin, kar je trajalo vse tja do konca decembra. Starši z otroci so z zanimanjem opazovali programe, ki so jih soustvarjali učenci različnih mariborskih šol.

Otroški program:

- 06.12.: Umetniške delavnice, igralnice in bazar, Lutkovno gledališče Uš- O psičku in mucu,
- 07.12.: Družinsko gledališče Kolenc/ Maček Muri,
- 08.12.: OŠ Maksa Durjave,
- 09.12.: Plesna zabava s plesno šolo,
- 10.12.: Pisane delavnice in igralnice, OŠ Prežihovega Voranca,
- 11.12.: Umetniške delavnice, OŠ Borisa Kidriča,
- 12.12.: Igralnice in bazar, OŠ Gustava Šiliha,
- 13.12.: Carmina Slovenica- srednji zbor/(koncert), Plesna izba (predstava in delavnica),
- 14.12.: Zavod Zofka, Kaj dela krtek pozimi, Lutkovna skupina Bobek, Mišje zgodbe,
- 15.12.: Umetniške delavnice, igralnice in bazar, Dom Antona Skale, OŠ Gustava Šiliha,
- 16.12.: Pisane delavnice in igralnice, OŠ Kamnica- 1.triada,
- 17.12.: OŠ Kamnica- 2.triada,
- 18.12.: Umetniške delavnice, igralnice in bazar (MARS, ZPM,), Glasbena šola B.A.S.E.,
- 19.12.: Delavnice, igralnice in bazar (MARS, ZPM, Sonček),
- 20.12.: Sneženi igralni dan, Dramsko društvo Muki, Nasveti sovice Mice, lutkovna predstava,
- 21.12.: Čarobno gledališče Saltimbanko, Take božične, čarovniška predstava,
- 22.12.: OŠ Franceta Prešerna,
- 23.12.: Umetniške delavnice (MARS, ZPM, Waldorfska šola), OŠ Martina Konšaka,
- 24.12.: Mešani PZ Rače- Božični napevi,
- 26.12.: Sapramiška, igrna pravljica, Sandra Blagojević, V pričakovanju, gledališka predstava in gledališke delavnice,
- 27.12.: Tako kot napravi stari je zmeraj prav, igrana pravljica, slovo od Dedka mraza,
- 28.12.: Nedelja, Zrcalce, igrani pravljici, Družinsko gledališče Kolenc, Mizica pogrni Se, lutkovna predstava,
- 29.12.: Zvezdica Zaspanka, igrana pravljica, Eva Maurer, klovnesa MIKA MAKKA.

Koncerti na prostem

Koledovanje v Sloveniji: Mi smo prišli pred vrata, da bi bila božja, zlata! Akademska folklorna skupina - KUD Študent Maribor, Grajski trg, Trg svobode, Bras Band Neuvirti, adventne melodije.

Veliki oder na Trgu svobode

Na velikem odru na Trgu svobode so se v zadnjih dneh decembra zvrstili koncerti znanih ansamblov in pevcev zabavnega žanra:

- 27.12. ob 17.00 ODHOD DEDKA MRAZA
- 27.12. ob 19.00 BIG FOOT MAMA s predskupino WE CAN`T SLEEP AT NIGHT,
- 28.12. ob 19.00 ASAMBEL KINGSTON,
- 29.12. ob 19.00 PANKRTI s predskupino P.I.T.A.,
- 30.12. ob 17.00 MIMINE DOBRE VILE – otroška glasbena predstava
- 30.12. ob 19.00 DANIJELA s spremljevalno skupino,
- 01.01. ob 19.00 BIG BEND GŠ GORNJA RADGONA in pevca: Edvin Flisar, Urška Orešič.

5.4 SILVESTROVANJE NA TRGU SVOBODE

Silvestrovanje v Mariboru je eno najatraktivnejših in družabnih v državi. Dobro organizirana, vsebinsko in vizualno kakovostno izvedena javna prireditev, postaja vse bolj cilj mnogih Slovencev in gostov iz tujine, ki že redno prihajajo pričakovati Novo leto k nam. Silvestrovanje je bilo na Trg Svobode. Prizorišče smo opremili z nadstandardno infrastrukturo ter svetlobnimi efekti. Prireditev se je pričela že v večernih urah, sam program pa ob 21.30 uri. Zabava je trajala vse do 04.30 ure zjutraj naslednjega dne.

Nastopali so:

ALFI NIPIČ z ansamblom,
SAŠKA LENDERO z ansamblom,
Skupina SKATER.

Tik pred polnočjo je množico z novoletnim voščilom nagovoril župan Franc Kangler. Veličastni ognjemet, ki je po polnoči zasvetil iz Trga generala Maistra je trajal skoraj 15 min. Na prizorišču je bilo poskrbljeno, tako za primerno gostinsko ponudbo, saj je bilo angažiranih 11 ponudnikov, kot tudi za vse ostale potrebne službe (varnost, zdravniška in reševalna služba, gasilci, policija ipd).

Prireditev je zelo uspela, kar potrjujejo številne pohvale in velika množica obiskovalcev iz vse regije pa tudi iz tujine. Ocenjujemo da se je samo Silvestrovanja udeležilo okoli 35.000 ljudi.

6. OSTALO

SLOVENSKO PREDSEDOVANJE EU 2008

V času predsedovanja Slovenije EU smo sodelovali pri organizaciji visokih obiskov evropskih delegacij v Mariboru. Bili so trije takšni dogodki, najpomembnejši po rangi je bil obisk kmetijskih ministrov v mesecu maju, največ aktivnosti pa smo vložili v organizacijo EU kongresa Evropskega socialnega sklada, ki smo ga preko izbrane kandidature za SVLR izvajali v Mariboru junija meseca.

6.1. OBISK ATAŠEJEV IN GEN. DIREKTORJEV EU (gospodarstvo), 31. 1.

Prevzeli smo skrb za potek sprejemov in predstavitev ter del logistike za pomembne goste. Pripravili smo prejem na trgu generala Maistra in v Vinagovi kleti.

Ob prihodu visokih gostov smo organizirali nastop korantov in pokačev KUD Franc Ilec iz Loke Rošnje, v kleti pa kulturni program, ki so ga izvedle vokalna etno skupina Srake KUD Študent Maribor in glasbenika Branko Rožman s harmoniko in Petra z violino.

Dogodka se je udeležilo 120 atašejev in drugih visokih gostov.

6.2. NEFORMALNO SREČANJE KMETIJSKIH MINISTROV EU, 25. do 27. 5.

Ta dogodek je bil po mednarodni visoki udeležbi največji dogodek v okviru predsedovanja Slovenije EU v Mariboru. Naš zavod je sodeloval pri dveh večjih dogodkih in to Podeželje v mestu in splavarjenje ter sprejem za ministre pred Hišo Stare trte.

Podeželje v mestu Maribor, 25. 5.

V sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo in Kmetijsko gozdarska zbornico Slovenije smo v času neformalnega zasedanja Sveta kmetijskih ministrov Evropske unije, organizirali in izvedli uspešno predstavitev »Podeželje v mestu« Maribor. Prireditev je potekala v nedeljo, 25. maja na Glavnem trgu v Mariboru. Predstavilo se je 51 kmetij, društev, združenj in zvez, ki so ponujali sadje, zelenjavo, mlečne in mesne izdelke, krušne in pekavske izdelke ter

sokove, vina in žgane pijače. Na prireditvi so sodelovale tudi zamejske kmetije – iz Italije, Madžarske in Avstrije.

V kulturnem programu so se predstavili člani akademske folklorne skupine KUD Študent Maribor vokalna skupina Srake in Štajerska godba.

Med 16.00 in 18.00 uro je predstavitev kmetijskih pridelkov iz cele Slovenije obiskalo preko 500 evropskih ministrov, spremljevalcev in ostalih gostov.

Vožnja s splavom in sprejem pri Hiši Stare trte, 26. 5.

Visoki gostje so se splavom pripeljali pred Hišo Stare trte, kjer so jih pričakali predstavniki Slovenskega in Evropskega reda vitezov vina v svečanih uniformah z insignijami in praporci redov in mariborski župan Franc Kangler. Župan in gospodar najstarejše trte na svetu je komisarki gospe Mariann Fischer Boel izročil cepič in stekleničko vina Stare trte s pripadajočimi uradnimi listinami.

V kulturnem programu so nastopili tenorist Tim Ribič in Štajerska godba. V Vinagovi kleti, kamor so ministri odšli po tem, je gostom zapel moški vokalni sestav Urban.

6.3. KONGRES EVROPSKEGA SOCIALNEGA SKLADA, 9.do 12.6.

Zavod za turizem Maribor je za potrebe SVLR preko javnega razpisa pridobil celotno organizacijo kongresa ESS v času predsedovanja Slovenije EU. V okviru tega smo izvedli:

- celotno organizacijo poteka konference v Hotelu Habakuk
- transferje (prihodi/odhodi) iz letališč (Gradec, Ljubljana)
- transferje med hoteli, kongresnim centrom in Sl. Bistrico
- izbor, dobava in natis vseh spremljevalnih gradiv
- oblikovanje, tisk in dobava gradiv, opozorilnih ter samostojnih panojev,
- organizacija info centrov na letališču J. Pučnika in v Hotelu Habakuk
- službo hostes, spremljevalk in tehnično osebje za kongres
- rezervacijsko in booking službo
- rezervacijo in posredovanje letalskih vozovnic za udeležence
- službo informatorjev in spremljevalcev na transferjih
- Sprejeme v Bolfenku in Hiši Stare trte
- Promocijska vožnja s splavom in vodstva po mestu
- ostalo

Delegate omenjenega kongresa smo med ostalim (9.6.) popeljali na Pohorje, kjer je bil sprejem na Bolfenku. Predstavili smo jim razstave, v kulturnem programu pa so nastopali Vokalna skupina Urban in pianistka Urška Orešič. Naslednjega dne smo goste s splavom peljali do Hiše Stare trte, kjer je bil sprejem. Za dobro razpoloženje so poskrbeli etno godba Pepi Krulet.

Vseh evropskih dogodkov se je udeležilo 2.000 obiskovalcev, za izvedbo pa je bilo na različnih nivojih angažiranih okoli 400 izvajalcev (razstavljalcev, vodnikov, informatorjev, oblikovalcev, kulturnikov ipd). S strani vladnih organizatorjev predsedovanja smo prejeli več pohval in zahval za izvrstno organizacijo vseh dogodkov v Mariboru.

NEKAJ ŠTEVILK ZA 2008:

270 prireditev je bilo v organizaciji Zavoda za turizem Maribor,

2.675 izvajalcev, nastopajočih in ponudnikov,

preko 180.000 obiskovalcev, za prireditve pa imamo 1 zaposleno osebo.

IV. RAZVOJNI PROJEKTI – EU PROJEKTI

Leto 2008 je bilo posvečeno nadaljevanju razvoja nove turistične destinacije Štajerska (Maribor – Pohorje), dokončanju projekta INTERREG III A – VIA URBIUM ter pripravljanju novih predlogov, v skladu z objavljenimi razpisnimi pogoji nove finančne perspektive za obdobje 2007-2013, prav tako pa smo intenzivno sodelovali pri razvoju novih turističnih produktov in izdelavi produktnih promocijskih materialov.

Predloženi predlogi novih projektov pomenijo nadaljevanje smiselne nadgradnje uspešno zaključenih projektov in sledijo programskim in razvojnim ciljem veljavne strategije Maribor-turistično mesto, vizija in strateške smeri razvoja turizma, prav tako pa bodo tudi del nove strateške usmeritve do leta 2020, ki smo jo že začeli pripravljati v letu 2008.

1. NOVE STRATEŠKE USMERITVE

Veljaven strateški razvojni dokument za področje turizma, ki ga je Mestni svet Mestne občine Maribor sprejel na 43. seji Mestnega sveta 16. septembra 2002 in velja do 2010 poudarja vlogo mesta Maribor v sodelovanju z njegovo okolico. Ker pa smo v letu 2008 pričeli z aktivnostmi oblikovanja novega turističnega območja Štajerska, v katerem bo predvidoma zajetih 22 občin, smo vzporedno pričeli tudi s pripravami na novo destinacijsko strategijo, ki naj bi zajemala naslednja področja:

- Analiza stanja (evalvacija veljavne strategije)
- Opis območja strategije (nova destinacija)
- Analiza turističnega povpraševanja
- Analiza turistične ponudbe
- Primerjalna (benchmark) analiza in trendi v turizmu
- SWOT analiza
- Vizija, cilji in prioritete pri razvoju turizma na območju
- Oblikovanje turistične ponudbe območja
- Strategija razvoja turizma
- Trženjska strategija in blagovna znamka
- Strateške usmeritve na področju izobraževanja in poslovnih investicij
- Poslovni model RDO
- Akcijski načrt

1.1. OBLIKOVANJE TURISTIČNE DESTINACIJE ŠTAJERSKA

V sodelovanju z županom MOM smo organizirali prvi delovni sestanek vseh županov in županov predvidene regije Štajerska, z namenom ustanovitve skupnega turističnega območja (destinacije). Meseca aprila so vsi podpisali Pismo o nameri, v katerem so ugotovili in potrdili naslednja dejstva:

- v razvojnih programih in usmeritvah slovenskega turizma (RNUST 2007-2011) je zaradi potreb po razvoju uspešnejših oblik delovanja turističnih organizacij na širšem turističnem območju opredeljena Regionalna Destinacijska Organizacija (RDO) kot pomembna povezava med nacionalnimi (STO) in lokalnimi (LTO) razvojno promocijskimi organizacijami
- potrebno je okrepiti povezovanje in sodelovanje pri skupnem načrtovanju strateških razvojnih poti, oblikovanju in trženju turistične ponudbe po načelih javno-zasebnega partnerstva, pospeševati odličnost v turizmu in zagotoviti aktivno prisotnost vseh treh stebrov turizma (javni, zasebni, predstavniki civilne družbe)

- pomembno je skupno izvajanje operativne, razvojne, distribucijske in promocijske funkcije na področju turizma v regiji, ki bodo spodbudile nadaljnji razvoj v zaokroženi turistični destinaciji Zg. Podravje
- Svet Podravske regije je na svoji 13. seji, 22.04.2008, pooblastil Zavod za turizem Maribor za opravljanje funkcije Regionalne destinacijske organizacije

Podpisana skupna želja po sodelovanju je pomembna za vse nadaljnje skupne aktivnosti, katerih posledica je večja sinergija, ki je odločujoča pri oblikovanju konkurenčnih prednosti v globalnemu razvoju panoge na turističnem območju.

Ministrstvo za gospodarstvo je konec meseca oktobra objavilo Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj – ESRR za izvedbo aktivnosti regionalnih destinacijskih organizacij na katerega smo se dobro pripravili in v zvezi z nadaljevanjem širšega sodelovanja ter povezovanja organizirali 1. Turistični forum v Mariboru.. Ministrstvo je razpis malo pred zaključkom preklicalo, vendar pa smo mi nadaljevali z aktivnostmi za oblikovanje konkurenčne destinacije. Na prvem forumu smo sprejeli tudi Sklep o potrditvi modela in delovanja RDO.

2. RAZVOJ NOVIH PRODUKTOV

Pridobitev znaka "Kolesarska informacijska točka" - TIC Maribor

Na Slovenski turistični organizaciji so z namenom pospeševanja turističnega produkta kolesarjenje v preteklih letih izdelali Strategijo razvoja kolesarjenja v Sloveniji. Z namenom pospeševanja rasti kakovosti turistične in spremljevalne ponudbe za kolesarje, diferenciacije ponudbe od konkurence in boljše prodaje storitev so za nastanitvene obrate, ki jim je kolesarjenje eden izmed pomembnejših produktov, oblikovali kolesarske trženjske standarde (KTS), med drugim pa so oblikovali tudi kriterije za kolesarske destinacije s kolesarskimi informacijskimi točkami, ki so namenjene boljšemu in enostavnejšemu dostopu turistom kolesarjem do kolesarskih informacij. Tako se je Zavod za turizem Maribor meseca junija 2008 prijavil na objavljen poziv za pridobitev omenjenega znaka. Ob izpolnjevanju vseh zahtevanih kriterijev za kolesarsko destinacijo, je TIC Maribor znak "Kolesarska informacijska točka" tudi prejel.

Katalog "Kolesarjenje v Sloveniji"

Slovenska turistična organizacija je v sodelovanju s partnerji pripravila promocijski katalog s kolesarsko ponudbo Slovenije, ki kolesarjem ponuja celosten pregled in osnovne informacije o turistični kolesarski ponudbi Slovenije ter jih napoti na informacijske centre posameznih destinacij, kjer lahko prejmejo podrobnejše informacije. Zavod za turizem Maribor je v omenjenem katalogu na 2 straneh predstavil kolesarsko destinacijo Maribor-Pohorje. Zaenkrat je katalog izdan v angleškem jeziku.

Katalog "Pohodništvo v Sloveniji"

Na Slovenski turistični organizaciji so z namenom pospeševanja turističnega produkta pohodništva v preteklih letih izdelali Strategijo razvoja pohodništva v Sloveniji ter oblikovali pohodniške trženjske standarde (PTS). Ustanovljeno je bilo Združenje za pohodništvo v Sloveniji - GIZ POHODNIŠTVO, ki s partnerji razvija pohodništvo. Tako je bil v sodelovanju s partnerji izdelan promocijski katalog s ponudbo pohodništva v Sloveniji, ki predstavlja pet transslovenskih poti, destinacije in člane združenja - nastanitve z njihovo paketno ponudbo, specializirane pohodniške nastanitve in agencije ter izdelovalce pohodniške

opreme. Zavod za turizem Maribor je v omenjenem katalogu na 2 straneh predstavil pohodniško destinacijo Maribor-Pohorje. Katalog je bil izdan v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku.

Vodnik po tematskih poteh - Hojkina krožna pot na Mariborskem Pohorju

Strategija razvoja pohodništva v Sloveniji predvidena poleg ključnih dolgih poti tudi opredelitev pomembnejših regionalnih in lokalnih turistično tematskih poti. Tako je v programu dela združenja za pohodništvo GIZ Pohodništvo tudi priprava tiskanega vodnika v slovenskem in angleškem jeziku po najvažnejših turistično-tematskih poteh v okolici specializiranih nastanitev za pohodništvo v posameznih destinacijah. Zavod za turizem Maribor v vodniku predstavlja Hojkino krožno pot po Mariborskem Pohorju v destinaciji Maribor-Pohorje. V letu 2008 je tako bila izvedena priprava vodnika do tiska, v začetku leta 2009 pa se predvideva še tisk.

Informacijske table po mestnem jedru

V mestnem jedru se na večih (23-ih) lokacijah nahajajo informacijske table z orto foto posnetkom mestnega jedra za lažjo orientacijo po mestu. Zaradi določenih sprememb je bilo podatke potrebno popraviti. Tako smo v letu 2008 izvedli pripravo popravkov za tisk novih tabel, v začetku leta 2009 pa se predvideva še tisk in njihova zamenjava.

Mestna pustolovščina s kraljevsko kočijo

Sredi julija 2008 je s turističnimi vožnjami po mestu pričela tudi kočija s konjsko vprego. Zavod za turizem Maribor je poskrbel za potrebna dovoljenja in promocijo nove mestne pustolovščine.

Karta dostopnih lokacij za gibalno ovirane osebe

Zavod za turizem Maribor je sodeloval tudi pri pripravi turistične karte prehodnih poti in dostopnih lokacij za gibalno ovirane osebe. Prevezli smo vse oblikovalske storitve, koordinacijo in nadzor nad turističnimi informacijami, organizacijo projekta in izdelavo ter tisk karte. Maribor je prvi v Sloveniji, ki ima takšno karto.

Karta kolesarskih poti "S kolesom po mestu" - Kolesarska pot Forma viva

V letu 2008 smo pričeli s pripravo ponatisa karte kolesarskih poti "S kolesom po mestu". V ponatis oz. prenovljeno izdajo karte vključujemo tudi Kolesarsko pot Forma viva, ki je nastala na pobudo Umetnostne galerije Maribor in Mariborske kolesarske mreže. Forma viva namreč predstavlja pomembno likovno obogatitev mesta, predvsem pa izjemno dragoceno kulturno dediščino. Sodelovanje z Mariborsko kolesarsko mrežo je temu dodalo še novo perspektivo - ogled skulptur s kolesi, kar prispeva tudi k osveščanju ekološke mobilnosti. S to novo predlagano potjo smo dopolnili in pripravili karto do tiska, v začetku leta 2009 pa se predvideva še tisk karte.

3. PROJEKTI SOFINANCIRANI S POMOČJO EU

INTERREG IIIA

INTERREG III je največja pobuda Skupnosti Evropske unije, ki se financira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Cilj pobude Skupnosti INTERREG III je povečati ekonomsko in socialno kohezijo s spodbujanjem čezmejnega, transnacionalnega in medregionalnega sodelovanja in tako doseči uravnotežen razvoj na območju celotne Skupnosti.

V letu 2008 smo zaključili projekt sofinanciran iz INTERREG III A SLOVENIJA – HRVAŠKA- MADŽARSKA 2004-2006, dočakali pa smo tudi nove razpise v okviru Operativnega programa Slovenija - Avstrija, Slovenija - Hrvaška in Slovenija-Madžarska za obdobje 2007-2013.

Vsi trije operativni programi so bili razpisani v kratkem obdobju, zato smo se zaradi omejenih sredstev sofinanciranja odločili za pripravo novih projektov na avstrijski strani, v letu 2009 pa nadaljujemo z nadgradnjo uspešno zaključenega projekta na hrvaški strani.

3.1. VIA URBIUM - INTERREG III A SLO – HR- MAD 2004-2006

V letu 2008 smo zaključili projekt VIA URBIUM, ki smo ga pričeli decembra 2006.

Kratka vsebina projekta:

S skupnim projektom z delovnim naslovom VIA URBIUM smo ustvarili skupno turistično in kulturno ponudbo čezmejnih urbanih središč Maribora, Varaždina in Szombathelyja ter na ta način ustvarili sodelovanje na področju urbanega turizma ter povečali konkurenčno prednost in atraktivnost mestnih središč.

Povečanje turističnega prometa bomo dosegli z oblikovanjem novega integralnega turističnega proizvoda, izvorno zasnovanega programa tridnevnega spoznavanja starih mest s poudarkom na zgodovinskih jedrih in njihovi kulturni ponudbi. Atraktivnost mest bomo povečali s skupnimi promocijskimi materiali in aktivnostmi ter tudi s postavitvijo nove turistične infrastrukture. Sodelovanje bo vsem partnerjem omogočalo optimalno izkoriščanje vseh virov ter doseganje boljših rezultatov.

Rezultati projekta: smernice in izvedbeni plan dolgoročnega sodelovanja, združena turistična ponudba, novi integralni turistični proizvod Maribora, Varaždina in Szombathelyja, imenovan VIA URBIUM, usposobljeni izvajalci integralnega turističnega proizvoda, dodatno opremljeni informacijski centri, postavljena turistična infrastruktura, spletna predstavitev integralnega turističnega proizvoda in izvedena skupna promocija.

Realizirane aktivnosti:

- predstavitevna mapa projekta,
- nabava in oblikovanje opreme za zunanjo in notranjo ureditev TIC Maribor (računalniška oprema, kolesa in stojala za kolesa, večnamenska klop),
- postavitve turistične in druge obvestilne signalizacije na območju mestnih središč,
- nabava in izdelava promocijskega in SP materiala,
- promocijske aktivnosti (oglaševanje v revijah in spletno oglaševanje, izdelava spletne strani, izvedba delavnic za različne ciljne skupine),
- modularno oblikovani integralni mestni turistični proizvod vseh partnerjev,
- ocena mestnih znamenitosti, ciljnih skupin in analiza odziva turističnih agencij,
- marketinški plan in celostna komunikacijska podoba skupnega turističnega proizvoda,
- vodenje, koordinacija in promoviranje projekta ter poročanje nacionalnemu organu.

3.2. NAČRTOVANJE NOVIH PROJEKTOV ZA OBDOBJE 2007-2013 (Operativni program SLO-A)

Na skupni javni razpis za izbor projektov tega Operativnega programa smo se po dolgotrajnih razgovorih s partnerji na obeh straneh meje (območje EU regije) odločili za sodelovanje v dveh skupnih projektih: Pohodništvo in kolesarjenje ter Vino, kultura in kulinarika.

3.2.1. POHODNIŠTVO IN KOLESARJENJE

(Rekreacija v naravi – pohodništvo in kolesarjenje brez meja)

Partnerji v projektu:

- Center za zdravje in razvoj Murska Sobota - koordinator za Slovenijo
- Steirische Tourismus GmbH- vodilni partner in koordinator za Avstrijo
- Mariborska razvojna agencija
- Zavod za turizem Maribor
- RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško
- Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj
- Razvojni center Murska Sobota
- Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o.
- Multidisciplinarni raziskovalni institut Maribor

Čas trajanja projekta: 36 mesecev

Začetek izvajanja projekta: obvestilo o izboru projekta, predvidoma v aprilu 2009

Vrednost projekta: 2.916.000,00 EUR (avstrijska stran 1.500.000,00 EUR, Zavod za turizem Maribor 337.630,00 EUR)

Projektna regija zajema območje slovenskih statističnih regij Pomurje, Podravje in Koroška ter avstrijsko Štajersko, zato v okvirih tematike »rekreacija in narava«, ki jo sestavljajo sledeči segmenti: **pohodništvo, kolesarstvo in nordijski fitnes**, ponuja širok in bogat teren za različne celoletne aktivnosti v pestrem in biotsko raznolikem naravnem okolju

Področje problematike, ki jo obravnavamo v okviru projekta, se nanaša na razvoj kakovostnih turističnih produktov, podprtih s strategijo trženja, razvoj in nadgradnjo sodobnih podpornih informacijsko-komunikacijskih in navigacijskih sistemov za vodenje po obravnavanem projektnem območju ter za podporo informiranju in aktivni promociji turistične ponudbe (specializirane za pohodnike, kolesarje in gorske kolesarje). Novi produkti bodo usmerjeni k spodbujanju preživljanja aktivnih počitnic (profiliranje območja kot »aktivne turistične destinacije«) in bodo v tem pogledu nadgradili dosedanje turistično ponudbo, ki predstavlja zgolj dopolnilne možnosti udejstvovanja turistov v počitniški destinaciji, objavljeni pa bodo tudi na spletnih portalih.

Namen projekta je na območju projektne regije oblikovati skupne čezmejne integralne turistične produkte, zagotoviti skupno tržno komuniciranje in pozicionirati projektno regijo kot območje kakovostnih turističnih produktov. S pretokom znanja in izmenjavo izkušenj vzpostaviti podlago za razvoj celoletne atraktivnosti projektne regije. Poseben poudarek projekta bo na internacionalizaciji, ki bo pogojena z izvedbo promocijskih aktivnosti izven programskega področja (ciljni trgi: Nemčija, Benelux, Češka, Hrvaška, Madžarska in Italija).

Splošni cilji projekta:

- Projektno območje razviti v prepoznavno destinacijo aktivnega oddiha in sonaravnega turizma.
- Vzpostaviti orodja in strukturo za opravljanje bilateralnih aktivnosti destinacijskega managementa in marketinga.
- Spodbuditi razvoj trajnostnih, sonaravnih, okolju prijaznih oblik turizma ter povečati osveščenost prebivalstva in turistov glede trajnostne rabe prostora.

3.2.2. VINO, KULTURA IN KULINARIKA - DOŽIVETI VINSKE CESTE

Partnerji v projektu:

- Zavod za turizem Maribor - vodilni partner in koordinator za Slovenijo
- Weinland Steiermark - koordinator za Avstrijo
- Mariborska razvojna agencija
- Razvojno informacijski center Slovenska Bistrica
- Prleška razvojna agencija

- HALO – EDIL ING Gospodarsko interesno združenje za razvoj podjetništva in turizma, Lokalni pospeševalni center Haloze
- Razvojna agencija Sotla

Čas trajanja projekta: 36 mesecev

Začetek izvajanja projekta: obvestilo o izboru projekta, predvidoma v aprilu 2009

Vrednost projekta: 1.691.396,00 EUR (avstrijska stran 400.000,00 EUR, Zavod za turizem Maribor 540.590,00 EUR)

Izbrano projektno območje je prostor, ki pripada istemu zgodovinskemu, zemljepisnemu in kulturnemu okviru, ki je bilo predolgo ločeno z mejami, ki so ovirale pretok ljudi in idej. Na področju turizma smo bili premalo povezani, zato je tržna prepoznavnost posamezne regije na različnih nivojih. Slovenski del želimo približati avstrijskemu in atraktivne potenciale združiti v skupne tematske turistične proizvode.

Značilnost projektnega območja je prepletenost z vinskimi cestami, ki ima potenciale in USP na področju lokalnega vina, kulinarike in s tem povezane kulturne tradicije. Ob upoštevanju sodobnih trendov je doživetja na vinskih cestah moč razviti v konkurenčno prednost, ki bo osnova za rast prepoznavnosti destinacije v očeh izbranih ciljnih skupinah.

Vino in kulinarika, povezana s kulturo, je atraktivna kombinacija na trgu turističnih produktov, ki gre vedno bolj v korak s proizvodi, ki vodijo nazaj k naravi v obliki aktivne rekreacije, novi trendi na področju vina, kulture in kulinarike pa vodijo nazaj k naravi v smislu povezovanja zdrave prehrane in kulture.

S projektom Vino-kultura-kulinarika želimo nadgraditi uspešno izveden zrcalni projekt Vinsko – kulturna pot Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora, ki smo ga v Zavodu za turizem Maribor s slovenskimi in avstrijskimi partnerji izvajali v sklopu Programa pobude Skupnosti Interreg IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006.

Namen projekta je tudi poglobiti dosedanje prekomejno sodelovanje na kulturno-zgodovinskem, turističnem in vinogradniškem področju in razširiti pridobljeno znanje in iskušnje na ostale partnerje v Sloveniji in Avstriji, ki so na novo pristopili k projektu.

Na osnovi rezultatov ostalih projektov vseh partnerjev želimo v izbranem območju pospešiti razvoj turistične ponudbe na vinskih cestah ter doseči prepoznavnost celotnega čezmejnega območja s ponudbo pristnih, na človeka blagodejno delujočih vinsko-kulinaričnih doživetij, ki bodo preplet bogate lokalne tradicije vinsko-kulinarične kulture in sodobnih pristopov.

Povezovanje vinsko-kulturno-kulinaričnih storitev pod okriljem enotnih standardov kvalitete bo pomembna aktivnost predlaganega projekta, prav tako pa tudi oblikovanje tematskih turističnih produktov, ki bodo povezali sodelujoče ponudnike in uskladili čezmejno raven ponudbe. Tematski turistični proizvodi bodo povezovali celotno projektno območje preko dogovorjenih skupnih tem, ki so **Stara trta - najstarejša trta na svetu, arhitektura na vinskih cestah, Etnologija**, tradicija in običaji, kar bo simboliziral klopotec ter zdrava prehrana, ki bo predstavila **eko-vino in kulinariko**

V času trajanja projekta bomo aktivno promovirali vse aktivnosti in rezultate projekta in razvili tudi model organizacijske strukture za upravljanje in trženje rezultatov projekta, ki se bo odvijalo tudi po zaključku projektnih aktivnosti.

Povezana in prepoznavna destinacija bo pospešila turistični promet, pozitivno vplivala na zaposlovanje, povečanje turističnega dohodka pa bo imelo multiplikativni učinek na razvoj celotnega čezmejnega gospodarstva.

4. OSTALO

OPEN DAYS 2008- EUROPEAN WEEK OF REGIONS AND CITIES BRUSSELS **Evropski teden regij in mest v Bruslju**

6. prireditvev Open days, ki se je odvijala od 6 do 8. oktobra je združila v Bruslju 216 partnerskih regij in mest. Vključujoč predstavnike evropskih institucij ter gospodarskega in finančnega sektorja je okrog 5000 udeležencev obiskalo številne dogodke, kjer so se pomešali regionalni akterji z ustvarjalci kohezivne politike ter izmenjali mnenja in izkušnje ter izkoristili priliko za vzpostavljanje novih kontaktov in mrež sodelovanja.

Tekom meseca oktobra se je v okviru prireditve Open days zvrstilo 230 lokalnih prireditev, ki so bile usmerjene na predstavitev uspešno zaključenih projektov sofinanciranih iz Evropske unije in novosti iz evropske politike.

Maribor se je skupaj s partnerji iz sedmih držav (Litva, Latvija, Estonija, Grčija, Bolgarija, Romunija, Češka) predstavil na temo Come, Create and Innovate s prispevkom Evropska prestolnica kulture in inovativni projekti kulturnega turizma. Ob projektu Maribor EPK 2012 so bili predstavljeni tudi primeri dobre prakse, kot so: Festival Maribor, Vinsko-kulturna pot nadvojvode Janeza in Via urbium.

Na prireditvi v Mariboru, ki smo jo izpeljali 15. oktobra v Hiši Stare trte, smo lokalni javnosti predstavili pomen prireditve Open days 2008, Evropske smernice na področju kulture in turizma ter že omenjene načrtane ali uspešno izvedene projekte.

4.2 SODELOVANJE Z OSTALIMI

Projekt Športno turistični center Ljudski vrt

Zveza športnih društev Branik je leta 2006 vložila na javni razpis za sofinanciranje turistično rekreacijske infrastrukture projekt za 1. fazo izgradnje Športno turističnega centra Ljudski vrt. Za vsebine in delovanje omenjenega objekta smo v preteklosti že podali osnovne smernice v Strategiji razvoja turizma, ob pripravi projekta pripravili utemeljitve pričakovanih rezultatov iz turističnega vidika, podali izjavo o skladnosti projekta s strategijo razvoja turizma ter utemeljili pričakovane cilje oz. rezultate na predstavitvi projekta na vladi.

V letu 2008 smo podobne aktivnosti izvedli za 2. fazo gradnje, prav tako pa smo sodelovali pri pripravi poročila ob zaključku 1. faze projekta.

Projekt mladinski hotel

Mladinski kulturni center je pripravljal projektno vlogo za prijavo na Javni razpis za izbor operacij za sofinanciranje investicij v mladinsko turistično infrastrukturo - mladinski centri, Zavod za turizem pa je pripravil utemeljitev projekta – izgradnje mladinskega hotela - z vidika prispevka k razvojnim ciljem in usklajenosti s strategijo razvoja turistične destinacije.

Urad za komunalo, promet, okolje in prostor nas je povabil k sodelovanju pri izvajanju projektne naloge **Added value** - podprojekt Kolesarske poti in v letu 2009 smo se udeležili srečanj na to temo. V okviru projekta Added Value so si zadali izdelavo informacijskih tabel in tematske spletne strani, ki bodo vsebovale podatke o kolesarskih poteh v mestu in njihove povezave z okoliškimi kraji.

Seznanjeni smo bili tudi s projektom **City network Graz-Maribor** za eventuelno sodelovanje z mestom Graz na področju turizma. Projekt je vložila občina Graz na razpis Operativnega programa Slovenija –Avstrija 2007-2013, občina Maribor pa je partner.

V. INFORMATIVNA DEJAVNOST IN SERVISIRANJE GOSTOV

Informiranje gostov poteka v treh informacijskih centrih. Dva sta locirana v mestu, TIC Maribor in Hiša Stare trte, eden pa na Pohorju, TIC Bolfenk na Pohorju.

Turistično informacijski centri imajo pomembno vlogo pri informiranju in servisiranju turistov, saj gostom, ki so Maribor že obiskali, nudijo vse informacije o aktualni mariborski turistični ponudbi, novim gostom pa informacije o celotni turistični ponudbi mesta in regije. Še posebej pomembna je kakovost naših storitev in delovni čas, saj naši TIC-i delujejo praktično vse dni v tednu, tudi ob nedeljah in praznikih.

Informacije posredujejo informatorji, ki zelo dobro obvladajo tuje jezike (Nem. Angl. Ita. Fra. Hr. Srb.) in odlično poznajo turistično ponudbo domicila in okolice, prav tako pa vrhunsko obvladajo sodobne inštrumente elektronskega komuniciranja. Vse več informatorjev uporabljamo tudi na turističnih sejmih in borzah v tujini, s čemer le ti še izboljšujejo nivo komuniciranja in poznavanja ter podajanja turističnih informacij.

Velik del aktivnosti v naših TIC-ih predstavlja vodniška služba in njihovo usposabljanje, komuniciranje s turističnimi agenti in ponudniki turističnih storitev, kakor tudi prodaja turističnih spominkov in turistične literature. Z ureditvijo kolesarskih nadstrešnic in nabavo koles smo v TIC-u pričeli aktivno izvajati storitve brezplačnega najema koles za goste mesta.

Po letu dni, kar smo odprli Hišo Stare trte, kjer poleg zanimivih razstav in dogodkov deluje tudi TIC, ugotavljamo da obisk raste v glavnem pri tujcih. Domačini so v rahlem upadu, kar je razumljivo, tuji gostje pa rastejo z indeksom, ki je večji kot 135. Obiskovalci radi segajo po informacijah in tudi po spominkih, ki so jim tam na voljo. Poleg ogleda razstav, obiskovalci povprašujejo tudi po splošni turistični ponudbi, najpogosteje pa se zanimajo za ponudbo na okoliških vinskih cestah. Pogosto se odločajo za degustacije in nakup različnih sort štajerskega vina, ki ga ponujamo v posebni embalaži v dobro založeni vinoteki. Narašča pa tudi količina prodanih ostalih spominkov in darilnih pakiranj vina.

IZOBRAŽEVANJE TURISTIČNIH VODNIKOV

V preteklem letu smo s pomočjo Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Maribor, uspešno realizirali dodatne preizkuse znanja, predvsem za vodnike/vodnice, ki so opravili preverjanja za vodenja v tujih jezikih. Vsem vodnikom, ki so v zadnjem izobraževalnem obdobju uspešno pridobili licenco za lokalnega turističnega vodnika, smo v Hiši Stare trte, 28.maja pripravili svečan sprejem in podelitev vodniških izkaznic. Svečano podelitev sta izvedla podžupan Andrej Verlič in direktor zavoda Milan Razdevšek.

Na osnovi sodelovanja v projektu Via Urbium, smo 27.08 organizirali študijsko turo za naše vodnike v Varaždin. Predstavniki Turističke zajednice Varaždina so nam predstavili organizacijo njihove največje prireditve Špencir fest, povezali so nas tudi z njihovimi vodniki in ponudili vodenje po mestu. Na osnovi tega sodelovanja, so 13.12. prišli v Maribor še vodniki iz Zagreba. Predstavili smo delovanje naše vodniške službe, organizirali sprejem in predstavitev v Hiši stare trte in jih popeljali na ogled mesta.

USPOSABLJANJE S PREIZKUSOM ZNANJA O POZNAVANJU MARIBORA Z OKOLICO ZA VOZNIKE AVTO TAXI VOZIL

V letu 2008 smo izvedli izobraževanje za voznike avto taxi vozil. Vozniki so imeli na voljo tri termine predavanj: 11.03., 18.06. in 17.09. Predavanja so zajemala zgodovinski pregled mesta, turistične znamenitosti, turistične informacije in možnosti za njihovo pridobivanje.

Po zaključenih predavanjih so kandidati opravljali pisni izpit. V treh terminih je uspešno opravilo izpit 11 kandidatov-taxistov. Usposabljanje so izvedli sodelavci zavoda.

1. TIC MARIBOR

Turistično informacijski center Maribor (v nadaljevanju TIC) ima pomembno vlogo pri zbiranju ter obdelovanju turističnih informacij. Pri tem je ključno tesno sodelovanje s turističnim gospodarstvom mesta in regije.

Sodelujemo tudi s Slovensko turistično organizacijo (v nadaljevanju STO), in sicer na področju oblikovanja in distribucije promocijskih materialov, pri predstavitvi turistične ponudbe Maribora in Slovenije na prireditvah, sejnih in workshopih doma in v tujini, skrbimo pa tudi za ažuriranje in vnos podatkov na slovenski turistični portal.

Informiranje turistov in drugih obiskovalcev poteka osebno v TIC-u, po telefonu ter prek elektronske pošte. Pogosto nas obiščejo tudi skupine učencev in dijakov z mentorji, ki želijo podrobneje spoznati način delovanja našega TIC-a.

Turistom in drugim obiskovalcem posredujemo informacije o:

- prireditvah na področju Maribora, okolice in Slovenije,
- vodenih ogledih mesta in okolice,
- vstopnicah za prireditve v mestu, okolici in Sloveniji,
- sejnih doma in v tujini,
- ponudbi na vinskih cestah (vinotoči, turistične kmetije ...),
- športnih in rekreativnih aktivnostih na področju Maribora in okolice,
- nastanitvenih kapacitetah (hoteli, moteli, garni hoteli, privatne sobe, kampi, planinske kočice in domovi, turistične kmetije) Maribora in okolice, pa tudi celotne Slovenije; s pomočjo spleta in promocijskih materialov ter s pomočjo sodelovanja z ostalimi TIC-i po Sloveniji,
- galerijah in muzejih,
- potovalnih agencijah v Mariboru,
- ostalih krajih po Sloveniji s pomočjo promocijskih materialov, ki jih naročamo in prejemo od ostalih TIC-ov in turističnih društev po Sloveniji,
- naravnih in kulturnih znamenitostih Slovenije,
- o wellness ponudbi v mestu in Sloveniji,
- prometnih povezavah (javni prevozi),
- rent a car ponudbi,
- izposoji koles,
- prodaji spominkov ...

1.1. VODNIŠKA SLUŽBA

V TIC-u organiziramo vodene ogledje mesta, ki jih izvaja 60 lokalnih turističnih vodnikov z licenco Zavoda za turizem Maribor. Vodenja potekajo v slovenskem jeziku in naslednjih tujih jezikih: nemški, angleški, italijanski, francoski, hrvaški, ruski, češki, kitajski in iranski jezik.

Izvajamo različne vrste vodenj:

- klasična 2-urna vodenja po mestu, ki jih prilagodimo profilu in starostni skupini gostov,
- poldnevna in celodnevna vodenja, ki vključujejo tudi druge ponudnike iz mesta in okolice (mariborske splavarje, ponudnike na vinskih cestah, restavracije, Vinagovo klet, Hišo Stare trte, Čebelarški center Maribor, Center naravne in kulturne dediščine Bolfenk na Pohorju, muzeje in galerije, Botanični vrt Pivola in Tal 2000 ...),
- vodenja na vlakcu Jurček v sodelovanju s turistično agencijo Don Travel,
- promocijska vodenja za domače in tuje novinarje ter predstavnike agencij v okviru študijskih tur (v sodelovanju s STO),
- promocijska vodenja za protokol Mestne občine Maribor.

Pri organizaciji ogledov:

- sestavljamo ponudbe za vodenja glede na želje naročnikov,
- koordiniramo delo vodnikov,
- naročnikom izstavljamo račune za vodenja in
- pripravljamo dokumentacijo za nakazila za opravljeno delo vodnikov.

1.2. PRODAJA SPOMINKOV

Skladno s celotno podobo turistične destinacije Maribor-Pohorje smo razvili svojo blagovno znamko turističnih spominkov. To so: majice, kape s šiltom, ovratni trakovi, keramične skodelice, magneti, DVD film Maribora, razglednice, značke oz. pini z motivom grba mesta Maribor in slovensko zastavo ter list Stare trte. Poleg lastnih spominkov prodajamo še: pohorski borovničevci, vina mariborskega vinorodnega okoliša, obeske – lisička, idrijske čipke, avtokarte, izletniške karte, mestni načrt, monografijo Maribora, vodnik po Mariboru v slovenskem in angleškem jeziku. V letu 2008 smo svojo ponudbo dopolnili s špici, z lectovimi srci, s koledarji, z višnjevci, s kolesarskimi vodniki in s pristrčnicami ter z majicami »I Feel Slovenia«.

V letu 2008 smo beležili največjo prodajo naslednjih izdelkov:

- razglednice – 6 motivov (Grajski trg v času Festivala Lent, panorama Maribor, Lent, Grajski trg v času Festivala Stare trte, Trg Generala Maistra, Stara trta),
- magneti – 3 vrste (srček, vrček in grb Maribora),
- majice Maribor-Pohorje (polo majice, oprijete majice, majice z natisnjenim motivom, barvne majice, majice z dolgimi rokavi),
- majice »I Feel Slovenia«,
- DVD film Maribora,
- avtokarte, izletniške karte, mestni načrt,
- značke oz. pini (mariborski grb, slovenska zastava),
- zastave (mariborska, slovenska, evropska).

Predlog novih spominkov: obeski za ključke, otroške majice, našitki.

1.3. AŽURIRANJE INFORMACIJSKIH SISTEMOV

V TIC-u Maribor skrbimo za ažurnost podatkov na treh portalih, in sicer: www.maribor-pohorje.si, www.pohorje.si in www.slovenia.info ter za vnos prireditev v sistem Sraka.

PORTAL WWW.MARIBOR-POHORJE.SI

Portal je ob koncu leta 2008 sestavljalo 2.308 vnosov (lani 2247) v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku.

Dnevno ažuriramo vstopno spletno stran, kjer je pod kategorijo »Priporočamo« izpostavljenih 6 področij, ki se navezujejo na ponudbo oziroma dogajanje v mestu. Zraven redne ponudbe (Toti Maribor, Stara trta in Hiša Stare trte) izpostavljamo še ponudbo, ki se navezuje na sezono (smučanje, vožnja s kočijo, wellness) ali na posebne dneve in praznike (valentinovo, pustovanja, kresovanja, prvomajski pohodi, martinovanja, silvestrovanja). Informacije o omenjenih ponudbah zbiramo s kontaktiranjem ponudnikov iz informacijskega in rezervacijskega sistema.

V kategoriji »Priporočamo« izpostavljamo tudi najpomembnejše prireditve, ki se odvijajo v mestu Maribor (Zlata lisica, Festival Lent, Festival Stare trte, Festival Maribor ...).

PORTAL WWW.POHORJE.SI

Portal www.pohorje.si je v postopku ukinitve, zato redno skrbimo le za ažurnost kategorij na vstopni strani (»Vreme«, »Ne zamudite dogodka«, »Priporočamo«).

PORTAL WWW.SLOVENIA.INFO

TIC je skrbnik zapisov na slovenskem spletnem portalu www.slovenia.info, ki se nanašajo na ponudbo Maribora in okolice.

Tabeli prikazujeta stanje zapisov ob koncu leta 2008 in število ter odstotek dobrih zapisov. V prvi koloni so tisti, ki niso prekoračili zastaralnega roka za urejanje, v drugi zapisi, ki so prekoračili prvi zastaralni rok za urejanje, zapisi v tretji koloni pa so prekoračili drugi zastaralni rok za urejanje.

Pregled stanja zapisov				
Presek stanja na dan: sreda, 31. december 2008				
Jezik	aktualne	oranžni	v rdeči	neaktivne
slovensko	381	6	0	2
english	321	8	0	1
german	319	8	0	1
italian	181	1	0	0
french	40	0	0	0
russian	0	0	0	0
spanish	1	0	0	0

Število vseh zapisov	Število dobrih zapisov	Odstotek dobrih zapisov
1243	1220	98

SISTEM PRIREDITEV SRAKA

V sistem Sraka dnevno vnašamo aktualne prireditve v slovenskem jeziku. Zاپise, ki so že vneseni po potrebi ažuriramo (sprememba datuma prireditve, odpoved prireditve ipd).

Ob koncu vsakega leta v Srako vnašamo tudi najpomembnejše prireditve v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku.

Vnos prireditve zahteva naslednje podatke: naziv, opis, termin (datum, uro), lokacijo, organizatorja in fotografijo.

1.4. IZPOSOJA KOLES

Za izposajo je tudi v letu 2008 bilo na voljo 12 mestnih koles (6 ženskih in 6 moških), od dodatne opreme pa otroški sedeži ter čelade za odrasle in otroke. Turist si je kolo lahko izposodil za največ 3 dni in ga je po preteku moral vrniti na mesto, kjer si ga je izposodil, najkasneje pol ure pred iztekom delovnega časa. V primeru, da je bilo vrnjeno kolo brezhibno, takšno kot ga je turist prevzel, smo mu vrnilo znesek kavcije, ki ga je založil za primer poškodb ali odtujitve kolesa.

1.5. NA LEPŠE – STRANSKE POTI SO PRIVLAČNEJŠE OD GLAVNIH

Zavod za turizem Maribor in Slovenska turistična organizacija sta sklenila pogodbo o skrbništvu za zgornji del Jantarjeve poti v projektu »Na lepše - Next Exit« 29. 2. 2008.

Po podpisu pogodbe smo v sodelovanju s TIC Slovenska Bistrica in TIC Slovenj Gradec kontaktirali nove ponudnike in ponudnike, ki so že prejšnja leta sodelovali pri projektu Next Exit. S ponudniki smo sodelovali preko elektronske pošte in telefona. Vsem zainteresiranim ponudnikom smo posredovali pristopne izjave za sodelovanje v projektu »Na lepše«.

Rok za vrnitev podpisanih pristopnih izjav je bil 4.3.2008. Do takrat smo prejeli izjave naslednjih ponudnikov:

- TIC Slovenska Bistrica,
- Podhostnik d.o.o.,
- Pohorska kavarna s prenočišči,
- Hotel Bau, Tomislav Bau,
- Športni center Pohorje d.o.o.,
- Terme Ptuj,
- Terme Maribor d.d. (3 objave: Bellevue, Fontana, Orel),
- Zavod za turizem Maribor (2 objavi: TIC Maribor, Hiša Stare trte),
- Mestna občina Slovenj Gradec – TIC Slovenj Gradec.

Distribucija zloženk:

- TIC Maribor
- Hiša Stare trte
- Center naravne in kulturne dediščine Bolfenk na Pohorju

Nadgrajevanje aktivnosti na zgornjem delu Jantarjeve poti je potekalo preko javljanja na Radiu SI, in sicer v dveh terminskih sklopih:

petek, 27.6.2008:

Narodni dom:

- ob 9.15 uri: Vrhunci Festivala Lent

TIC Maribor:

- ob 9.45 uri: Paket Festival Lent
- ob 10.20 uri: Tematsko vodenje po mestu

Hiša Stare trte:

- ob 11.40 uri: Predstavitev Hiše Stare trte

Vinagova vinska klet:

- ob 12.35 uri: Predstavitev Vinagove vinske kleti

Restavracija Šarika:

- ob 13.10 : Kulinarika v mestu, kavarniški vrtovi

petek, 4.7.2008:

Narodni dom:

- ob 9.15 uri: Vrhunci Festivala Lent

TIC Maribor:

- ob 9.45 uri: Paket Festival Lent
- ob 10.20 uri: Pohorska kulinarika – »Pohorski pisker«
- ob 11.40 uri: Zanimivo za otrok

Hiša Stare trte

- ob 11.40 uri: Predstavitev Hiše Stare trte

Športni center Pohorje:

- ob 12.35 uri: Z gondolo na Pohorje in aktivnosti na Pohorju

Terme Maribor:

- ob 13.10: Wellness na Pohorju in v Mariboru

2. TIC BOLFENK

V Centru naravne in kulturne dediščine Bolfenk na Pohorju, kjer deluje TIC Bolfenk poteka veliko različnih dogodkov, kot so: koncerti, otvoritve razstav, mednarodni simpoziji, razna srečanja gobarjev, zeliščarjev, fotografov, pohodnikov, športnikov ipd, kar pomeni, da imajo tudi informatorji zelo raznoliko delo. Na Bolfenku se zbirajo informacije o dogajanju in ponudbi na Pohorju, ki jih informatorji prenašajo obiskovalcem, redno pa tudi vnašajo tudi na mariborske spletne strani. Pestra dogajanja skozi vse leto in izredno zanimive tematske razstave privabljajo v center veliko množico obiskovalcev od vsepovsod. Center je s svojimi avtohtonimi in enkratnimi vsebinami resnično namenjen in posvečen kulturni in naravni dediščini Pohorja in njegove okolice. Tak kot je pa tudi sam predstavlja enega najpomembnejših spomenikov kulture bivanja in življenja na teh prostorih.

V začetku leta 2008 smo prejeli informacijo, da je objekt v dencionalizacijskem postopku, zato smo zmanjšali število razstav, ki jih običajno izvedemo na leto. To se je poznalo tudi na obisku, ki je bil tudi zaradi tega manjši za okoli 30%.

3. HIŠA STARE TRTE

Hiša Stare trte je bila v letu 2008 že drugo leto v celoviti turistični ponudbi mesta, zato smo se temeljito pripravili na sprejem gostov. Zadal si več nalog, med ostalim tudi:

- Ustvariti atraktivno ponudbo in visok standard storitev za obiskovalce Hiše stare trte.
- Ustvariti **razpoznavno blagovno znamko Stara trta, najstarejša trta na svetu.**
- Oblikovati program dogodkov in storitev, ki pozicionirajo Hišo Stare trte na visok nivo v zavesti potencialnih obiskovalcev.
- Vključiti hišo v turistične prireditve na Lentu, kot tudi v druge prireditve, ki so se odvijale v njeni bližini.
- Organizirati lastne in tematske prireditve.
- Spodbuditi obisk tudi s podaljšanim oz. prilagojenim delovnim časom v času prireditev.
- Oblikovati ustrezen predstavitev Hiše Stare trte na spletnih straneh in v ostalih info materialih ter nastopih, kar spodbuja prihod tudi individualnih domačih in tujih gostov.
- Prostor izrabiti tudi za protokolarna dejavnost MOM, drugih organizacij in za lastno promocijo turističnih storitev Zavoda za turizem.
- Tematsko povezati spominke in ostalo prodajno ponudbo, ki bo predstavljala konkurenčno vinsko tradicijo regije.

Hiša Stare trte, z novim pristopom izkazala kot učinkovita in fleksibilna organizacijska oblika za posredovanje turističnih informacij, kot tudi mesto za promocijo različnim ponudnikom.

Obiskovalci so posebej navdušeni nad ureditvijo hiše in razstavami, posebej še z Zgodovino Stare trte. Vsebinsko atraktivnega prostora dopolnjuje vinoteka, ki s ponudbo vin različnih vinarjev iz mariborskega vinorodnega okoliša še posebej privablja obiskovalce. Na voljo so degustacije vin z ustrežno razlago in seveda tudi prodaja v posebej oblikovanih nosilnih vrečkah Hiše Stare trte. Obiskovalci radi segajo tudi po drugih spominkih, ki simbolizirajo trto, hišo, mesto in vinorodno Štajersko.

Za obiskovalce Hiše Stare trte smo izvajali:

- Vodenje po razstavah v več jezikih (razstava)
- turistične informacije
- degustacije vin z razlago le teh

- nakup in svetovanje pri nakupu vin
- nakup spominkov
- izvedba različnih dogodkov: sprejem različnih delegacij, tiskovne konference
- izvedba prireditev in strokovnih srečanj

V letu 2008 smo v Hiši Stare trte izvedli 43 dogodkov in servisirali 48 napovedanih skupin.

Pri nakupih so se gostje odločali predvsem za vino, majice, »sete« za vino, porcelanske lončke, kape s ščitnikom, DVD film o Mariboru, keramične magnetke, ovratne trakove, okvirjene liste Stare trte, značke Maribora, knjige o vinu ipd.

Skupaj smo prodali 1.145 spominkov. Sodelovali smo z **20 različnimi vinarji**, prodali pa **3.585 steklenic vina.**

Dogodki v Hiši stare trte letu 2008

- 15 protokolarnih sprejemov Mestne občine Maribor
- 5 tiskovnih konferenc
- 2 tematska obiska domačih novinarjev
- 1 srečanje Slovenskega reda viteзов vina (častni sedež)
- 8 predstavitev in degustacij različnih vinarjev, tudi iz tujine
- 48 napovedanih obiskov in rezervacij različnih skupin, društev in podjetij
- 4 obisk tujih novinarjev
- 2. delegacija ministrstev
- 3 delavnice
- 1 srečanje Slovenskih vinskih kraljic
- 2 predstavitev projekta, seja

VI. MEDNARODNO SODELOVANJE

1. PRIJATELJSKA MESTA

Sodelovanje z mesti Marburg, Gradec, Szombathely, Osijek, Petange, Udine, Greenwich, Tours, Stuttgart smo pokrivali preko svojih rednih aktivnosti (sejemske prireditve, workshopi, obiski novinarjev in turističnih delavcev ipd) in aktivnosti protokola Mestne občine Maribor.

2. FECTO - ECT (EUROPEAN CITIES TOURISM) - ECM (EUROPEAN CITIES MARKETING)

ECM je vodilna strokovna mreža, ki povezuje mestne Turistične in Kongresne institucije, skrbi za izmenjavo izkušenj in prenose znanja ter omogoča različne poslovne možnosti.

Organizacija ECM je nastala leta 2006 po procesu združitve dveh mednarodnih organizacij (ECT - European Cities Tourism in EFCT – European Federation of Conference Towns).

Glavni cilj organizacije je povečati turistični priliv svojih 134 včlanjenih mest iz 32 držav, predvsem z uspešnim tržnim komuniciranjem.

Predstavlja se tudi na prenovljenih spletnih straneh www.visiteuropeancities.info in s prenovljenim logotipom organizacije.

Članice imajo možnosti sodelovati v aktivnostih turističnega, kongresnega ali obeh forumov. Zavod za turizem Maribor je postal pridružen član te organizacije že leta 1995. Zaradi povečanja namestitvenih in kongresnih kapacitet je naše članstvo postalo polnopravno v letu 2003 in ves čas smo sodelovali na področju turizma na naslednjih aktivnostih:

- Urejanje svojih podatkov na spletnem portalu www.visiteuropeancities.info.
- Izvajanje različnih raziskav med članicami.
- Predstavitev na City Break (borza turističnih ponudnikov in kupcev v času generalne skupščine).
- Primerjava statističnih podatkov med članicami v sistemu.
- Spremljanje aktivnosti in rezultatov delovnih skupin (informacijska tehnologija, raziskave in statistika, mestna turistična kartica (city card), komuniciranje in stiki z javnostjo, EC in EC – evropska kultura v evropskih mestih).
- Udeležba na generalnih skupščinah in strokovnih srečanjih.

V letu 2008 smo sodelovali v razvojnih projektih TourMIS (zbiranje statističnih podatkov in opravljanje banchmark analiz) in Mystery guest (tržna raziskava o delovanju in kvaliteti storitev informacijskih centrov po metodi skrite stranke).

Udeležili smo se spomladanskega izobraževanja v Gentu na temo »marketing in a flat world-explosion of advanced technologies« (uporaba razvitih IT tehnologij v tržnem komuniciranju malih in velikih turističnih centrov).

S partnerjema Športni center Pohorje in Terme Maribor smo predstavili turistično ponudbo naše destinacije na sejmu City break v Beogradu, ki ga je uspešno izvedla ECM organizacija.

Prisotni smo bili tudi na jesenskem izobraževanju v Angliji na temo brandinga - iskati ravnotežje med obeti tržne znamke in izkušnjami obiskovalcev evropskih mest.

Članstvo v ECM organizaciji je za mesto Maribor zelo pomembno, saj imamo stalne kontakte s kolegi iz mest članic, preko intraneta, na spletnih straneh možnost kontaktiranja in izmenjave izkušenj, primerjavo med tržnimi deleži in novitete na področju tržnega komuniciranja, prav tako pa možnost pridobivanja partnerstva za uspešne prijave projektov za evropsko sofinanciranje.

VIII. TURISTIČNA DRUŠTVENA DEJAVNOST

1. OBČINSKA TURISTIČNA ZVEZA MARIBOR (OTZ)

Po treh letih delovanja ugotavljamo, da je Občinska turistična zveza Maribor, vedno bolj prepoznavna v MOM in tudi v širšem okolju. Številni projekti, ki smo jih uspešno izvedli, nekateri so postali že tradicionalni, so nam vzpodbuda, da svoje aktivnosti v tej smeri tudi nadaljujemo.

Prav je, da pri tem pohvalimo dobro delovanje turističnih društev, ki s svojimi prireditvami popestrijo dogajanje v kraju in mestu. Z aktivnim vključevanjem članov v organe zveze pa se omogoča, da se določene skupne aktivnosti, želje in interesi članstva lažje realizirajo.

Tudi v bodoče bomo svoje delovanje usmerjali v prepoznavnost naše društvene dejavnosti in se pri tem povezovali s TD sosednjih občin in zvez in tudi znotraj turistične destinacije.

Delovanje odborov

Upravni odbor je imel v letu 2008 štiri redne seje na katerih smo obravnavali program dela zveze, spremljali delovanje odborov, razpravljali o razdelitvi sredstev za sofinanciranje TD MOM, spremljali aktivnosti TD, načrtovali skupne dejavnosti, se vključevali v delo Štajerske turistične zveze in Turistične zveze Slovenije.

Veliko časa so namenili tudi idejni zasnovi za izvedbo pohodnih poti po Mariboru in okolici. V aprilu smo v skladu s statutom in sklepom UO izvedli skupščino OTZ-M v Limbušu na Meranovem.

Nadzorni odbor je imel zaradi zahtevnejšega pravilnika o sofinanciranju TD štiri seje. Spremljal je izvajanje programa dela in finančno poslovanje zveze, ter nadzoroval vrednotenje programov TD.

Odbor za prireditve

V januarju smo se v sodelovanju z Javnim zavodom za turizem Maribor predstavila TD in OTZ-M na sejmu Turizem in prosti čas v Ljubljani.

TD Razvanje, TD Pekre, TD Studenci, TD Limbuš in TD Pikapolonica so s promocijskim materialom in spominki na stojnice privabila veliko število obiskovalcev sejma. So pa takšna srečanja tudi priložnost za spoznavanje, izmenjavo izkušenj in druženje med TD.

Veseli smo bili povabila MOM za sodelovanje ob 55- letnici Mariborskega akvarija in otvoritvi obnovljenega ribnika. TD naše zveze (Aktiv kmečkih žena Kamnica in TD Limbuš) in društev ŠTZ so poskrbela za pogostitev obiskovalcev na prireditvi. Skrbno pripravljene domače dobrote in lepo urejene stojnice so kar same vabile goste k pokušini.

V mesecu septembru je odbor v sodelovanju s TD Maribor, Zavodom za turizem Maribor in Štajersko turistično zvezo organiziral 4. Praznik na Dravi in 24. Splavarski krst. Pred hišo Stare trte so se predstavljala TD OTZ-M in ŠTZ, Lesarska šola Maribor, vrtec Greenwich, učenci osn. šole Borisa Kidriča na Davi pa razna športna društva. TD Maribor je obiskovalcem omogočalo brezplačne vožnje s splavom. Za zabavo pa je poskrbel ansambel Show Band Klobuk.

Žal vseh načrtovanih nastopov in predstavitev nismo uspeli izpeljati, ker nam je ta dan ponagajalo vreme, kljub temu pa si je celodnevno prireditev ogledalo veliko obiskovalcev. Prireditve so omogočili: ZZTM, MOM, Slovenska turistična organizacija, Engrotuš in Jože Krajnc s.p.

TD Limbuš je s svojim Aktivom kmečkih žena in Vinogradniško sekcijo sodelovalo na otvoritvi mariborske tržnice v mesecu oktobru.

V Pisanem decembru 5. in 6. 12. so se društva še zadnjič predstavila na Miklavževem sejmu v Mariboru. Mimoidoče so privabljele bogato obložene stojnice TD Razvanje, TD Bresternica-Gaj, TD Kamnica z prazničnim pecivom, potico, raznimi vrstami kruhov, prijetno so dišali medenjaki in med. Obiskovalci so lahko kupili vezene prtičke s prazničnim motivom, razne vrste čajev, aranžmaje in šibe, kot se za običaj spodobi.

Odbor za delo s predšolskim in šolskim podmladkom

V januarju je odbor objavil javni natečaj z naslovom Maribor v očeh najmlajših. Pred tem je bil projekt predstavljen na skupnosti vrtcev Maribora. Na natečaj so se prijavili vsi vrtci MOM s svojimi enotami. Ocenjujemo, da je v njem sodelovalo približno 600 malčkov. V aprilu je

strokovna komisija pregledala vse risbice, fotografije in makete, ter podelila prvo, drugo in tretje mesto, ter še posebej nagradila izdelek iz vsakega vrtca.

Otvoritev razstave je bila v prostorih MOM konec meseca maja. Na ogled je bila štirinajst dni. V sodelovanju s Štajersko turistično zvezo in Srednjo šolo za gostinstvo in turizem smo organizirali prvo tekmovanje učencev v kuhanju na katerega se je prijavilo devet ekip. Učenci in mentorice so se skrbno pripravile na tekmovanje in ocenjevalna komisija je bila presenečena nad kuharskimi izdelki. Dogovorili smo se da bomo s tovrstnim tekmovanjem nadaljevali. V aprilu smo spremljali ekipe osnovnih šol na tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava, ki je potekalo na Ptuju. Spremenjen koncept tekmovanja je vzpodbudil še večje število učencev in mentorjev, kar je razveseljivo. V jesenskem času smo povabili na srečanje mentoric iz vrtcev in osnovnih šol, ki delujejo na področju turizma. Srečanje je potekalo v organizaciji TD Radvanje. Skrbno pripravljen program s katerim so člani društva želeli mentoricom predstaviti svoj je navdušil vse prisotne. Naslednje leto bo značilnosti kraja predstavilo TD Studenci.

Odbor za okolje, prostor in turizem je v sodelovanju s podjetjem Snaga vzpodbudil TD k pomladnemu urejanju okolja. Veliko število krajanov se je pridružilo članom turističnih društev in tako so s skupnimi močmi poskrbeli za lepši videz kraja. V tem letu so bili imenovani tudi člani turistične patrulje. Patrulja je opravila ogleda na levem in desnem bregu Drave in pripravila poročilo, ki ga je z fotografskim materialom poslala županu in ostalim pristojnim službam, ki skrbijo za urejenost mesta. Turistična patrulja bo s svojim delom nadaljevala tudi v prihodnje.

Odbor za vrednotenje dela in finance je pripravil javni razpis za sofinanciranje programov TD MOM, spremljal njihovo porabo in izvajanje programov. Na predlog TD odbor pripravlja tudi določene spremembe pri pravilih za dodelitev sredstev.

2. TURISTIČNA DRUŠTVA V OTZ MARIBOR

V Občinsko turistično zvezo Maribor je vključenih 11 TD in Rafting Klub Maribor. Društva izvajajo svoje aktivnosti na podlagi sprejetih programov dela. Večino prireditev TD izvedejo s pomočjo sponzorjev, sredstev, ki jih namenijo MOM za sofinanciranje prireditev in velikim številom prostovoljnih ur članov.

Najpomembnejše prireditve in aktivnosti TD:

TD Bresternica - Gaj

- sodelovanje s podmladkom,
- strokovna ekskurzija,
- sodelovanje ob krajevnem prazniku,
- strokovno predavanje,
- vzdrževanje informacijskih tabel, Pot mlinov in žag.

TD Kamnica

- dan kmečkih iger, dobrot in vina,
- pohod na Urban,
- sodelovanje s podmladkom,
- urejanje okolja in zasaditev cvetličnih gred in kozolcev,
- strokovna ekskurzija,
- božično novoletni koncert.

TD Limbuš

- pustno rajanje,

- postavitev mlaja in kresovanje,
- akcija Pečke moja inspiracija,
- kuharski tečaj,
- urejanje okolja, skalnjaka in doma na nabrežju,
- Martinovanje,
- pohod z lučko miru na Pekersko gorco,
- promocija društva na različnih prireditvah.

TD Maribor

- poletni praznik na Dravi,
- sodelovanje z Lesarsko šolo Maribor,
- sodelovanje na prireditvi trgatev Stare trte,
- promocija društva na sejmu Turizem in prosti čas.

TD Pekre

- pustovanje za otroke,
- organizacija festivala komedije,
- spominski pohod,
- srečanje udeležencev pekrskih dogodkov,
- urejanje okolja.

TD Počehova

- pustovanje za otroke,
- kresovanje,
- ribiško tekmovanje,
- postavitev klopotca.

TD Razvanje

- urejanje okolja,
- pustovanje za otroke,
- zaključevanje projekta Poštela,
- ureditev informacijskih tabel,
- urejanje pešpoti,
- izdaja turistične karte Razvanje,
- promocija na sejmih.

TD Radvanje

- urejanje okolja,
- sodelovanje s podmladkom,
- kresovanje,
- božično-novoletni sejem,
- sodelovanje na prireditvah v kraju,
- organiziranje izletov za člane.

TD Studenci

- Jožefov sejem,
- srečanje ljudskih godcev in pevcev,
- tekmovanje v pranju perila pri Jožefovem studencu,
- izleti po Sloveniji za člane,
- Miklavževanje,
- sodelovanje s podmladkom,
- pohod- lučka miru na Pekersko gorco

TD »Šempeter« Malečnik Ruperče

- urejanje okolja,
- ureditev spletne strani,
- Marinovanje.

Rafting Klub Maribor

- čiščenje obrežja reke Drave,
- sodelovanje na mednarodnih tekmovanjih.

Programi turističnih društev so bili v letu 2008 sofinancirani iz proračuna MOM v višini 9.000,00 €..

Za dodelitev sredstev je OTZ- M v sodelovanju z odborom za vrednotenje dela in finance objavila javni razpis v U.V. štev. 13- 06.06.2008. Na podlagi Pravilnika o delitvi proračunskih in drugih sredstev med izvajalce programa je bilo izvedeno točkovanje, ki ga je opredeljeval javni razpis. Finančna sredstva so bila društvom nakazana na podlagi pogodbe o delovanju društev.

2.1.Sredstva za sofinanciranje programov TD MOM v letu 2008

TD	Štev. točk	Znesek/ EUR
1. Bresternica-Gaj	26	469,31
2. Kamnica	47	851,88
3. Limbuš	70	1.267,49
4. Maribor	34	616,87
5. Pekre	45	815,74
6. Počehova	46	833,81
7. Radvanje	70	1.267,49
8. Razvanje	44	780,88
9. ŠTD Rafting klub	38	689,25
10. Studenci	57	1.035,28
11.« Šempeter» Malečnik	21	372,00
SKUPAJ:	498	9.000,00

3. ŠTAJERSKA TURISTIČNA ZVEZA (ŠTZ)

Delovanje ŠTZ je v letu 2008 potekalo v skladu s sprejetim programom dela v tistem delu, ki zadeva delo komisij. Poleg ga smo se odzvali na aktualne razmere in potrebe. Vedno večji poudarek Ministrstva za gospodarstvo in rektorata za turizem po sodelovanju treh stebrov slovenskega turizma nam daje možnosti, da se prvič pojavimo kot partner pri oblikovanju razvoja slovenskega turizma.

Zavedamo se da bomo lahko uspešni sogovornik samo, če bomo imeli dovolj znanja in informacij. Prav na tem mestu pa vidimo vlogo in pomen Štajerske turistične zveze, ki ji bo tudi v prihodnje prioriteta naloga izobraževanje in usposabljanje članstva na različnih področjih.

Komisija za delo z mladimi

Na skupščini ŠTZ smo pripravili razstavo in podelili priznanja za javni natečaj za:

- predšolske otroke z naslovom Narisal sem moje drevo; prijavilo se je 25 vrtcev,
- za učence osnovnih šol z naslovom Moje drevo mi sporoča (fotografski, likovni, literarni) prijavilo se je 21 šol.

V sodelovanju z Občinsko turistično zvezo Maribor in Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Maribor smo organizirali prvo tekmovanje v kuhanju za učence osnovnih šol. Prijavilo se je devet ekip.

Predstavitev poklicev prihodnosti v sodelovanju Z Občinsko turistično zvezo Maribor Srednjo šolo za gostinstvo in turizem in Višjo strokovno šolo Maribor je potekala na osnovni šoli Tabor I.

Na regijskem tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava na Ptuj smo vzpodbujali ekipe osnovnih šol, ki so se potegovala za zlato, srebrno in bronasto priznanje. Pomagali pa smo tudi pri izvedbi tekmovanja.

Objavili smo razpis (literarni, likovni, fotografski) za vrtce in osnovne šole z naslovom Teče mi vodica.

Komisija za ocenjevanje in urejanje okolja

Komisija je opravila 38 ogledov po programu TZS v projektu Moja dežela lepa in gostoljubna. Zaradi slabih vremenskih razmer je odpadel ogled območja Slov. goric.

Člani komisije so pripravili poročilo, ki je bilo poslano županom in predsednikom TD ŠTZ, usklajeni predlogi pa na TZS.

Komisija za razvoj turizma

V mesecu januarju smo se udeležili sejma Turizem in prosti čas v Ljubljani. V treh dneh se je predstavilo 37 TD. Veliko društev se je predstavilo tudi s kulturnim programom na glavnem odru sejemskega prostora. Brezplačen predstavitveni prostor so člani TD s pridom izkoristili za promocijo svojega kraja in delovanja. Komisija je uspešno zaključila izobraževanje za 69 lokalnih turističnih vodnikov po Štajerski. Svečanost ob podelitvi potrdil in izkaznic je bila v gradu občine Rače- Fram v mesecu maju.

Sodelovali smo na posvetu TD podeželja v Žalcu, ki ga je organizirala TZS. Na razstavnem prostoru se je predstavilo 6 društev.

Na razpisu nevladnih organizacij za izdelavo spletne strani smo uspeli in že potekajo priprave za zagon. O tem smo obvestili TD, ki so nam že posredovala določene podatke, ki jih bomo objavili.

ŠTZ je organizirala, sodelovala, pripravila:

1. Upravni odbor je imel v letu 2008 tri seje in prav tolikokrat je bilo sklicano predsedstvo. Na sejah smo spremljali izvajanje programa komisij in reševali tekočo problematiko.
Nadzorni odbor se imel dve seji, kjer je pregledal poslovanje in delovanje zveze.
Dve seji je imela kadrovska komisija, ki je izpeljala postopek evidentiranja in pripravila predlog kandidatov za organe ŠTZ.
Na skupščini, ki je bila volilna in je potekala v občini Duplek smo sprejeli smernice za nadaljnje delo. Posamezni odbori so se sestali dvakrat.

2. Prijavili smo se na razpis Slovenske turistične organizacije za sofinanciranje prireditev. 980.00 Eur je bilo namenjenih za 4. Praznik na Dravi in 24. Splavarski krst, ter kulturni program po svečani trgatevi Stare trte.
3. Vso leto so potekali razgovori z župani sosednjih občin za sofinanciranje zveze. Poudariti velja, da smo pri pridobivanju sredstev iz leta v leto uspešnejši.
4. Sodelovali smo ob 55- letnici mariborskega akvarija in otvoritvi ribnika v Mestnem parku. Šest TD je pripravilo domače dobrote, ki so bile ob tej svečanosti namenjene gostom in obiskovalcem.
5. V sklopu Festivala Stare trte smo sodelovali na prireditvi 4. Praznik na Dravi in 24. Splavarski krst, ker se je predstavilo pet TD na svečani trgatevi Stare trte pa je obiskovalcem domače dobrote ponujalo enajst TD. Poskrbeli smo tudi za nastope folklornih skupin in prikaz starih običajev značilnih v času trgateve.
6. Udeležili smo se seminarja za nevladne organizacije na Pohorju.
7. Sodelovali smo na posvetu TD V Moravskih toplicah v organizaciji TZS.
8. Bili smo soorganizatorji turističnega foruma na temo Razvoj destinacijske organizacije Zg. Podravja.
9. V sodelovanju z Občinsko turistično zvezo in Javnim zavodom za turizem Maribor smo sodelovali na Miklavževem sejmu, ki je potekal dva dni, sodelovalo je deset TD.

IX. PROJEKTI ZA OŽIVLJANJE MESTNEGA JEDRA

Oživljanje starega mestnega jedra je problem in naloga praktično vseh Evropskih mest, ki so jih prizadele nove navade prebivalcev in novi udobnejši nakupovalni centri. Organizacija kakovostnih prireditev in prijaznejša ureditev mestnega središča so aktivnosti, ki jih izvajamo v okviru te tematike. V letu 2008 smo opazili, da je bilo ožje mestno središče mnogo bolj živahno kot poprej, kar gre pripisati tako gostincem, ki na tem področju izkoriščajo svojo podjetniško priložnost, večjemu številu organiziranih skupin tujih gostov in razvoju novih prireditev.

Aktivnosti smo razdelili na dva sklopa:

- Oglaševanje na prireditvah v mestnem jedru, ki jih izvajajo drugi organizatorji
- Razvoj in dopolnitev prireditev v mestnem jedru, ki jih izvaja zavod

1. OGLAŠEVANJE NA PRIREDITVAH DRUGIH ORGANIZATORJEV

V letu 2008 smo oglaševali na prireditvah, ki so bili organizirane s ciljem oživitve mestnega jedra, predvsem v poletnih in zgodnje jesenskih mesecih, kjer imamo »deficit« prireditev v mestnem jedru.

Oglaševali smo na prireditvah Špas festa, v organizaciji GIZ Stari Maribor in na ostalih prireditvah. V okviru te postavke smo izvedli projekt javno zasebnega partnerstva za oblikovanje in zbiranje podatkov za izvedbo promocijske brošure Mariskop.

2. RAZVOJ PRIREDITEV V STAREM MESTNEM JEDRU

V tem sklopu smo kakovostno nadgradili prireditve ob **Festivalu Stare trte** v devetdnevni mednarodni festival vina in kulinarike, sadja in cvetja, eko pridelovalcev, kulture ipd. To je ena najpomembnejših jesenskih turističnih prireditev na temo vinske tradicije in kulture uživanja pristnih produktov v državi. Na ta način razvijamo misel in dejstvo o najstarejši trti, kot o mednarodno konkurenčni zgodbi našega mesta Organiziramo jo v jesenskem času in jo s svojimi zanimivimi razstavami na prostem in dogodki razprostrimo po vsem mestnem jedru, kar še posebej pospeši obisk. Sama prireditev je podrobneje predstavljena med prireditvami.

X. TURISTIČNI PROMET IN STATISTIKA 2008

1. TURISTIČNI PROMET

Uradni podatki spremljanja turističnega prometa, ki ga izvaja SURS prihajajo do nas z velikim zamikom, zato si na našem območju že vrsto let samostojno pridobivamo omenjene podatke. Neposredno spremljanje podatkov o nočitvah in gostih v obliki tedenskih oz. mesečnih anket s ponudniki ali lastniki nastanitvenih objektov je zahtevna in zamudna naloga, vendar pa nam le to daje pomembne in predvsem ažurne podatke o realnem gibanju prometa. Naši podatki o turističnem prometu segajo v leto 2002 od kar le te permanentno in ažurno zbiramo na zavodu. Podatki so vezani tudi na plačano turistično takso in so v tem trenutku tako edini relevantni za vse morebitne tržne posege ali korekture v razvoju dejavnosti.

Turistični promet v destinaciji Maribor-Pohorje je kljub temu, da so nekatere destinacije, vsaj v zadnjem kvartalu leta 2008 dosegale precej slabše rezultate, pri nas **ponovno v porastu**. Beležimo namreč **nadpovprečno porast števila nočitev in obiskovalcev** v primerjavi s povprečno rastjo prometa v državi. Nočitve v mestu narasle z indeksom 103,5, na celotni destinaciji Maribor-Pohorje pa z indeksom 105. Gostje so porasli z indeksom 104,3, na celotni destinaciji pa z indeksom 105,9. Razmerje med tujimi in domačimi nočitvami je izredno ugodno, saj beležimo v mestu 66 : 34 v korist tujcev, na celotni destinaciji pa 61 : 39. Pri gostih je razmerje v mestu še bolj v korist tujcev, na celotni destinaciji pa je to 62 : 38. Ta podatek nedvomno nakazuje na to, da postajamo, tudi po zaslugi intenzivnejšega ter celovitega tržnega komuniciranja, vedno bolj mednarodno prepoznavna in konkurenčna turistična destinacija.

Turistični promet tako kaže izjemno ugodne trende, čeravno nam vreme in začetek ekonomske krize nista šla najbolj na roko. V letu 2008 pa smo tudi presegli 300.000 ustvarjenih nočitev, kar pomeni skoraj tri nočitve na glavo prebivalca v destinaciji.

NOČITVE:

Skupaj	domači	tuji	indeks 07/08
Mesto Maribor			
208.295	71.247	137.048	103,5
	34,0%	66,0%	

Maribor-Pohorje

301.071	116.995	184.076	105,0
	39,0%	61,0%	

GOSTI:

Skupaj	domači	tuji	indeks 06/07
Mesto Maribor			
84.925	27.250	57.675	104,3
	32,0%	68,0%	

Maribor-Pohorje

117.235	41.347	75.888	105,9
	38,0%	62,0%	

Povprečna doba bivanja v destinaciji je 2,6 dni.

OCENA POTROŠNJE V DESTNACIJI

Dnevno porabo gostov ocenjujemo glede na splošen dvig cen oz. planirano večjo potrošnjo ter glede na večji izbor storitev, v primerjavi z letom poprej.

Približna ocena dnevne porabe na gosta za leto 2008 v naši destinacijo znaša v povprečju okoli **113,00 €** dnevno. To velja za goste, ki v destinaciji tudi nočijo.

Dnevni gostje (izletniki, smučarji, udeleženci poslovnih srečanj, nakupovalci, obiskovalci športnih, kulturnih in ostalih prireditev, pohodniki, kolesarji ipd), ki obišejo destinacijo samo za en dan, brez nočitve, so v teh statistikah zajeti z bolj približno oceno, ki pa bazira na dokaj realnih podatkih glede na število prodanih smučarskih vozovnic oz. drugih motivov za obisk destinacije.

Ocena skupne potrošnje gostov, ki v destinaciji nočijo je najmanj **34,00 mio €**.

Ocena dodatne porabe, ki jo ustvarijo dnevni obiskovalci in se nanaša na gostinske ter ostale turistične storitve, vstopnine, uporabo smučarskih ter ostalih naprav (med 1.000.000 in 1.200.000 obiskovalcev letno) je med 12 in 18 mio €.

Skupna poraba iz naslova turizma v destinaciji Maribor-Pohorje znaša okoli 50,00 mio €.

2. STATISTIKA

2.1 STATISTIKA SPLETNIH STRANI WWW.MARIBOR-POHORJE.SI

Leta 2008 je spletno stran www.maribor-pohorje.si obiskalo **250.730 obiskovalcev**, kar pomeni v povprečju **687 na dan**. Ogledanih je bilo **1.131.525 strani**. Še vedno je zaznati intenzivno rast obiska.

Ker uporabljamo Google Analytics šele od uvedbe novih spletnih strani junija 2007, lahko naredimo merodajno primerjavo leta 2008 z letom poprej le za drugo polletje. V drugem polletju leta 2008 smo v primerjavi z drugim polletjem leta 2007 zabeležili **31% več ogledov spletnih strani**, ki jih je obiskalo **46% več obiskovalcev**.

Obiskovalec je pogledal ob enem obisku v povprečju 4.51 strani in porabil na straneh dobre tri minute. 69% obiskovalcev je novih.

Po obisku spletnih strani izstopajo Slovenci (63%; 45% porast v primerjavi s statistično primerljivo 2. polovico leta 2007), sledijo Avstrijci (7%; 241% porast), Nemci (5%; 176% porast), Hrvati (5%; 4% porast), Madžari (2,5%; 18% porast), Italijani (2,5%; 29% upad), Britanci (2%; 53% upad po velikem skoku v 2007), Poljaki (1%; 39% porast), Američani (1%; 0% porast), Srbi (1%; 100% porast). Med emitivnimi trgi, ki sicer ne prinašajo največ spletnih obiskovalcev, izstopajo po rasti predvsem Švicarji (159%), Bosanci (109%), Slovaki in Romuni (100%), Čehi (54%), Nizozemci (38%), po upadu pa Španci (34%), Belgijci in Francozi (6%).

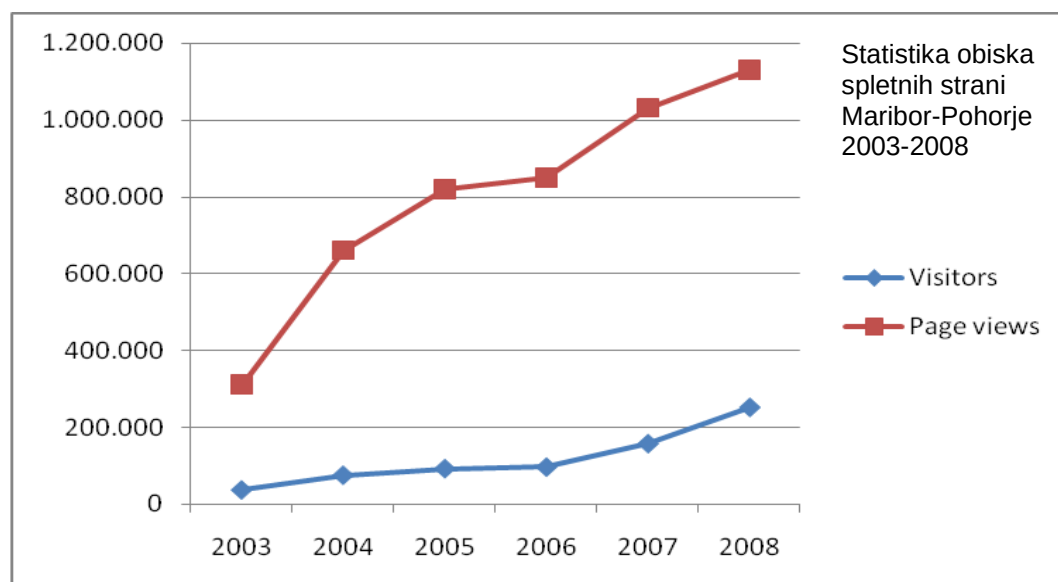
Med najbolj obiskane strani v slovenskem jeziku sodijo: vstopna stran z aktualnimi rubrikami »Priporočamo« ter prenočišča, prireditve, prometne povezave, zemljevid, splošna predstavitev Maribora, adrenalin, Kaj početi z naborom znamenitosti in aktivnosti, dostava hrane, vino in kulinarika, smučanje in zimska doživetja.

Tudi **na angleškem in nemškem portalu** je najbolj obiskana vstopna spletna stran s podstranmi aktualnih rubrik »Priporočamo«. Sledijo strani prenočišča (upad angleških),

splošna predstavitev Maribora »O Mariboru« (upad angleških), zanimive poti, prireditve, zemljevid, pa tudi prometne povezave, smučanje. Večji je obisk angleških kot nemških strani.

V obdobju od leta 2003 do 2008 je očitna intenzivna rast obiska spletnih strani Maribor-Pohorje, tako po številu obiskovalcev kot številu ogledanih spletnih strani.

Statistika obiska spletnih strani Maribor-Pohorje 2003-2008				
	Obiskovalci (Visitors)	Indeks 2008 / 07	Ogledane strani (Page views)	Indeks 2008 / 07
2003	37.000		310.000	
2004	75.000	200,0	660.000	212,9
2005	92.000	122,7	820.000	124,2
2006	96.000	104,3	850.000	103,7
2007 ³	156.948	163,5	1.032.660	121,4
2008	250.730	159,8	1.131.525	109,6

2.2 STATISTIKA TIC MARIBOR

Za pridobivanje statističnih podatkov v TIC-u vodimo različne evidence, in sicer:

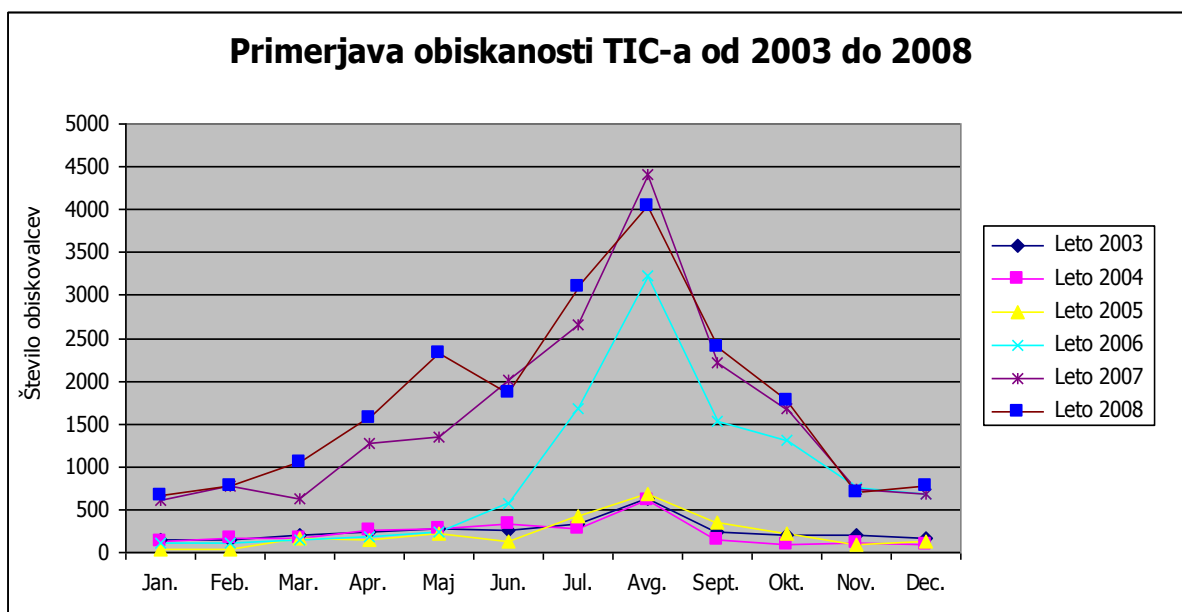
- število gostov oz. drugih dnevnih obiskovalcev (država izvora in po čem povprašujejo),
- število povpraševanj po elektronski pošti (še država izvora in po čem povprašujejo),
- število telefonskih klicev (še država izvora in po čem povprašujejo),
- število vodenih ogledov (še država izvora udeležencev in jezik vodenja),
- evidenco rezervacij opravljenih preko Centralnega rezervacijskega sistema (CRS), (število rezervacij, število turistov, število nočitev, znesek provizij),
- evidenco rezervacij opravljenih preko napotnice oz. voucherja (število rezervacij, število turistov, število nočitev, znesek provizij),
- evidenco izposoje koles (še število dni izposoje ter državo izvora turistov).

³ Sredi leta 2007 zamenjano statistično orodje 3Dstat za Google Analytics.

ŠTEVILO TURISTOV IN DRUGIH OBISKOVALCEV V TIC-u

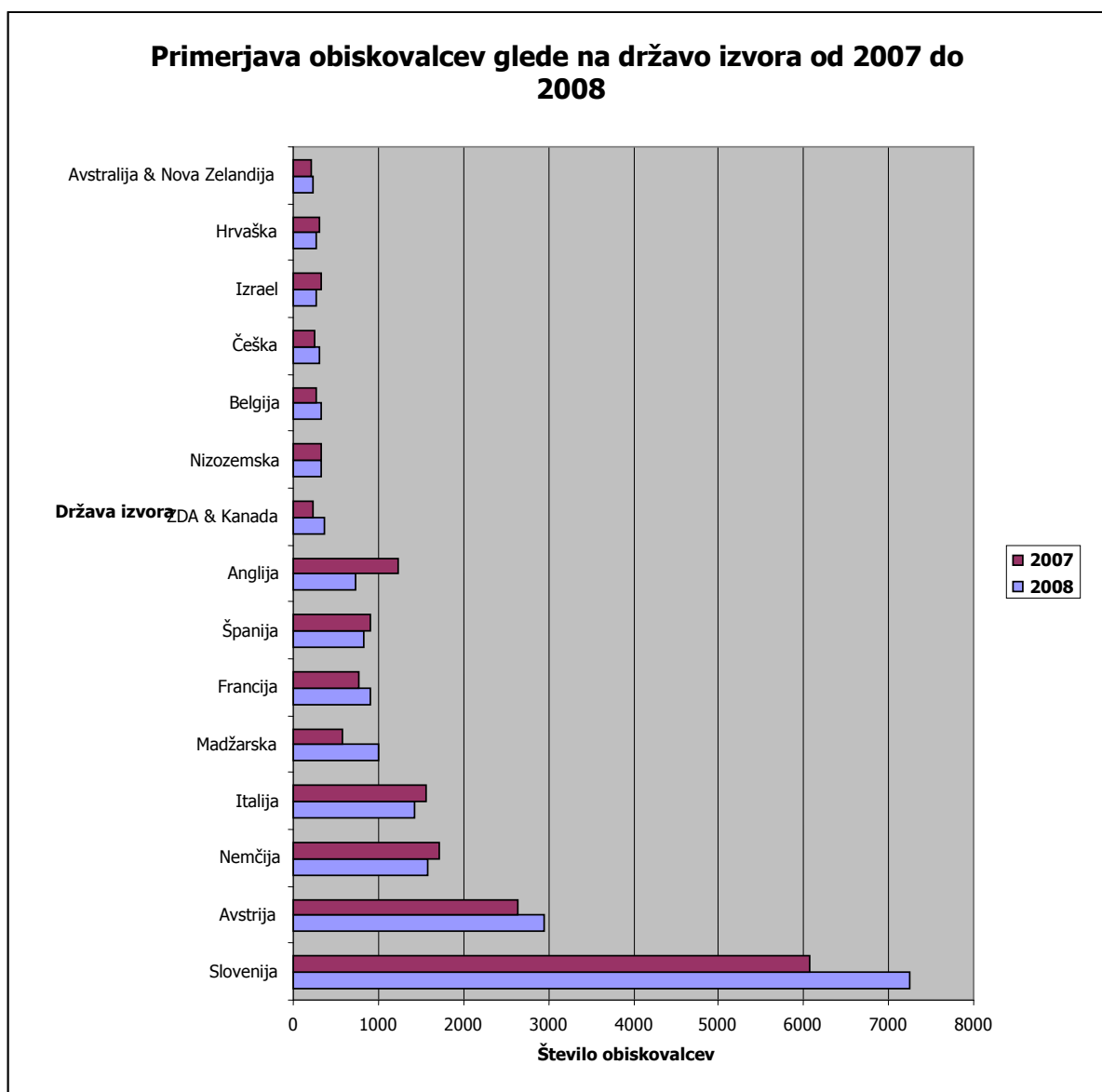
V TIC-u Maribor smo v letu 2008 zabeležili več kot 21.022 obiskovalcev, kar je v primerjavi s prejšnjim letom skoraj 2.000 obiskovalcev več. Najštevilnejši obisk smo zabeležili v mesecih od aprila do oktobra.

	Obiskovalci v TIC-u												
	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Avg.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Skupaj
Leto 2003	155	147	209	231	271	251	340	632	245	194	211	158	3044
Leto 2004	121	164	169	251	274	325	268	610	147	84	105	85	2603
Leto 2005	42	29	169	153	227	132	422	687	354	223	88	131	2657
Leto 2006	113	112	154	179	234	579	1688	3229	1540	1314	755	676	10573
Leto 2007	615	768	635	1280	1350	2006	2666	4414	2216	1671	744	679	19044
Leto 2008	663	776	1044	1569	2316	1864	3097	4039	2407	1768	706	773	21022

DRŽAVE IZVORA GOSTOV V TIC-u 2008

Ugotavljamo, da so tudi v letu 2008 med obiskovalci najštevilčnejši Slovenci. Med tujimi obiskovalci pa so na prvem mestu Avstrijci, sledijo jim Nemci, Italijani, Madžari ter Francozi. V primerjavi z letom 2007 beležimo porast gostov iz Madžarske, Francije, ZDA, Kanade, Belgije, Avstralije in Nove Zelandije.

NEPOSREDNO KOMUNICIRANJE V TIC

Slovenci povprašujejo predvsem po:

- mestnem načrtu Maribora,
- kolesarskih kartah (Maribor, Slovenija),
- pohodniških kartah (Maribor, Slovenija),
- splošnih prospektih mesta Maribor,
- kartah vinskih cest in turističnih kmetij (Maribor, Slovenija),
- smučanju,
- prireditvah v Mariboru in okolici,
- splošnih prospektih Slovenije,
- spominkih,
- nastanitvenih kapacitetah Maribora in okolice ter Slovenije,
- kampih v Mariboru,
- kulturnih in naravnih znamenitostih mesta in Pohorja,
- programih vodenih ogledov mesta,
- izposoji koles.

Tuji obiskovalci povprašujejo predvsem po:

- nastanitvenih kapacitetah (hoteli, moteli, garni hoteli, privatne sobe, planinske koče in domovi ter turistične kmetije, kampi) Maribora, Pohorja in okolice ter Slovenije,
- splošnih prospektih mesta Maribor (najbolj po karti mestnega jedra),
- kolesarskih kartah,
- pohodniških poteh,
- kulturnih in naravnih znamenitostih mesta in Pohorja,
- programih vodenih ogledov mesta,
- ogledih in vinskih pokušnjah v Vinagovi kleti in Hiši Stare trte,
- spominkih,
- informacijah o prometnih povezavah z ostalimi kraji Slovenije, Madžarsko ter Avstrijo,
- restavracijah v centru mesta,
- kartah vinskih cest in turističnih kmetij Slovenije,
- prireditvah in klubih v mestu,
- izposoji koles.

POVPRAŠEVANJE PO TELEFONU

Domači gosti so želeli informacije o:

vodenih ogledih mesta, vozni redih avtobusov, restavracijah, prireditvah v Mariboru in okolici, ter Sloveniji, taksi službah, smučanju in smučarskih kartah, prenočiščih, naročilu prospektov Maribora in Slovenije, Hiši Stare trte, Vinagovi kleti, avtobusnih prevozih, izletniških točkah, kolesarjenju, ekološki tržnici, izposoji koles, vinskih cestah ...

Tuji gosti so želeli informacije o:

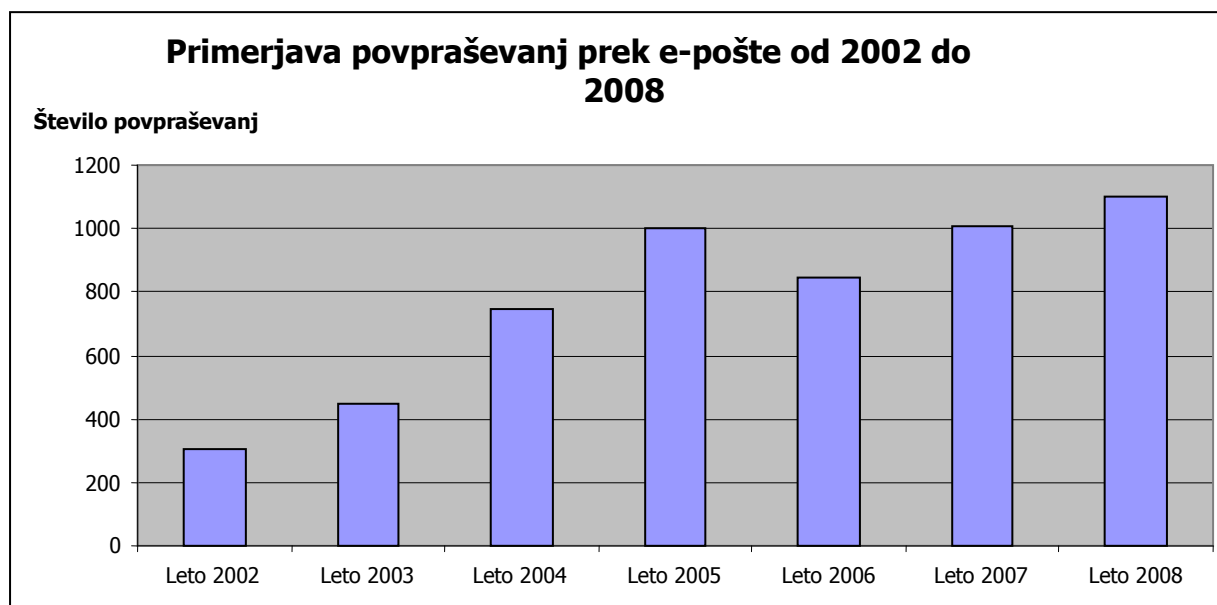
prenočiščih in rezervacijah le-teh, vodenih ogledih mesta, naročilu prospektov, božično novoletnem sejmu, prireditvah splošno, smučiščih, zdraviliščih, restavracijah, vinskih degustacijah in vinskih cestah, splavarjenju ...

POVPRAŠEVANJE PO E-MAILU

V TIC-u dnevno odgovarjamo na povpraševanja prek elektronske pošte. Povpraševanja se navezujejo predvsem na informacije in rezervacije prenočišč, informacije in rezervacije vodenih ogledov mesta, naročanje prospektov ter informacije o restavracijah.

V letu 2008 smo na povpraševanja po elektroni pošti odgovorili na 1098 naslovov doma in v tujini. Najštevilčnejši so Slovenci, med tujci pa so na prvem mestu Avstrijci, sledijo jim Nemci, Angleži, Italijani, Madžari, Hrvati.

Povpraševanje po E-mailu	Število
Leto 2002	307
Leto 2003	447
Leto 2004	744
Leto 2005	999
Leto 2006	846
Leto 2007	1010
Leto 2008	1098

Domači gosti so želeli informacije o:

vinskih cestah, nordijski hoji, izposoji koles, planinskih kočah na Pohorju, prireditvah, turističnih kmetijah, naročilu prospektov, wellness ponudbi, prenočiščih, prijavi na e-novice, vodenih ogledih mesta, Stari trti, smučanju, turističnih znamenitostih mesta ...

Tuji gosti so želeli informacije o:

vinskih cestah, kolesarjenju, smučanju, vodenih ogledih mesta, prenočiščih, turističnih kmetijah, restavracijah, uličnih gledališčih, naročilu prospektov, prireditvah, akvariju in terariju, prodaji vin, operi in baletu (program), iskanju svojcev, prometnih povezavah, letalskih vozovnic, drsališču, rent a car-u, kampiranju ...

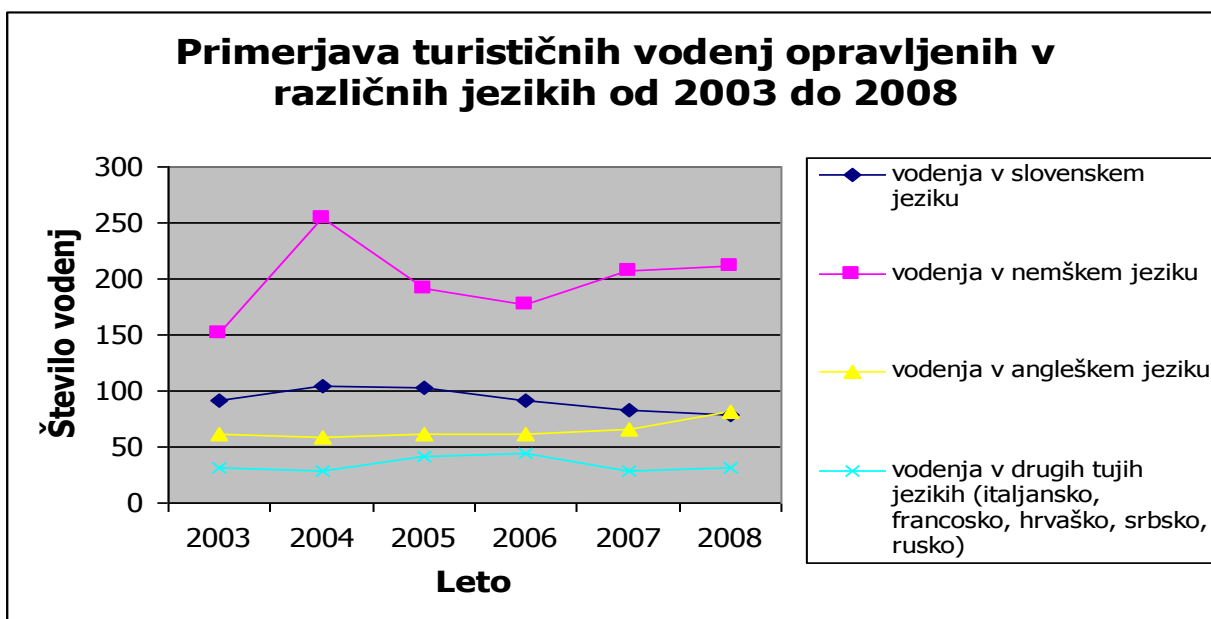
TURISTIČNA VODENJA PO MARIBORU

Spodnja tabela prikazuje primerjavo števila turističnih vodenj in števila udeležencev od 2003 do 2008. Število vodenj se je v letu 2008 povišalo za dobre 4% v primerjavi z letom prej. Prav

tako smo zabeležili porast števila udeležencev vodenj in sicer jih je bilo 1.064 več kot leta 2007.

Primerjava turističnih vodenj in števila udeležencev od 2003 do 2008						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
št. vodenj	335	445	398	375	385	402
št. udeležencev	9904	14108	12046	11212	11340	12404

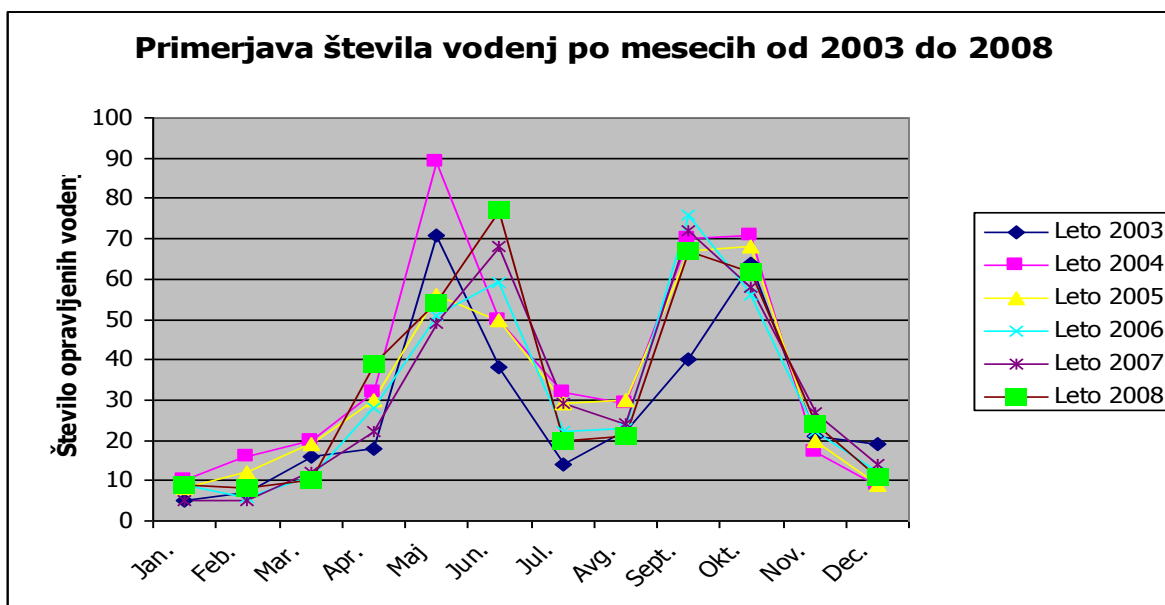
Primerjava turističnih vodenj opravljenih v različnih jezikih od 2003 do 2008						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
vodenja v slovenskem jeziku	91	104	103	91	83	78
vodenja v nemškem jeziku	151	254	191	177	207	212
vodenja v angleškem jeziku	62	58	62	62	66	81
vodenja v drugih tujih jezikih (italjansko, francosko, hrvaško, srbsko, rusko)	31	29	42	45	29	31

Največ vodenj je potekalo v nemškem jeziku, sledita angleški in slovenski jezik. V letu 2008 beležimo porast v naročanju nemško in angleško govorečih vodnikov.

V letu 2008 ugotavljamo porast števila turističnih vodenj v aprilu, maju, juniju in oktobru v primerjavi z letom 2007.

Tudi v letu 2008 ugotavljamo, da ni bilo ustreznega nadzora nad vodniki, ki svoja turistična vodenja niso registrirali v TIC-u Maribor. Opažamo, da je vse več turističnih vodenj, ki jih opravljajo vodniki, ki nimajo licence za vodenje po Mariboru. Potrebno bo vzpostaviti stalen nadzor in izvajati sankcije za tiste, ki vodijo v nasprotju z občinskim odlokom. Predlagamo, da nadzor v skladu z novimi pooblastili prevzame Mestna redarska služba.

REZERVACIJE PREKO CENTRALNEGA REZERVACIJSKEGA SISTEMA

Preko CRS-ja smo v letu 2008 opravljali rezervacije za 44 prenočišč in skrbeli za vnos in ažurnost zapisov vseh prenočišč.

Statistika rezervacij prenočišč preko CRS 2008	
ŠTEVILO VSEH REZERVACIJ	88
Število on-line rezervacij	31
- <i>www.maribor-pohorje.si</i>	21
- <i>www.slovenia.info</i>	10
Število posrednih rezervacij	57
- <i>www.maribor-pohorje.si</i>	36
- <i>www.slovenia.info</i>	21

V letu 2008 smo preko CRS-ja realizirali 88 rezervacij za 469 nočitev in 212 turistov. Znesek provizij za rezervacije opravljene preko CRS-ja v letu 2008 znaša 1.170,35 EUR. Največ rezervacij beležimo v juliju, avgustu in aprilu.

Med turisti, za katere smo opravili rezervacije, so na prvem mestu Nemci, sledijo jim Slovenci, Avstrijci, Madžari, Angleži, Francozi in Poljaki. Turisti so se najpogosteje odločali za rezervacijo dvoposteljnih sob in apartmajev za 2 osebi.

REZERVACIJE OPRAVLJENE PREKO VOUCHERJA

Pogodbe za opravljanje rezervacij preko voucherja imamo sklenjene s 34 prenočišči. V letu 2008 smo preko voucherja realizirali 256 rezervacij za 717 nočitev in 571 turistov. Znesek provizij za rezervacije opravljene preko voucherja v letu 2008 znaša 1.988,99 EUR.

Največ rezervacij beležimo v juliju in avgustu.

Med turisti, za katere smo opravili rezervacije, so na prvem mestu Nemci, sledijo jim Italijani, Avstrijci, Švedi, Nizozemci in Angleži. Turisti so se najpogosteje odločali za rezervacijo dvoposteljnih in enoposteljnih sob.

STATISTIKA OBISKANOSTI slovenskega turističnega informacijskega portala

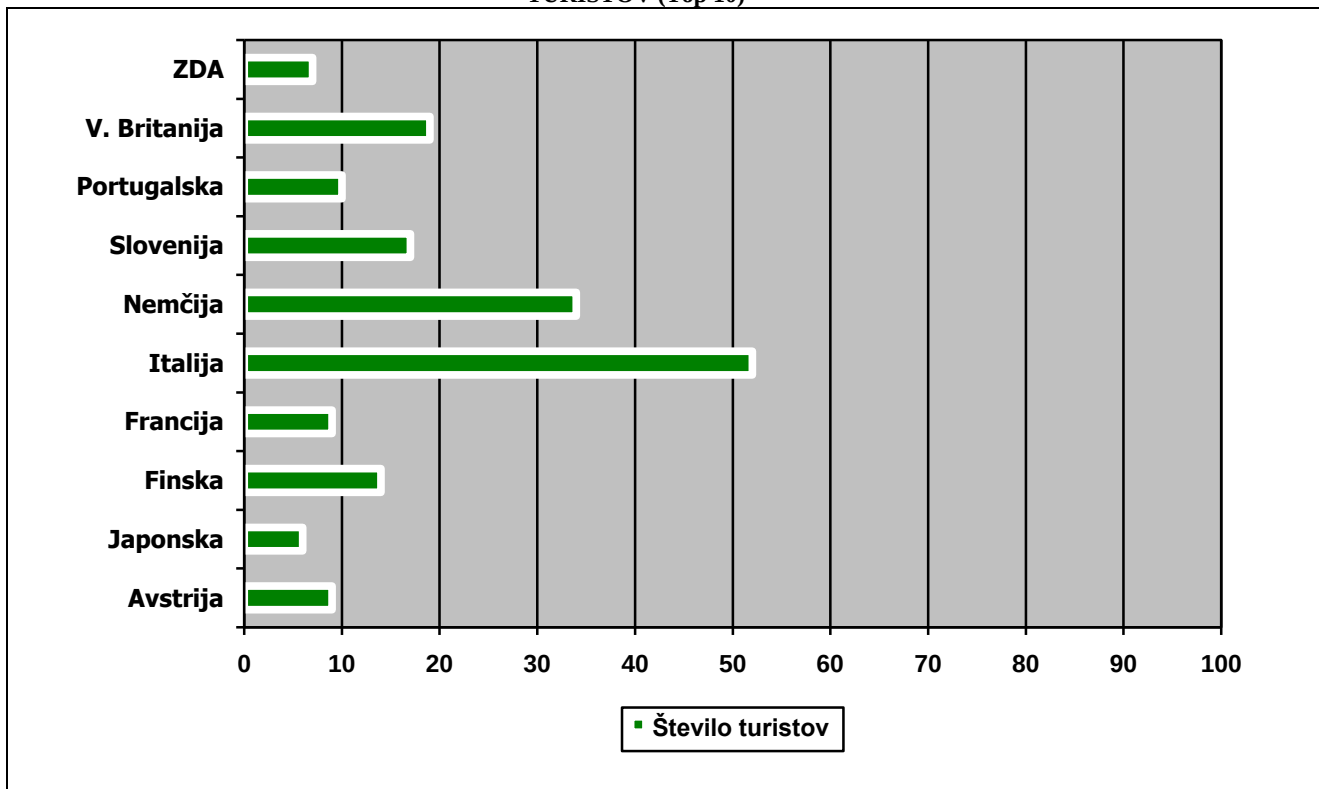
www.slovenia.info za Zavod za turizem Maribor:

	Število obiskanih spletnih strani	Število obiskovalcev
Januar	1318741	204513
Februar	1428951	216818
Marec	1766364	254268
April	2083426	291346
Maj	2083965	299907
Junij	2310324	316520
Julij	3079178	408500
Avgust	2574999	375040
September	1696428	314325
Oktober	1681418	317101
November	1573552	316135
December	1469416	289171
SKUPAJ	23066762	3603644

STATISTIKA IZPOSOJE KOLES

V letu 2008 si je kolesa izposodilo 291 turistov. Povprečno število dni izposoje je bilo 1,59, povprečna zasedenost koles pa je znašala 23,13%.

STATISTIKA IZPOSOJE KOLES PO MESECIH (MAJ – OKTOBER 2008), GLEDE NA DRŽAVO IZVORA TURISTOV (Top 10)

Iz grafičnega prikaza je razvidno, da so si kolesa najpogosteje izposojali turisti iz Italije, Nemčije in Velike Britanije.

2.3 BOLFENK STATISTIKA IN POVPRŠEVANJE

Bolfenk na Pohorju je v letu 2008 obiskalo **13.609** gostov; velika večina, vsaj 80 % obiskovalcev je bilo Slovencev, med tujci pa so prevladovali Avstrijci, Nemci, Hrvati,

Poljaki, Ukrajinci, Angleži, bilo pa je ogromno tudi drugih, kot npr.: Francozi, Španci, Italijani, na obisk pa je bilo tudi nekaj ljudi iz Tajvana, Indije, Belgije, Izraela, Nizozemske, Amerike, Škotske, Makedonije, Nove Zelandije, itd.

Obisk je bil daleč največji v mesecih od aprila do konca oktobra.

V povprečju so obiskovalci Bolfenka največ povpraševali po kulturnih in naravnih znamenitostih Pohorja, po info kartah Pohorja z označbami poti, kolesarskih poteh, o športnih aktivnostih na Pohorju, o prireditvah na Bolfenu in Pohorju, o možnosti okoliških izletov, o gostinski ponudbi koč in hotelov na mariborskem Pohorju, o možnosti za prenočevanje, o splošnih informacijah o Mariboru in Pohorju, o razstavljenih eksponatih, o turističnih publikacijah za Pohorje in Maribor, ter o ostalem (zgodovina Bolfenka, spominki, o snežnih razmerah, o razmerah na smučiščih in o prevoznosti cest ipd).

Čez celo leto, so stalni obiskovalci šolarji iz raznih šol oz. šol v naravi iz celotne regije.

2.4 OBISK HIŠE STARE TRTE

Hiša Stare trte je bila zelo dobro obiskana. Tuji in slovenski gosti, pa tudi domačini so navdušeni nad domiselno urejenostjo prostora in vsebino razstav, o čemer priča tudi knjiga vtisov, kjer je veliko pohvalnih ocen.

V obravnavanem obdobju je bilo v Hiši Stare trte skupaj **30.440 obiskovalcev**, od tega **domačih 12.515** in **17.925 tujih**.

Iz držav EU je bilo **14.144 gostov**. **Razmerje domači / tuji obiskovalci je: 41 : 59.**

Obiskovalci, predvsem tuji so prihajali v veliki meri v skupinah, preko organiziranih izletov. Veliko je bilo tudi posamičnih tujih gostov, ki so se odločili obiskati našo državo, ki je zlasti po vstopu v EU postala še bolj zanimiva in so informacije poiskali preko interneta.

Tuji obiskovalci Hiše Stare trte po državah:

1. Avstrija	7.440
2. Nemčija	1.657
3. Izrael	732
4. Italija	1.188
5. Francija	445
6. Španija	516
7. Madžarska	687
8. V. Britanija	467
9. Hrvaška	347
10. ZDA in Kanada	456
11. Švica	209
12. Češka	162
13. Slovaška	118
14. Srbija	159
15. Nizozemska	243
16. Avstralija in N.Zelandija	457
17. Rusija	341
18. Poljska	144
19. Belgija	249
20. Irska	148
21. Finska	85
22. Makedonija	50
23. Švedska	88

24. Bih	30
25. Danska	45
26. Japonska	95
27. Norveška	45
28. Turčija	59
29. Potugalska	82
30. Druge EU	350
31. Svet – ostali	801

Glede na trend in oblike obiska lahko sklepamo, da postaja obisk Hiše Stare trte vse bolj del nekega programa, ki ga izdelajo in ponujajo agencije oz. v primeru individualnih gostov vse bolj ciljan obisk z motivom raziskovanja vina, tradicije in kulture naše destinacije. Velik del informacij individualci pridobijo preko spleta.

ZAKLJUČEK

Turizem postaja v mestu in okolici vse bolj resna gospodarska panoga. Kljub sorazmerno majhnemu proračunskemu vložku, v primerjavi z ostalimi porabniki, opazamo, da se število nočitev in rast prihodka iz tega naslova nenehno veča. Vsi napor pri obnovi obstoječe infrastrukture in pri investicijah v nove objekte, se tudi po zaslugi kakovostnega ter strokovnega dela na področju servisiranja obstoječih in celovite animacije potencialnih gostov, valorizirajo v najboljših oblikah. Po vseh podatkih, ki so nam v tem trenutku na razpolago lahko povemo, da se razvoj turizma v naši regiji še vedno razvija s pospešeno stopnjo rasti, da mesto in regijo obiskuje vse več tujcev, da postajamo prepoznavni kot sodobna turistična destinacija primerna za aktivni odmor, za poslovni turizem, za programe zdravega življenja, postajamo destinacija vina in najstarejše trte na svetu, gostoljubna destinacija za zabavo ter raziskovanja usmerjena v kulturo, šport in rekreacijo.

Napredek na tem področju nam priznavajo vsi, velik delež pri tem pa ima poleg turističnega gospodarstva nedvomno tudi lokalna skupnost in Zavod za turizem. Če se je v preteklosti vlagalo predvsem v infrastrukturo, se ta zgodba počasi preobrača v znanje, ljudi in zgodbe, ki rišejo zanimivo sliko o mestu in regiji na svetovno turistično karto.

Na Zavodu smo vseskozi zasledovali predvsem to, da bi nas, našo ponudbo in naše turistične storitve prepoznali potencialni obiskovalci na ciljnih turističnih trgih. S svojim delom in znanjem smo preusmerjali njihovo pozornost in komunicirali praktično s celotnih potencialnim turističnim trgom. Predstavljali smo se na več kot 65 dogodkih v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Madžarski, Rusiji, Srbiji, Hrvaški, Franciji, Češki, Veliki Britaniji, Švedski, Finski, Belgiji ipd. Veliko smo vlagali v razvoj novih poti tržnega komuniciranja, manjko sredstev za oglaševanje pa nadomeščali z uporabo najsodobnejših prijemov in tehnologije elektronskega komuniciranja.

Mariborski turizem vztrajno gradi svoje male a pristne zgodbe, ki iščejo odmeve predvsem izven naših geografskih dosegov. Zavedati se moramo, da na trgu nismo sami in da ravno v turizmu vlada največja konkurenca. Uspešni in prepoznavni bodo samo tisti, ki bodo ponujali nekaj novega ali pa pristno svojega. Novodobni plagiat oz. zgodbe, ki so svoje konce že dočakale v razvitih in mnogo bolj prepoznavnih destinacijah, niso naša razvojna rešitev.

Zavod za turizem Maribor
Milan Razdevšek
Direktor

Poročila pripravili:

Milan Razdevšek, mag. Vesna Male, Majda Slokan, Simona Pinterič, Vasja Samec, Nataša Jančar, Karmen Razlag, Nina Bunc, Bernarda Karo, Nataša Lakoše, Darja Jemeršič, Karmen Razlag, Nevenka Kavčič, Stanko Kozar, mag. Jože Protner –OTZ in ŠTZ.

Maribor, februarja 2009

ZAVOD ZA TURIZEM MARIBOR

**ZAKLJUČNI RAČUN
ZA LETO 2008**

Februar 2009